

ET

ET

ET

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON

Brüssel 21.10.2009
KOM(2009) 554 lõplik

2009/0165 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV

liikmesriikides rahvusvahelise kaitse andmise ja äravõtmise menetluse miinimumnõuete kohta

(uuestisõnastamine)

{SEK(2009) 1376}
{SEK(2009) 1377}

SELETUSKIRI

1. Ettepaneku taust

1.1. Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Käesoleva ettepanekuga sõnastatakse uuesti nõukogu 1. detsembri 2005. aasta direktiiv 2005/85/EÜ liikmesriikides pagulasseisundi omistamise ja äravõtmise menetluse miinimumnõuete kohta¹ (edaspidi „varjupaigamenetluse direktiiv”).

Rohelisel raamatul² põhineva konsulteerimise käigus sidusrühmadelt saadud arvamused näitasid menetluste üksteisest lahknevust siseriiklikul tasandil ja puudujääke varjupaigataotlejate menetlustagatiste tasemes, mille peamiseks põhjuseks on asjaolu, et kehtiva direktiiviga on liikmesriikidele antud laialdane otsustusõigus. Seepärast ei suuda direktiiv piisavalt toetada miinimumnõuete direktiivi³ ega tagada rahvusvahelise kaitse taotluste ranget läbivaatamist kooskõlas liikmesriikide rahvusvahelisest ja ühenduse õigusest tulenevate kohustustega, mis on võetud seoses tagasi- ja väljasaatmise lubamatusega.

Nagu märgitud varjupaigapoliitika kavas⁴, on käesolev ettepanek osa algatustest, mille eesmärk on ühtlustada kogu Euroopa Liidus rahvusvahelise kaitse andmisel kohaldatavaid nõudeid ja muuta need senisest rangemaks. Kavandatud meetmed peaksid parandama **ELi varjupaigalaaste õigusaktide ühtsust, lihtsustama, ühtlustama ja tugevdama menetlusi** kogu Euroopa Liidus ning **muutma esimese astme otsused senisest usaldusväärsemaks, hoides selle kaudu ära varjupaigamenetluse kuritarvitamise ja tõhustades sellist menetlust**.

Käesolev ettepanek on seotud komisjoni ettepanekuga võtta vastu määrus Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiameti loomise kohta,⁵ mille eesmärk on muu hulgas pakkuda liikmesriikidele praktilist abi, et parandada varjupaigalaase otsustusprotsessi kvaliteeti.

Selleks et vähendada kavandatud meetmetest tulenevat finants- ja halduskoormust, mida kannavad liikmesriigid, kelle varjupaigasüsteem on eelkõige riigi geograafilise asendi või demograafilise olukorra tõttu sattunud erilise ja ebaproportsionaalse surve alla, kasutatakse Euroopa Pagulasfondi vahendeid, et pakkuda asjakohast toetust kõnealustele liikmesriikidele ja tagada sellise koormuse senisest õiglasem jagunemine kõigi liikmesriikide vahel. Ka Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiamet kooskõlastab ja toetab ühismeetmeid, millega abistatakse erilise surve alla sattunud liikmesriike, ning aitab üldisemalt heade tavade kindlaksmääramise ja kõrgetasemeliste eksperditeadmiste struktureeritud vahetamise kaudu liikmesriikidel määrata kindlaks kavandatud meetmete kõige kulutasuvamad rakendusviisid.

---

¹ ELT L 326, 13.12.2005, lk 13.

² Roheline raamat Euroopa ühise varjupaigasüsteemi tuleviku kohta, KOM(2007) 301.

³ Nõukogu direktiiv 2004/83/EÜ miinimumnõuete kohta, mida kolmandate riikide kodanikud ja kodakondsuseta isikud peavad täitma, et saada pagulase või muul põhjusel rahvusvahelist kaitset vajava isiku staatus, ja antava kaitse sisu kohta (ELT L 304, 30.9.2004, lk 12).

⁴ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Varjupaigapoliitika kava. Ühtne lähenemisviis kaitse andmisele Euroopa Liidus”, 17. juuni 2008, (KOM(2008) 360).

⁵ Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiameti loomise kohta (COM(2009) 66).

1.2. Üldine taust

Euroopa ühise varjupaigasüsteemi väljatöötamist alustati kohe pärast Amsterdamis lepingu jõustumist 1999. aasta mais, tuginedes seejuures Tampere kogunenud Euroopa Ülemkogu heaks kiidetud põhimõtetele. Varjupaigasüsteemi esimese etapi (1999–2005) eesmärk oli ühtlustada liikmesriikide õiguslikke raamistikke miinimumnõuete alusel. Varjupaigamenetluste direktiiv oli viiest ELi varjupaigalasest õigusaktist viimane ning sellega kehtestati liikmesriikides pagulasseisundi andmise ja äravõtmise menetluse miinimumnõuded.

Käesolev ettepanek vastab Haagi programmis tehtud üleskutsele esitada teise etapi õigusaktide ettepanekud nõukogule ja Euroopa Parlamendile eesmärgiga need enne 2010. aasta lõppu vastu võtta. Ettepanekuga kõrvaldatakse rahvusvahelise kaitse andmise ja äravõtmise menetluse puudujäägid ning tagatakse senisest rangemad ja paremini ühtlustatud kaitsenõuded, et selle kaudu edendada ühist varjupaigamenetlust ja ühtset pagulasseisundit, mis on sätestatud Tampere kohtumise järeldustes ja mida on veel kord kinnitatud Haagi programmis.

Käesolevale ettepanekule on lisatud mõjuhindang, mis sisaldab käesoleva direktiiviga seotud puudujääkide ning direktiivi vastuvõtmiseks tehtud ettevalmistuste üksikasjalikku analüüsi ning poliitikavalikute ja eelistatud poliitikavaliku kindlaksmääramist ja hindamist.

1.3. Kooskõla Euroopa Liidu muude tegevuspõhimõtete ja eesmärkidega

Käesolev ettepanek on Euroopa ühise varjupaigasüsteemi loomise seisukohast täielikult kooskõlas 1999. aastal Tampere kogunenud Euroopa Ülemkogu järeldustega ja 2004. aasta Haagi programmiga. Samuti vastab käesolev ettepanek Euroopa Ülemkogu poolt 17. oktoobril 2008 vastu võetud Euroopa sisserände- ja varjupaigapaktis⁶ tehtud üleskutsele esitada hiljemalt 2012. aastal ettepanekud ühiseid tagatise sisaldava ühtse varjupaigamenetluse kehtestamiseks.

2. Konsulteerimine huvitatud isikutega

Komisjonil on praegu palju teavet direktiivi rakendamise kohta, sealhulgas põhjalikud andmed direktiivi tingimusi ja rakendamist hõlmavate puudujääkide kohta.

- Komisjon esitas 2007. aasta juunis **roheline raamatu**, mille eesmärk oli tuvastada valikuvõimalused sellise varjupaigasüsteemi teise etapi kujundamiseks. Avaliku arvamusküsitluse tulemusel laekus **89 vastust erinevatelt huvirühmadelt**. Konsulteerimise käigus tõstatatud küsimuste ja esitatud soovitude põhjal koostati poliitikakava, milles loetleti meetmed, mida komisjon kavatseb võtta Euroopa ühise varjupaigasüsteemi teise etapi lõpuleviimiseks, sealhulgas ettepanek muuta varjupaigamenetluste direktiivi. Komisjon **analüüsis põhjalikult** liikmesriikide teatatud **ülevõtmismeetmeid**.
- **Kuuel** komisjoni korraldatud **ekspertide kohtumisel**, mis toimusid ajavahemikul 2008. aasta veebruarist 2009. aasta jaanuarini, arutati direktiivi rakendamist ja võimalikke viise kõrvaldada varjupaigamenetlusi käsitleva ühenduse raamistiku praeguseid puudujääke. Konsulteeriti **riiklike ekspertide** (neli ekspertide kohtumist toimusid 25. veebruaril 2008,

---

⁶ Euroopa sisserände- ja varjupaigapakt, nõukogu dokument 13440/08.

29. septembril 2008, 25. novembril 2008 ja 12. jaanuaril 2009), **valitsusväliste organisatsioonide** (8. jaanuaril 2009), **ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ameti ja õigusala töötajatega, kes pakuvad siseriiklikes menetlustes varjupaigataotlejatele õigusnõustamist** (17. märtsil 2008), ning selle käigus keskenduti direktiivi kõige olulisematele aspektidele. Selliste konsulteerimiste raames sai komisjon väärtuslikku teavet käesolevas ettepanekus käsitletavate valdkondade kohta. Konsulteerimistel osalenud pooled olid üldiselt nõus menetluste täiendava ühtlustamise ja piisavate tagatiste andmisega rahvusvahelise kaitse taotlejatele, mis tagaks nende taotluste tulemusliku ja õiglase läbivaatamise kooskõlas miinimumnõuete direktiiviga. Mõned liikmesriigid siiski rõhutasid vajadust säilitada teatav paindlikkus seoses varjupaigamenetluste korraldusega ja säilitada menetlused, mille eesmärk on ära hoida varjupaigamenetluste kuritarvitamine, samas kui teised eelistasid praeguse raamistiku puudujääke kõrvaldada pigem praktiliste koostöömeetmete kui seadusandliku sekkumise abil.

- Komisjon tellis **välisuuringu**, milles analüüsiti tõendeid ja konsulteerimise tulemusi.
- Täiendavaid andmeid koguti **mitme üksikasjaliku küsimustiku** abil, mille komisjon saatis kõikidele liikmesriikidele ja kodanikuühiskonna sidusrühmadele.
- Olulist teavet direktiivi rakendamise kohta saadi ka **Euroopa Pagulasfondi kaasrahastatavate projektide aruannetest** ja aruandest varjupaigamenetluste kohta riikides, kes osalevad valitsustevahelisel konverentsil (**sinine raamat**).

Arvestades rohelise raamatu kohta esitatud arvamusi, konsulteerimist riiklike ja kodanikuühiskonna ekspertidega, akadeemiliste ringkondade märkusi, liikmesriikide vastuseid küsimustikele ja komisjoni tehtud ülevõtmismeetmete analüüsi, tuvastati kaks peamist puudujääki: miinimumnõuded a) ei ole piisavad ja b) on ebamäärasead, mistõttu nendega ei suudeta tagada taotluste õiglast ja tulemuslikku läbivaatamist. Võttes arvesse mitmete vastajate ja sidusrühmade märgitud tõsiseid puudujääke, otsustas komisjon teha ettepaneku kehtestada menetlustagatised ja menetlusega seotud mõisted, mis aitavad tagada otsuste usaldusväärsuse ja kooskõla miinimumnõuete direktiiviga. Muu hulgas tähendab see tagatise, millega antakse taotlejale tegelik võimalus põhjendada oma rahvusvahelise kaitse taotlust, kehtestatakse haavatavatele taotlejatele eritagatised ja nähakse ette kvaliteetne otsustusprotsess. Sellised nõuded on äärmiselt olulised, et hoida ära varjupaigasüsteemide kuritarvitamine ja säilitada nende usaldusväärsus. Seega on komisjoni ettepanekus arvestatud ka liikmesriikide muret seoses korduvate ja selgelt põhjendamatute taotlustega. Kokkuvõttes on käesoleva ettepaneku eesmärk kehtestada tingimused, mis on vajalikud, et muuta ühenduse varjupaigamenetlused senisest kättesaadavamaks, tõhusamaks, õiglasemaks ja asjaolusid arvestavamaks.

3. Ettepaneku õiguslik külg

3.1. Kavandatud meetmete kokkuvõte

Käesoleva ettepaneku peamine eesmärk on tagada, et rahvusvahelise kaitse andmise ja äravõtmise menetluse nõuded oleksid senisest rangemad ja ühtsemad, et selle kaudu tagada kolmandate riikide kodanike ja kodakondsuseta isikute kaitse vajaduste nõuetekohane läbivaatamine kooskõlas liikmesriikide rahvusvahelisest ja ühenduse õigusest tulenevate kohustustega.

Ettepanekuga tõhustatakse **esimese astme teenuste, nõustamise ja eksperditeadmiste abil** otsustusprotsessi ja parandatakse selle kvaliteeti **ning julgustatakse liikmesriike esimeses astmes mõistliku aja jooksul tegema senisest usaldusväärsemaid otsuseid**. Senisest tõhusam ja kvaliteetsem varjupaigamenetlus peaks a) võimaldama liikmesriikidel teha eri taustaga saabujate puhul senisest kiiremini vahet varjupaigataotlejatel ja muudel rändajatel, **optimeerides sealjuures tööjõu- ja haldusressursse, mida on vaja kohaldatavate menetluste** (näiteks tagasisaatmis-, varjupaiga- ja humanitaarsetele põhjustele tuginevate menetluste ja väljaandmismenetluste) **alustamiseks ja lõpuleviimiseks**; b) võimaldama varjupaigaasutustel võtta vastu usaldusväärseid otsuseid, mis tuginevad täielikel ja nõuetekohaselt esitatud tegelikel taotluse asjaoludel, **suurendada eitava otsuse põhjendatust** ning vähendada võimalust, et apellatsiooniorganid tühistavad sellised otsused; c) võimaldama varjupaigaküsimustega tegeleval personalil **senisest paremini tuvastada põhjendamatuid ja süsteemi kuritarvitavaid taotlusi, sealhulgas taotlusi, mis tuginevad variidentiteedil või valel kodakondsusel**; d) **vähendada liikmesriikide vastuvõtukulusid ja toetama nende jõupingutusi saata territooriumilt tagasi varjupaigataotlejad, kelle varjupaigataotlus on tagasi lükatud**, sest usaldusväärseid otsuseid tehakse senisest kiiremini ja esimese astme otsuseid jääb lõplike otsustena kehtima senisest rohkem. Tõelised pagulased ja täiendavat kaitset vajavad isikud saavad senisest paremini kasutada miinimumnõuete direktiivis sätestatud õigusi.

Ettepanekuga ka **lihtsustatakse ja täpsustatakse menetlusega seotud mõisteid ja vahendeid ning parandatakse** varjupaigalaste õigusaktide **ühtsust**. See peaks muu hulgas piirama varjupaigataotlejate edasist liikumist ühest liikmesriigist teise ulatuses, mida praegu põhjustavad üksteisest lahknevad menetlused.

Sellega seoses käsitletakse ettepanekus järgmisi küsimusi.

1. Erinevate varjupaigalaste õigusaktide kooskõla

Selleks et hõlbustada **varjupaigalaste õigusaktide järjekindlat kohaldamist ja lihtsustada kehtivaid menetlusi**, nähakse ettepanekus ette ühtne menetlus, mille kohaselt tuleks taotluste läbivaatamisel silmas pidada miinimumnõuete direktiivis sätestatud rahvusvahelise kaitse mõlemaid vorme. Ettepanekus täpsustatakse ka ühtses menetluses kohaldatavaid eeskirju, nagu pagulasseisundi ja täiendava kaitse seisundiga seotud kaitse vajaduste läbivaatamise kohustuslik järjekord, ning laiendatakse kehtivaid pagulasseisundi äravõtmist käsitlevaid eeskirju täiendava kaitse äravõtmisele. Sellised muudatused vastavad komisjoni varjupaigapoliitika pikaajalisele eesmärgile⁷ ja nendega tagatakse kooskõla miinimumnõuete direktiiviga. Selleks et täpsustada direktiivi reguleerimisala *ratione materiae*, sätestatakse direktiivis selgelt, et varjupaigamenetluste direktiivis sätestatud menetluspõhimõtteid ja -tagatise kohaldatakse taotlejate suhtes, kelle suhtes kohaldatakse teises liikmesriigis Dublini määruse⁸ kohaseid menetlusi, ja rõhutatakse, et taotluse kaudne tagasivõtmine ei tohiks taotlejal takistada taotlemast uue varjupaigamenetluse algatamist vastutavas liikmesriigis.

⁷ Vt komisjoni teatis nõukogule ja Euroopa Parlamendile „Ühtne menetlus kui järgmine samm Euroopa ühise varjupaigasüsteemi tõhustamisel”, 15. juuli 2004, KOM(2004) 503.

⁸ Nõukogu 18. veebruari 2003. aasta määrus (EÜ) nr 343/2003, millega kehtestatakse kriteeriumid ja mehhanismid selle liikmesriigi määramiseks, kes vastutab mõnes liikmesriigis kolmanda riigi kodaniku esitatud varjupaigataotluse läbivaatamise eest (ELT L 50, 25.2.2003, lk 1).

2. Juurdepääs menetlustele

Ettepanekus sätestatakse mitmed tagatised, mille eesmärk on parandada juurdepääsu varjupaigamenetlustele. Esiteks lisatakse direktiivi reguleerimisalasse territoriaalveed ja täpsustatakse piirivalve- ja politseiametnike ning kinnipidamisasutuse personali kohustusi. Samuti sätestatakse taotluse esitamisega seotud formaalsuste lõpuleviimise tähtaeg ning kehtestatakse tagatised, mille eesmärk on pakkuda tegelikele varjupaigataotlejatele võimalust esitada oma kaitse taotlus piiriületuspunktis olles või enne kinnipidamisasutusse viimist. Kõnealused tagatised hõlmavad rahvusvahelise kaitse taotluse esitamisel järgitavaid menetlusi käsitleva teabe kättesaadavust, juurdepääsu organisatsioonidele, kes pakuvad varjupaigataotlejale õigusnõustamist, ning korda, millega tagatakse pädevate ametiasutuste ja asjaomase isiku vaheline suhtlus.

3. Menetlustagatised esimese astme menetluses

Ettepaneku eesmärk on suurendada õiglust varjupaigamenetlustes, et see tooks endaga kaasa kokkulepitud menetluspõhimõtete ja -tagatiste **senisest järjekindlama kohaldamise**. Kavandatud muudatused kajastavad suurel määral Euroopa Kohtu arenevat praktikat seoses ühenduse õiguse selliste üldpõhimõtetega nagu õigus kaitsele, poolte võrdsuse põhimõte ja õigus tõhusale kohtulikule kaitsele. Teiseks varjupaigataotlejate menetlustagatiste edasi arendamise oluliseks aluseks on Euroopa Inimõiguste Kohtu praktika. Ettepanekuga antakse taotlejale eelkõige piisav ja tegelik võimalus toetada oma rahvusvahelise kaitse taotlust ning tagatakse, et pädevad ametiasutused hindavad taotleja kaitse vajadusi põhjalikult. Seega kavandatud muudatustega:

- a) vähendatakse käesolevas direktiivis sätestatud menetluspõhimõtetest ja -tagatistest tehtavaid erandeid. Eelkõige kaotatakse ettepanekuga võimalus jätta vestlus taotlejaga korraldamata;
- b) nähakse ette täiendavad tagatised, nagu rahvusvahelise kaitse taotleja õigus tasuta õigusabile esimese astme menetlustes;
- c) kehtestatakse haavatavatele varjupaigataotlejatele eritagatised, mis hõlmavad muu hulgas kohtumeditiinilist aruannet käsitlevaid sätteid, teatavat liiki taotlejate vabastamist kiirendatud või piirimenetlustest ning menetlust, millega kehtestatakse soolist ja/või vanuse alusel tagakiusamist hõlmavate juhtude korral taotluse esitamise põhimõtted.

Kavandatud meetmed aitaksid tänu taotlejate senisest suuremale teadlikkusele kohaldatavatest nõuetest **hoida** muu hulgas **ära menetluste kuritarvitamise**, mis toob muu hulgas endaga kaasa menetlusnõuete senisest parema järgimise. Samuti toetavad need meetmed varjupaigaasutuste jõupingutusi võtta vastu põhjendatud ja usaldusväärsed otsused, mis tuginevad täielikel ja nõuetekohaselt esitatud tegelikel taotluse asjaoludel.

4. Menetlusega seotud mõisted ja vahendid

Selleks et luua ühtne varjupaigamenetlus, ühtlustatakse ettepanekuga olulisi menetlusega seotud mõisteid ja vahendeid ning määratakse senisest paremini kindlaks nende funktsionaalne roll varjupaigamenetlustes. See hõlmab eelkõige vastuvõetamatuse aluseid (sealhulgas turvalise kolmanda riigi mõistet, kiirendatud menetlust ja selgelt põhjendamatuid taotlusi) ning järgnevate taotluste ja turvalise päritoluriigi mõistet. Direktiivis sätestatud **mõisteid ja vahendeid tuleks ühtlustada ja muuta need senisest lihtsamaks** ning samal

ajal anda varjupaigaasutustele vajalikud menetlusega seotud vahendid, et nad saaksid hoida ära kuritarvitamised ja neile reageerida ning menetleda kiiresti selgelt põhjendamatuid ja lihtsaid taotlusi.

Seoses otsustega pidada taotlust vastuvõetamatuks sätestatakse ettepanekus selgelt, et asjaomasel taotlejal peaks olema võimalus esitada oma seisukohad seoses taotluse vastuvõetamatuse alustega ametiasutustele enne taotluse vastuvõetamatuks tunnistava otsuse tegemist. Ettepanekuga kaotatakse Euroopa turvalise kolmanda riigi mõiste ja lisatakse täiendava kaitse alused turvalise kolmanda riigi mõiste kohaldamise oluliste nõuete nimekirja.

Ettepanekuga vaadatakse läbi kehtivad kiirendatud menetlused ning kehtestatakse selgelt põhjendamatute taotluste kiirendatud läbivaatamise aluste piiratud ja täielik loetelu ning selles rõhutatakse, et menetlevale ametiasutusele tuleks kõnealustel juhtudel anda taotluse põhjalikuks läbivaatamiseks piisavalt aega. Samal ajal säilitatakse ettepanekus direktiivi sätteid, millega tagatakse menetluste usaldusväärsus, eelkõige seoses süsteemi kuritarvitavate ja pettuse eesmärgil esitatud taotluste menetlemisega, ning arendatakse neid ka edasi. Sellega seoses kehtestatakse muudatustega taotlejatele kohustus teha pädevate ametiasutustega koostööd eesmärgiga teha kindlaks nende isik ja esitada taotlusega kaasnevad dokumendid. Seda sätet tuleks kohaldada koos praeguste nõuetega, mis võimaldavad liikmesriigil pidada taotleja isiku või kodakondsuse kohta esitatud valeandmetele või -dokumentidele tuginevaid taotlusi selgelt põhjendamatuks ja kiirendada nende läbivaatamist.

Kvaliteetset otsustusprotsessi käsitlevad kavandatud meetmed, sealhulgas taotlejaga vestlust reguleeriv kord, eksperdiarvamuste kasutamine ja koolitamine, peaksid suurendama varjupaigaküsimustega tegeleva personali ettevalmistust tuvastada õigeaegselt pettuse eesmärgil esitatud või süsteemi kuritarvitavad taotlused. Selliseid meetmeid on tugevdatud ühe menetleva ametiasutuse määramisega. Selline muudatus vastab enamiku liikmesriikide institutsionaalsele korrale ja on hädavajalik, et tagada institutsionaalsed eksperditeadmised ja teha usaldusväärsed otsused, mis tuginevad täielikel ja nõuetekohaselt esitatud tegelikel asjaoludel. See aitab ka tugevdada varjupaigamenetlust ja parandada esimese astme otsuste kvaliteeti, mis omakorda vähendab soovi menetlusi kuritarvitada.

Selleks et ühtlustada varjupaigamenetlust, tehakse ettepanek kehtestada esimese astme menetlustele tähtjad. Kavandatud üldine kuuekuuline tähtaeg vastab enamiku liikmesriikide õigusaktides tehtud muudatustele ja/või tavadele⁹, nagu selgus muudatuste ettevalmistamise raames korraldatud konsulteerimise käigus. On hädavajalik tõhustada taotluste läbivaatamist, vähendada vastuvõtukuluseid, hõlbustada selliste varjupaigataotlejate tagasisaatmist, kelle varjupaigataotlus on tagasi lükatud, ning tagada tegelikele pagulastele ja täiendavat kaitset vajavatele isikutele senisest kiirem juurdepääs kaitsele. Muudatustega nähakse ette ka võimalus pikendada konkreetsete juhtude puhul tähtaega kuue kuu võrra. Selleks et anda liikmesriikidele piisavalt aega oma siseriiklikke menetlusi vastavalt kavandatud tähtajale muuta ja ümber korraldada, nähakse ettepanekuga ette direktiivi ülevõtmise tähtaja edasilükkamine kõnealuste muudatuste osas kolme aasta võrra.

Lisaks muudetakse ettepanekuga turvalise päritoluriigi mõiste teatavaid aspekte, kaotades turvaliste päritoluriikide ühise miinimumnimekirja mõiste ja muutes rangemaks ühised objektiivsed kriteeriumid, millest lähtutakse siseriiklikul tasandil kolmanda riigi turvaliseks päritoluriigiks tunnistamisel. Kavandatud muudatused peaksid aitama turvalise päritoluriigi mõistet ühiste oluliste nõuete alusel senisest järjekindlamalt kohaldada, turvaliseks

---

⁹ Riiklike õigusaktide ja tavade kohta täielikuma teabe saamiseks vt käesolevale ettepanekule lisatud mõjuhinnang.

tunnistatud kolmandate riikide olukorda korrapäraselt läbi vaadata ning määrata kindlaks menetlustagatised, mida kõikides liikmesriikides selle vahendi puhul võrdselt kohaldatakse. Ka Euroopa turvalise kolmanda riigi mõiste on läbi vaadatud ja ühist nimekirja enam ette ei nähta. Selleks et vähendada korduvate taotluste algpõhjust, sätestatakse ettepanekus selgelt, et taotleja ja menetlev ametiasutus peaksid võtma kõik vajalikud meetmed, et tuvastada algse taotlusega kaasnevad dokumendid ja hinnata neid vastavalt miinimumnõuete direktiivi artikli 4 lõikes 1 sätestatud koostöönõudele. Ettepanekus koondatakse direktiivi korduvaid taotlusi käsitlevad sätted eesmärgiga võimaldada liikmesriikidel hinnata korduvat avaldust vastuvõetavuse seisukohast kooskõlas *res judicata* põhimõttega ning teha mitme korduva taotluse korral erand õigusest jääda liikmesriigi territooriumile, hoides sel viisil ära varjupaigamenetluste kuritarvitamise.

5. Juurdepääs tõhusale õiguskaitsevahendile

Ettepanekuga hõlbustatakse varjupaigataotlejate juurdepääsu tõhusale õiguskaitsevahendile kooskõlas liikmesriikide ühenduse ja rahvusvahelisest õigusest tulenevate kohustustega. Selles aspektis vastab ettepanek suurel määral Euroopa Kohtu ja Euroopa Inimõiguste Kohtu praktikas toimuvale arengule. Ettepanekus sätestatakse, et kohus vaatab esimese astme otsused täielikult ja *ex nunc* läbi, ning täpsustatakse, et tõhus õiguskaitse eeldab nii faktiliste kui ka õiguslike asjaolude läbivaatamist. Lisaks viiakse ettepanekuga direktiivi kohased apellatsioonimenetlused kooskõlla poolte võrdsuse põhimõttega ja nähakse väheste eranditega ette rahvusvahelise kaitse taotluste kohta tehtud esimese astme otsuste edasikaebamise automaatne peatav toime.

3.2. Õiguslik alus

Käesoleva ettepanekuga muudetakse direktiivi 2005/85/EÜ ja selles kasutatakse nimetatud direktiiviga sama õiguslikku alust, nimelt EÜ asutamislepingu artikli 63 esimese lõigu punkti 1 alapunkti d. Muudatused, milles käsitletakse täiendava kaitse seisundiga seotud menetlusnõudeid, tuginevad EÜ asutamislepingu artikli 63 esimese lõigu punkti 2 alapunktile a.

Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukohta käsitleva protokolli artiklis 1 on sätestatud, et Iirimaa ja Ühendkuningriik võivad otsustada osaleda Euroopa ühise varjupaigasüsteemi loomise meetmetes. Nimetatud protokolli artikli 3 kohaselt on Ühendkuningriik ja Iirimaa teatanud oma soovist osaleda kehtiva direktiivi vastuvõtmisel ja kohaldamisel. Siiski ei mõjuta nimetatud liikmesriikide praegu kehtiva direktiiviga seotud seisukoht nende võimalikku osalemist uue direktiivi vastuvõtmisel ja kohaldamisel.

Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud Taani seisukohta käsitleva protokolli artiklite 1 ja 2 kohaselt ei ole käesolev direktiiv Taani suhtes siduv ega kohaldatav.

3.3. Subsidiarsuse põhimõte

EÜ asutamislepingu IV jaotis viisa-, varjupaiga-, sisserände- ja muu isikute vaba liikumisega seotud poliitika kohta annab nimetatud küsimustes teatavad volitused Euroopa Ühendusele. Selliseid volitusi tuleb teostada kooskõlas EÜ asutamislepingu artikliga 5, st ainult siis, kui liikmesriigid ei suuda täielikult saavutada kavandatava meetme eesmärke ning seepärast saaks kavandatava meetme ulatust ja mõju arvestades neid paremini saavutada ühenduse tasandil.

Ühenduse meetmete kehtiv õiguslik alus on sätestatud EÜ asutamislepingu artikli 63 lõikes 1. Selle sätte kohaselt võtab nõukogu „kooskõlas pagulasseisundit käsitleva 28. juuli 1951. aasta Genfi konventsiooniga ja 31. jaanuari 1967. aasta protokolliga ning teiste asjakohaste lepingutega varjupaika käsitlevad meetmed” sellistes valdkondades nagu liikmesriikides pagulasseisundi andmise või äravõtmise menetluse miinimumnõuded ning muul põhjusel rahvusvahelist kaitset vajavale isikule kaitse andmise miinimumnõuded.

Varjupaiga ja pagulaste kaitsega seotud probleemide riikidevahelise laadi tõttu on ELil head võimalused pakkuda Euroopa ühise varjupaigasüsteemi raames lahendusi, eelkõige probleemidele, mis hõlmavad rahvusvahelise kaitse andmise ja äravõtmise menetlusi. Kuigi 2005. aastal vastuvõetud direktiiviga saavutati teatav ühtlustamine, on vaja võtta täiendavaid ELi meetmeid, et tagada rangemad ja paremini ühtlustatud varjupaigamenetluste nõuded ning astuda täiendavaid samme ühise varjupaigamenetluse kehtestamiseks, nagu see seati Tampere pikaajaliseks eesmärgiks. Selliseid nõudeid peetakse hädavajalikuks tagamaks, et nende varjupaigataotlejate taotlused, kelle suhtes kohaldatakse Dublini menetlust, vaadatakse igas liikmesriigis läbi samaväärsete tingimuste alusel.

3.4. Proportsionaalsuse põhimõte

Varjupaigamenetluste direktiivi muutmise mõjuhinnangus hinnati igat võimalust tuvastatud puudujääkide kõrvaldamiseks, et saavutada ideaalne tasakaal praktilise väärtuse ja vajalike jõupingutuste vahel, ning järeldati, et ELi meetmete kasuks otsustamine ei lähe kõnealuste puudujääkide kõrvaldamiseks vajalikust kaugemale.

3.5. Mõju põhiõigustele

Käesolevat ettepanekut uuriti põhjalikult, et tagada selle täielik kooskõla:

- ühenduse õiguse üldpõhimõtete kohaste põhiõigustega, nagu need tulenevad liikmesriikide ühistest põhiseaduslikest tavadest ja Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioonist ning mis on sätestatud ELi põhiõiguste hartas;
- kohustustega, mis tulenevad rahvusvahelisest õigusest, eelkõige Genfi konventsioonist, Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioonist ning ÜRO lapse õiguste konventsioonist.

Varjupaigamenetluste senisest rangemate nõuete ja nende järjekindla kohaldamise tagamine kogu Euroopa Liidus avaldab varjupaigataotlejatele põhiõiguste seisukohast positiivset mõju. Ettepanekuga vähendatakse haldusvea tõenäosust varjupaigamenetlustes ning see tagab tagasi- ja väljasaatmise lubamatuse põhimõtte senisest parema järgimise ning parema juurdepääsu kaitsele ja õiguskaitsele. Samuti edendatakse ettepanekuga võrdõiguslikkust ja lapse huvidest lähtumise põhimõtte järgimist varjupaigamenetlustes.

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV

**liikmesriikides pagulasseisundi ⇒ rahvusvahelise kaitse ⇐ omistamise andmise ja
äravõtmise menetluse miinimumnõuete kohta**

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 63 esimese lõigu punkti 1 alapunkti d ⇒ ja punkti 2 alapunkti a ⇐ ,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut¹⁰,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust¹¹,

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust¹²,

toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras¹³

ning arvestades järgmist:

- (1) Nõukogu 1. detsembri 2005. aasta direktiivi 2005/85/EÜ (liikmesriikides pagulasseisundi omistamise ja äravõtmise menetluse miinimumnõuete kohta)¹⁴ tuleb teha mitmeid olulisi muudatusi. Selguse huvides tuleks nimetatud direktiiv uuesti sõnastada.

---

¹⁰ ELT C [...], [...], lk [...].

¹¹ ELT C [...], [...], lk [...].

¹² ELT C [...], [...], lk [...].

¹³ ELT C [...], [...], lk [...].

¹⁴ ELT L 326, 13.12.2005, lk 13.

↓ 2005/85/EÜ põhjendus 1

- (2) Ühine varjupaigapoliitika, sealhulgas Euroopa ühine varjupaigasüsteem, on osa Euroopa Liidu eesmärgist luua järk-järgult vabadusel, turvalisusel ja õiglusel rajanev ala, mis on avatud isikutele, kes neist sõltumatute asjaolude tõttu taotlevad õiguspäraselt kaitset ühenduses.

↓ 2005/85/EÜ põhjendus 2

- (3) Oma erakorralisel ~~istungil~~ kohtumisel Tampere 15. ja 16. oktoobril 1999 otsustas Euroopa Ülemkogu püüelda sellise Euroopa ühise varjupaigasüsteemi loomise poole, mis põhineb pagulaste seisundit käsitleva 28. juuli 1951. aasta Genfi konventsiooni ~~nagu seda~~ (mida on muudetud 31. jaanuari 1967. aasta New Yorgi protokolliga, ~~(edaspidi „Genfi konventsioon”)~~ täielikul kohaldamisel, millega kinnitatakse ~~non-refoulement~~ põhimõtet tagasi- ja väljasaatmise lubamatuse põhimõtet ja tagatakse, et kedagi ei sunnita naasma ~~tagakiusajate küüsi~~ riiki, kus teda ohustab tagakiusamine.

↓ 2005/85/EÜ põhjendus 3

- (4) Tampere kohtumise järeldustes on sätestatud, et Euroopa ühine varjupaigasüsteem peaks lühikeses perspektiivis hõlmama liikmesriikides õiglaste ja tõhusate varjupaigamenetluste ühiseid nõudeid liikmesriikides ning pikas perspektiivis ühenduse õigusakte, mille tulemuseks on ühine varjupaigamenetlus Euroopa Ühenduses.

↓ 2005/85/EÜ põhjendus 4
(kohandatud)

- (5) ☒ Direktiiv 2005/85/EÜ ☒ ~~Käesolevas direktiivis sätestatud pagulasseisundi omistamise või äravõtmise menetluse miinimumnõuded liikmesriikides on seega~~ ☒ oli ☒ esmane esimene varjupaigamenetlusi käsitlev meede varjupaigamenetluste jaoks.

↓ uus

- (6) Euroopa ühise varjupaigasüsteemi loomise esimene etapp on praeguseks lõpule viidud. Euroopa Ülemkogu võttis 4. novembri 2004. aasta kohtumisel vastu Haagi programmi, milles seatakse vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneval alal rakendatavad eesmärgid aastateks 2005–2010. Seepärast kutsuti Haagi programmis Euroopa Komisjoni üles lõpetama esimese etapi õigusaktide hindamine ning esitama teise etapi õigusaktid ja meetmed nõukogule ja Euroopa Parlamendile eesmärgiga need enne 2010. aastat vastu võtta. Haagi programmi kohaselt on taotletavaks eesmärgiks seoses

Euroopa ühise varjupaigasüsteemi loomisega ühise varjupaigamenetluse ja ühtse pagulasseisundi kehtestamine kogu Euroopa Liidus.

- (7) Euroopa Ülemkogu märkis 16. oktoobril 2008. aastal vastuvõetud Euroopa sisserände- ja varjupaigapaktis, et liikmesriigiti esineb endiselt märkimisväärsed erinevusi kaitse tagamises, ning kutsus üles tegema uusi algatusi, sealhulgas esitama ettepaneku ühiseid tagatise sisaldava ühtse varjupaigamenetluse kehtestamiseks, et viia lõpule Haagi programmis ette nähtud Euroopa ühise varjupaigasüsteemi loomine.
- (8) Kasutada tuleks Euroopa Pagulasfondi ja Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiameti vahendeid, et piisavalt toetada liikmesriikide jõupingutusi Euroopa ühise varjupaigasüsteemi teises etapis kehtestatud nõuete rakendamisel, eelkõige nende liikmesriikide jõupingutusi, kelle varjupaigasüsteem on eelkõige riigi geograafilise asendi või demograafilise olukorra tõttu sattunud erilise ja ebaproportsionaalse surve alla.
- (9) Selleks et tagada taotlejate direktiivi [...]../EÜ] [miinimumnõuete kohta, mida kolmandate riikide kodanikud ja kodakondsuseta isikud peavad täitma, et saada rahvusvahelise kaitse saaja staatus, ja antava kaitse sisu kohta (edaspidi „miinimumnõuete direktiiv”) kohase rahvusvahelise kaitse vajaduste ulatuslik ja tõhus hindamine, peaks rahvusvahelise kaitse andmise menetlust reguleeriv ühenduse raamistik põhinema ühtse varjupaigamenetluse põhimõttel.

↓ 2005/85/EÜ põhjendus 5

⇒ uus

- ~~(10)~~ Käesoleva direktiivi peaesmärk on ⇒ töötada välja liikmesriikides rahvusvahelise kaitse andmise ja äravõtmise menetluse veelgi täpsemad miinimumnõuded eesmärgiga luua ühenduses ühine varjupaigamenetlus ⇐ ~~kehtestada — ühenduses miinimumraamistik pagulasseisundi omistamise ja äravõtmise menetluste kohta.~~

↓ 2005/85/EÜ põhjendus 6

⇒ uus

- (11) ~~Pagulasseisundi~~ ⇒ Rahvusvahelise kaitse ⇐ ~~omistamise~~ andmise ja äravõtmise menetluste eeskirjade ühtlustamine peaks aitama piirata ~~varjupaigataotlejate~~ ⇒ rahvusvahelise kaitse taotlejate ⇐ edasist ~~liikmesriikide vahelist~~ liikumist ühest liikmesriigist teise, mis on põhjustatud erinevustest õigusraamistikus, ⇒ ning looma samaväärsed tingimused direktiivi [...]../EÜ] [miinimumnõuete direktiiv] kohaldamiseks liikmesriikides ⇐.

↓ 2005/85/EÜ põhjendus 7

⇒ uus

- (12) Miinimumnõuete olemusest tulenevalt peaks liikmesriikidel olema õigus kehtestada või säilitada kolmandate riikide kodanike ja kodakondsuseta isikute suhtes, kes

paluvad liikmesriigilt rahvusvahelist kaitset, soodsamad sätted, kui selline taotlus on esitatud põhjusel, et asjaomane isik ~~on pagulane~~ ⇒ vajab rahvusvahelist kaitset ⇐ ~~Genfi konventsiooni artikli 1 punkti A~~ ⇒ direktiivi [...]/EÜ [miinimumnõuete direktiiv] ⇐ tähenduses.

↓ 2005/85/EÜ põhjendus 8
⇒ uus

- (13) Käesolevas direktiivis austatakse põhiõigusi ja peetakse kinni iseäranis Euroopa Liidu põhiõiguste hartaga tunnustatud põhimõtetest. ⇒ Eelkõige püütakse käesoleva direktiiviga edendada harta artiklite 1, 18, 19, 21, 24 ja 47 kohaldamist ning sellest tuleks lähtuda ka direktiivi rakendamisel. ⇐
-

↓ 2005/85/EÜ põhjendus 9
⇒ uus

- (14) Käesoleva direktiiviga ~~hõlmatud~~ kohaldamisalasse kuuluvate isikute kohtlemisel ~~osas~~ on liikmesriigid seotud kohustustega, mis tulenevad rahvusvahelistest õigusaktidest, millega nad on ühinenud ~~ja mis keelustavad diskrimineerimise~~.
-

↓ 2005/85/EÜ põhjendus 10
⇒ uus

- (15) On oluline, et ~~varjupaigataotluste~~ ⇒ rahvusvahelise kaitse taotluste ⇐ kohta tehakse otsused ~~faktide~~ asjaolude põhjal ja seda teevad esmatasandil ametiasutused, kelle personalil on vastavad teadmised või kes saab varjupaiga- ja pagulaste alast koolitust.
-

↓ 2005/85/EÜ põhjendus 11
⇒ uus

- (16) ~~Varjupaigataotluste~~ ⇒ Rahvusvahelise kaitse taotluse ⇐ kohta võimalikult kiiresti otsuse tegemine ⇒ , ilma et see piiraks taotluse piisavat ja täielikku läbivaatamist, ⇐ on nii liikmesriikide kui ka ~~varjupaigataotlejate~~ ⇒ rahvusvahelise kaitse taotlejate ⇐ huvides. ~~Varjupaigataotluste läbivaatamine peaks olema korraldatud liikmesriikide äranägemisel, et nad saaksid vastavalt oma siseriiklikele vajadustele vaadata mis tahes taotluse läbi eelisjärjekorras või selle läbivaatamist kiirendada, võttes arvesse käesoleva direktiivi nõudeid.~~
-

↓ 2005/85/EÜ põhjendus 12
⇒ uus

- (17) Avaliku korra mõiste võib ⇒ muu hulgas ⇐ hõlmata süüdimõistmist raske kuriteo eest.

↓ 2005/85/EÜ põhjendus 13
⇒ uus

- (18) Selleks et tunnistada kaitset vajav isik nõuetekohaselt pagulaseks Genfi konventsiooni artikli 1 tähenduses ~~pagulastena~~ ⇒ või täiendava kaitse saamise nõuetele vastavaks isikuks ⇐ ~~kaitset vajavate isikute nõuetekohaselt tunnustamise huvides~~, peaks igal taotlejal olema ~~teatavate eranditega~~ tegelik juurdepääs menetlusele, võimalus teha koostööd ja nõuetekohaselt suhelda pädevate ametiasutustega, et esitada oma juhtumi kohta ~~asjassepuutuvaid fakte~~ asjakohaseid asjaolusid, ning küllaldased ~~protseduurilised~~ menetlustagatised oma juhtumi ~~jätkuvaks~~ menetlemiseks kõikides etappides. Lisaks sellele peaks ~~varjupaigataotluse~~ ⇒ rahvusvahelise kaitse taotluse ⇐ läbivaatamise menetlus üldjuhul andma taotlejale vähemalt õiguse jääda riiki, kuni menetlev ametiasutus teeb otsuse; õiguse kasutada tõlgi teenuseid oma juhtumi esitamisel, kui ametiasutused ~~teda küsitavad~~ temaga vestlevad; võimaluse suhelda ÜRO pagulaste ülemvoliniku esindajaga ~~või tema nimel tegutsevate organisatsioonidega~~ ⇒ ja organisatsioonidega, kes nõustavad rahvusvahelise kaitse taotlejaid ⇐ ; õiguse saada ~~kohaselt~~ nõuetekohaselt teada otsusest, selle faktilistest ja ~~juriidilisest põhjendusest~~ õiguslikest asjaoludest; võimaluse konsulteerida õigusnõustajaga või muu nõustajaga; ning õiguse saada ~~informatsiooni~~ teavet oma juriidilise staatuse kohta menetluse otsustavatel ~~hetkedel~~ etappidel keeles, ~~mille puhul on põhjust oletada, et ta sellest aru saab~~ millest taotleja on kõigi eelduste kohaselt võimeline aru saama, ⇒ ning eitava otsuse korral õiguse tõhusale õiguskaitsevahendile kohtus ⇐ .

↓ 2005/85/EÜ põhjendus 14

~~Lisaks tuleks saatjata alaealiste kohta nende haavatavuse tõttu sätestada eraldi protseduurilised tagatised. Antud kontekstis peaksid liikmesriigid seadma esikohale lapse parimad huvid.~~

↓ uus

- (19) Selleks et tagada tegelik juurdepääs taotluse läbivaatamise menetlusele, peaksid ametnikud, kellel on esimene kontakt rahvusvahelist kaitset taotleva isikuga, eelkõige ametnikud, kes valvavad maismaa- või merepiiri või teostavad piirikontrolli, saama juhised ja vajaliku koolituse rahvusvahelise kaitse taotluse nõuetele vastavuse tuvastamiseks ja menetlemiseks. Nad peaksid olema võimelised andma kolmanda riigi kodanikule või kodakondsuseta isikule, kes on liikmesriigi territooriumil, sealhulgas piiril, territoriaalvetes või transiiditsoonis, ja soovib taotleda rahvusvahelist kaitset, kogu asjakohase teabe rahvusvahelise kaitse taotluse esitamise koha ja viisi kohta. Kui selline isik asub liikmesriigi territoriaalvetes, tuleks ta maismaale toimetada ja tema taotlus käesoleva direktiivi kohaselt läbi vaadata.
- (20) Lisaks tuleks selliste haavatavate taotlejate nagu alaealiste, saatjata alaealiste, piinamise või vägistamise või muu jõhkra vägivalla ohvriks langenud isikute ja puudega isikute jaoks kehtestada konkreetsed menetlustagatised, et luua tingimused

nende tegelikuks juurdepääsuks menetlustele ja rahvusvahelise kaitse taotluse põhjendamiseks vajalike dokumentide esitamiseks.

- (21) Riiklikud meetmed, milles käsitletakse piinamise või muude jõhkra füüsilise või vaimse vägivalla, sealhulgas seksuaalse vägivalla aktide sümptomite ja tunnuste tuvastamist ja dokumenteerimist käesoleva direktiiviga hõlmatud menetluste raames, peaksid muu hulgas tuginema piinamise ja muu julma, ebainimliku või inimväärikust alandava kohtlemise või karistamise tõhusa uurimise ja dokumenteerimise käsiraamatule (Istanbuli protokoll).
- (22) Selleks et tagada nais- ja meessoost taotlejate võrdõiguslikkus, peaks taotluse läbivaatamise menetlus olema sootundlik. Eelkõige tuleks vestlus korraldada viisil, mis võimaldaks nii nais- kui ka meessoost taotlejal rääkida oma varasematest soolise tagakiusamise kogemustest. Sooküsimusega seotud kaebuste keerukust tuleks nõuetekohaselt arvesse võtta menetlustes, mis hõlmavad turvalise kolmanda riigi, turvalise päritoluriigi või korduvate taotluste mõistet.
- (23) Käesoleva direktiivi rakendamisel on liikmesriikide esmaseks kohuseks lähtuda kooskõlas ÜRO 1989. aasta lapse õiguste konventsiooniga lapse huvidest.
- (24) Rahvusvahelise kaitse vajaduste hindamise menetlus tuleks korraldada viisil, mis võimaldaks pädevatel ametiasutustel rahvusvahelise kaitse taotlusi põhjalikult läbi vaadata.

↓ 2005/85/EÜ põhjendus 15

⇒ uus

- (25) Kui ~~variupaigataotleja~~ esitab korduva taotluse ilma uusi tõendeid või ~~argumente~~ väiteid esitamata, oleks ebaproportsionaalne kohustada liikmesriike läbivaatamismenetlust täies ulatuses uuesti korraldama. Sellistel juhtudel peaksid liikmesriigid ~~saama valida menetluse, mis võimaldaks teha erandeid variupaigataotlejatele üldiselt antavatest tagatistest~~ ⇒ olema võimelised lükkama taotluse tagasi põhjusel, et see on *res judicata* põhimõtte kohaselt vastuvõetamatu ⇒ .

↓ 2005/85/EÜ põhjendus 16

⇒ uus

- (26) Paljud ~~variupaigataotlused~~ ⇒ rahvusvahelise kaitse taotlused ⇒ ~~tehakse~~ esitatakse liikmesriigi piiril või ~~transiitlas~~ transiiditsoonis enne taotleja riiki lubamise otsust. Liikmesriigid peaksid ~~saama~~ olema võimelised ⇒ sätestama taotluse vastuvõetavuse ja/või sisulise läbivaatamise korra, mis võimaldaks otsustada tema piiril või transiiditsoonis esitatud taotluse üle ⇒ ~~säilitada olemasolevaid menetlusi piiril, mis sobivad selliste taotlejate eriolukorraga. Määratleda tuleks ühised eeskirjad võimalike erandite jaoks, mis tehakse sellistes olukordades variupaigataotlejatele üldiselt antavates tagatistes. Piirimenetlusi tuleks peamiselt kohaldada nende taotlejate suhtes, kes ei vasta liikmesriigi territooriumile sisenemise tingimustele.~~

↓ 2005/85/EÜ põhjendus 17
⇒ uus

- (27) ~~Varjupaigataotluse~~ ⇒ Rahvusvahelise kaitse taotluse ⇐ põhjendatuse oluliseks teguriks on taotleja turvalisus tema päritoluriigis. Kui kolmandat riiki võib pidada turvaliseks päritoluriigiks, peaksid liikmesriigid olema võimelised ~~seda turvalisena määratlema~~ tunnistama selle turvaliseks ja eeldama selle turvalisust konkreetse taotleja jaoks, välja arvatud juhul, kui taotleja esitab ~~tõsisid vastuargumente vastuväiteid~~.

↓ 2005/85/EÜ põhjendus 18

- (28) Arvestades kolmandate riikide kodanike ja kodakondsuseta isikute pagulaseks tunnistamise ühtlustamise taset, tuleks kehtestada ühised tingimused kolmandate riikide tunnistamiseks turvalisteks päritoluriikideks.

↓ 2005/85/EÜ põhjendus 19

~~Kui nõukogu on veendunud, et päritoluriik on need tingimused täitnud, ning on seetõttu lisanud selle riigi käesoleva direktiivi kohaselt vastuvõtavale turvaliste päritoluriikide ühisesse miinimumnimekirja, peaksid liikmesriigid olema kohustatud läbi vaatama avaldused selle riigi kodakondsusega isikutelt või kodakondsuseta isikutelt, kelle peamine elukoht oli varem selles riigis, tuginedes sellele, et selle riigi eeldatav turvalisus on vaidlustatav. Pidades silmas turvaliste päritoluriikide määratlemise poliitilist tähtsust, arvestades eelkõige päritoluriigi inimõiguste olukorra hinnangu mõjusid ja selle mõjusid Euroopa Liidu välispoliitikale, peaks nõukogu mis tahes otsused nimekirja koostamise või muutmise kohta tegema pärast konsulteerimist Euroopa Parlamendiga.~~

↓ 2005/85/EÜ põhjendus 20
(kohandatud)

~~Tulenevalt Bulgaaria ja Rumeenia staatusest Euroopa Liidu kandidaatriikidena ja nende riikide tehtud edusammudest liikmeks saamiseks, tuleks neid käesoleva direktiivi tähenduses pidada turvalisteks päritoluriikideks kuni nende riikide liitumiseni Euroopa Liiduga.~~

↓ 2005/85/EÜ põhjendus 21
⇒ uus

- (29) Kolmanda riigi ~~määratlemine~~ tunnistamine turvaliseks päritoluriigina ~~peaks~~ käesoleva direktiivi tähenduses ei saa selle riigi kodanikele tagada absoluutset turvalisust. Oma olemuse tõttu saab ~~määratlemise~~ sellise tunnistamise aluseks oleva hinnangu ~~tegemisel andmisel~~ võtta ~~üksnes~~ arvesse ~~üksnes~~ ~~antud~~ asjaomase riigi tsiviil-, õiguslikku ja poliitilist olukorda ning seda, kas asjaomases riigis tagakiusamise, piinamise või ebainimliku või alandava kohtlemise või karistamise eest vastutavateks ~~tunnistatud~~

inimeste suhtes kohaldatakse sanktsioone ka tegelikult. Sellel põhjusel on oluline, et kui taotleja ~~teeb~~ esitab ~~kaalukad~~ ⇒ mõjuvad ⇐ põhjused, miks ~~tema olukorras ei saa antud~~ asjaomast riiki ei saa pidada tema jaoks turvaliseks, ei ole tema puhul enam asjakohane käsitada seda riiki turvalisena.

↓ 2005/85/EÜ põhjendus 22
(kohandatud)
⇒ uus

- (30) Liikmesriigid peaksid ~~kontrollima~~ vaatama läbi kõikide taotluste sisu, st ~~tuvastama~~ hindama, kas taotlejat saab käsitada pagulasena ☒ vastab rahvusvahelise kaitse saamise nõuetele ☒ vastavalt ~~nõukogu 29. aprilli 2004. aasta direktiivile 2004/83/EÜ kolmandate riikide kodanikele ja kodakondsuseta isikutele pagulasseisundi või muud liiki rahvusvahelist kaitset vajava isiku staatuse omistamise miinimumnõuete ja pakutava kaitse sisu kohta¹⁵ direktiivile [...]/EÜ [miinimumnõuete direktiiv], kui käesolevas direktiivis ei sätestata teisiti, eelkõige juhul, kui on põhjust oletada, et teine riik ~~korraldab tuvastamise~~ vaatab taotluse läbi või ~~võimaldab~~ tagab piisavat kaitset. Eriti ei tohiks liikmesriike kohustada hindama ~~varjupaigataotluse~~ ⇒ rahvusvahelise kaitse taotluse ⇐ sisu, kui esimene varjupaigariik on taotlejale andnud pagulasseisundi või muul moel piisava kaitse ja taotleja lubatakse ~~sinna~~ sellesse riiki tagasi.~~

↓ 2005/85/EÜ põhjendus 23
⇒ uus

- (31) Liikmesriike ei tohiks samuti kohustada ~~hindama~~ ~~varjupaigataotluse~~ ⇒ rahvusvahelise kaitse taotluse ⇐ sisu ~~hindama~~, kui siseriiklikus õiguses määratletud ⇒ piisava ⇐ sideme tõttu kolmanda riigiga on põhjust eeldada, et taotleja ~~otsib~~ taotleb kaitset nimetatud kolmandalt riigilt ⇒ , ning on põhjust arvata, et taotlejal lubatakse siseneda sellesse riiki või lubatakse ta sinna tagasi ⇐. Liikmesriigid peaksid tegutsema lähtuvalt sellest üksnes siis, kui ~~asjassepuutuv~~ ~~asjaomane~~ taotleja oleks kõnealuses kolmandas riigis kaitstud. ~~Varjupaigat~~ Taotlejate edasise liikumise vältimiseks ~~huvides~~ ühest liikmesriigist teise tuleks kehtestada ühised ~~eeskirjad~~ põhimõtted, mille alusel liikmesriigid saavad kolmandat riiki ~~liikmesriikidele kolmandate riikide~~ turvaliseks ~~päritoluriigiks tunnistamiseks~~ pidada või tunnistada.

↓ 2005/85/EÜ põhjendus 24
⇒ uus

- (32) Teatavate ~~E~~eriti ~~kõrgeid~~ ~~rangeid~~ inimõiguste ja pagulaste kaitsega seotud nõudeid järgivate Euroopa kolmandate riikide puhul tuleks liikmesriikidel lubada ~~varjupaigataotlusi~~ jätta taotlused ~~mitte~~ läbi ~~vaadata~~ vaatamata või ~~mitte vaadata läbi~~ jätta ~~need~~ täielikult läbi vaatamata selliste taotlejate puhul, kes sisenevad nende territooriumile ~~sellistest~~ ~~kõnealustest~~ Euroopa kolmandatest riikidest. ~~Arvestades~~

¹⁵ ELTL 304, 13.9.2004, lk 12.

~~piiratud või ärajaanud läbivaatamise võimalikke tagajärgi taotleja jaoks, peaks turvalise kolmanda riigi mõiste kohaldamine piirduma juhtumitega, mis hõlmavad kolmandaid riike, mille puhul nõukogu on veendunud, et käesolevas direktiivis sätestatud asjassepuutuva kolmanda riigi turvalisuse kõrgeid nõudeid järgitakse. Nõukogu peaks tegema otsused selles küsimuses pärast konsulteerimist Euroopa Parlamendiga.~~

↓ 2005/85/EÜ põhjendus 25

~~Tulenevalt käesolevas direktiivis sätestatud mõlemat turvalise kolmanda riigi mõistet käsitlevate ühiste nõuete olemusest sõltub nende mõistete tegelik mõju sellest, kas kõnealune kolmas riik lubab kõnealusel taotlejal siseneda oma territooriumile.~~

↓ 2005/85/EÜ põhjendus 26
⇒ uus

- (33) Seoses pagulasseisundi ⇒ või täiendava kaitse seisundi ⇐ äravõtmisega peaks liikmesriik tagama, et ~~pagulasseisundiga~~ ⇒ rahvusvahelise kaitsega ⇐ kaasnevaid ~~eeliseid~~ hüvesid kasutavaid isikuid teavitatakse nõuetekohaselt nende ~~staatuse~~ seisundi võimalikust uuesti läbivaatamisest ning et neil on võimalus esitada oma seisukoht enne, kui ametiasutused võivad teha põhjendatud otsuse nende ~~pagulasseisundi~~ äravõtmiseks. ~~Nendest tagatistest võib siiski loobuda, kui pagulasseisundi lõppemise põhjused ei ole seotud tingimuste muutumisega, millel tunnustamine põhines.~~

↓ 2005/85/EÜ põhjendus 27
⇒ uus

- (34) Asjaolu, et otsuseid ~~varjupaigataotluse~~ ⇒ rahvusvahelise kaitse taotlemise ⇐ ja pagulasseisundi ⇒ või täiendava kaitse seisundi ⇐ äravõtmise kohta saab ~~asutamislepingu artikli 234 mõistes~~ kohtus tulemuslikult vaidlustada, peegeldab ühenduse õiguse üldpõhimõtet. ~~Õiguskaitsevahendi tõhusus, ka seoses asjassepuutuvate faktide läbivaatamisega, sõltub iga liikmesriigi haldus- ja õigussüsteemist kui tervikust.~~

↓ 2005/85/EÜ põhjendus 28

- (35) Kooskõlas asutamislepingu artikliga 64 ei mõjuta käesolev direktiiv nende kohustuste täitmist, mis on liikmesriikidel avaliku korra säilitamiseks ja sisejulgeoleku ~~kaitses~~ kaitsmiseks.

↓ 2005/85/EÜ põhjendus 29
(kohandatud)
⇒ uus

- (36) Käesolev direktiiv ei käsitle ⇒ liikmesriikide vahelisi ⇐ menetlusi, mida reguleerib ~~nõukogu 18. veebruari 2003. aasta määrus (EÜ) nr 343/2003~~ määrus (EÜ) nr [.../...], [millega kehtestatakse kriteeriumid ja mehhanismid selle liikmesriigi määramiseks, kes vastutab mõnes liikmesriigis kolmanda riigi kodaniku ⇒ või kodakondsuseta isiku ⇐ esitatud ~~varjupaigataotluse~~ ⇒ rahvusvahelise kaitse taotluse ⇐ läbivaatamise eest¹⁶ (Dublini määrus)].

↓ uus

- (37) Taotlejad, kelle suhtes kohaldatakse määrust (EÜ) nr [.../...] [Dublini määrus], peaksid saama tugineda käesolevas direktiivis sätestatud üldpõhimõtetele ja tagatistele ning kasutada määruse (EÜ) nr [.../...] [Dublini määrus] kohaseid eritagatisi.

↓ 2005/85/EÜ põhjendus 30

- (38) Käesoleva direktiivi rakendamist tuleks korrapäraselt hinnata ~~vähemalt iga kahe aasta järel~~.

↓ 2005/85/EÜ põhjendus 31
⇒ uus

- (39) Kuna käesoleva ~~määruse~~ direktiivi eesmärki, milleks on ~~pagulasseisundi~~ ⇒ rahvusvahelise kaitse ⇐ ~~omistamise~~ andmise ja äravõtmise menetluse miinimumnõuete kehtestamine liikmesriikides, ei suuda liikmesriigid piisaval määral saavutada ning meetme ulatuse ja mõju tõttu on seda ~~saab seetõttu paremini~~ parem saavutada ühenduse tasandil, võib ühendus võtta meetmeid vastavalt asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttele. ~~Kooskõlas samas~~ Nimetatud artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõttega kohaselt ei lähe käesolev ~~määrus~~ direktiiv nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.

↓ 2005/85/EÜ põhjendus 32
(kohandatud)

~~Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukohta käsitleva protokoll-i artikli 3 kohaselt teatas Ühendkuningriik 24. jaanuari 2001. aasta kirjaga oma soovist osaleda käesoleva direktiivi vastuvõtmises ja kohaldamises.~~

---

¹⁶ ELT L 50, 25.2.2003, lk 1.

↓ 2005/85/EÜ põhjendus 33
(kohandatud)

~~Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukohta käsitleva protokolli artikli 3 kohaselt teatas Iirimaa 14. veebruari 2001. aasta kirjaga oma soovist osaleda käesoleva direktiivi vastuvõtmises ja kohaldamises.~~

↓ 2005/85/EÜ põhjendus 34

- (40) Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud Taani seisukohta käsitleva protokolli artiklite 1 ja 2 kohaselt ei osale Taani käesoleva direktiivi vastuvõtmisel ning see direktiiv ei ole talle tema suhtes siduv ega kuulu tema suhtes kohaldamisele kohaldatav.
-

↓ uus

- (41) Käesoleva direktiivi siseriiklikku õigusesse ülevõtmise kohustus peaks piirduma sätetega, mille sisu on võrreldes varasema direktiiviga muudetud. Kohustus võtta üle muutmata sätted tuleneb varasemast direktiivist.
- (42) Käesolev direktiiv ei tohiks piirata liikmesriikide kohustusi, mis on seotud III lisa B osas nimetatud direktiivi siseriiklikku õigusesse ülevõtmise tähtajaga,
-

↓ 2005/85/EÜ
⇒ uus

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

I PEATÜKK

ÜLDSÄTTED

Artikkel 1

Eesmärk

Käesoleva direktiivi eesmärgiks on kehtestada liikmesriikides pagulasseisundi ⇒ direktiivi .../.../EÜ [miinimumnõuete direktiiv] kohase rahvusvahelise kaitse ⇒ omistamise andmise ja äravõtmise menetluse miinimumnõuded.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „Genfi konventsioon” – 28. juuli 1951. aasta ~~Genfi~~ pagulasseisundi konventsioon, mida on muudetud 31. jaanuari 1967. aasta New Yorgi protokolliga;

~~b) taotlus või varjupaigataotlus kolmanda riigi kodaniku või kodakondsuseta isiku esitatud taotlus, mida võidakse käsitada mõnelt liikmesriigilt rahvusvahelise kaitse taotlemisena Genfi konventsiooni alusel. Rahvusvahelise kaitse taotlemist käsitletakse varjupaigataotlusena, välja arvatud juhul, kui asjaomane isik selgesõnaliselt taotleb mõnda muud liiki kaitset, mida saab taotleda eraldi;~~

↓ uus

- b) „taotlus” või „rahvusvahelise kaitse taotlus” – kolmanda riigi kodaniku või kodakondsuseta isiku selline taotlus kaitse saamiseks liikmesriigilt, mida võib käsitada pagulasseisundi või täiendava kaitse seisundi taotlemisena, kusjuures ei taotleta sõnaselgelt väljapoole direktiivi [...]/../EÜ [miinimumnõuete direktiiv] reguleerimisala jäävat muud liiki kaitset, mida saab eraldi taotleda;

↓ 2005/85/EÜ

⇒ uus

- c) „taotleja” või „~~varjupaigataotleja~~ ⇒ rahvusvahelise kaitse taotleja ⇐ ” – kolmanda riigi kodanik või kodakondsuseta isik, kes on esitanud ~~varjupaigataotluse~~ ⇒ rahvusvahelise kaitse taotluse ⇐ , mille ~~suhtes~~ kohta ei ole lõplikku otsust veel tehtud;

↓ uus

- d) „erivajadustega taotleja” – taotleja, kes vajab oma vanuse, soo, puude, vaimse tervise häirete või kogetud piinamise, vägistamise või muu jõhkra psühholoogilise, füüsilise või seksuaalse vägivalda tõttu eritagatise, et kasutada käesoleva direktiivi kohaseid õigusi ja täita käesolevast direktiivist tulenevaid kohustusi;

↓ 2005/85/EÜ (kohandatud)

⇒ uus

- ~~d)e)~~ „lõplik otsus” – otsus selle kohta, kas kolmanda riigi kodanikule või kodakondsuseta isikule antakse pagulasseisund ⇒ või täiendava kaitse seisund ⇐ ~~direktiivi 2004/83/EÜ~~ direktiivi [...]/../EÜ [miinimumnõuete direktiiv] alusel, ning mille

suhtes ei kohaldata enam käesoleva direktiivi V peatükist tulenevat õiguskaitsevahendit, olenemata sellest, kas õiguskaitsevahendil on toime, mis võimaldab taotlejal jääda asjaomasesse liikmesriiki kuni otsuse ~~saamiseni~~ tegemiseni ~~arvestades käesoleva direktiivi III lisa~~;

e)f) „~~tuvastav~~ menetlev ametiasutus” – liikmesriigi kohtulaadne ametiasutus või haldusorgan, ~~mis kes~~ vastutab ~~variupaigataotluse~~ ⇒ rahvusvahelise kaitse taotluse ⇐ läbivaatamise eest ning on pädev võtma vastu esimese astme otsuseid, kui I lisast ei tulene teisiti;

f)g) „pagulane” – kolmanda riigi kodanik või kodakondsuseta isik, kes vastab ~~Genfi konventsiooni artikli 1 nõuetele, mis on sätestatud direktiivis 2004/83/EÜ~~ direktiivi [....../EÜ] [miinimumnõuete direktiiv] artikli 2 punktis d esitatud nõuetele;

⇓ uus

h) „täiendava kaitse saamise nõuetele vastav isik” – kolmanda riigi kodanik või kodakondsuseta isik, kes vastab direktiivi [....../EÜ] [miinimumnõuete direktiiv] artikli 2 punktis f esitatud nõuetele;

i) „rahvusvahelise kaitse seisund” – kolmanda riigi kodaniku või kodakondsuseta isiku pagulaseks või täiendava kaitse saamise nõuetele vastavaks isikuks tunnistamine liikmesriigi poolt;

↓ 2005/85/EÜ

e)i) „pagulasseisund” – kolmanda riigi kodaniku või kodakondsuseta isiku pagulaseks tunnistamine liikmesriigi poolt;

⇓ uus

k) „täiendava kaitse seisund” – kolmanda riigi kodaniku või kodakondsuseta isiku täiendava kaitse saamise nõuetele vastavaks isikuks tunnistamine liikmesriigi poolt;

l) „alaealine” – alla 18aastane kolmanda riigi kodanik või kodakondsuseta isik;

↓ 2005/85/EÜ (kohandatud)

⇒ uus

h)m) „saatjata alaealine” – ~~alla 18aastane isik, kes saabub liikmesriigi territooriumile tema eest seaduste või tavade kohaselt vastutava täiskasvanuta, ja seda senikaua kuni selline täiskasvanu ei ole teda tegelikult oma hoolde alla võtnud; see mõiste hõlmab ka alaealist, kes on jäänud saatjata pärast tema sisenemist liikmesriigi territooriumile~~ ⇒ direktiivi [....../EÜ] [miinimumnõuete direktiiv] artikli 2 punktis 1 määratletud alaealine ⇐ ;

~~i)n)~~ „esindaja” – isik, kes tegutseb saatjata alaealise eestkostjaks oleva organisatsiooni nimel; isik, kes tegutseb siseriikliku organisatsiooni nimel, mis vastutab alaealiste hooldamise ja heaolu eest või mõni muu asjakohane esindaja, kes on määratud kaitsma saatjata alaealise huvisid ⇨ pädevate ametiasutuste määratud isik, kes tegutseb seadusliku eestkostjana, et aidata ja esindada saatjata alaealist eesmärgiga tagada lapse huvide kaitse ja teostada vajaduse korral alaealise nimel õigus- ja teovõimet ⇨ ;

~~i)o)~~ „pagulasseisundi” ⇨ rahvusvahelise kaitse seisundi ⇨ äravõtmise” – pädeva ametiasutuse otsus tühistada, või lõpetada või keelduda isiku pagulasseisundi või täiendava kaitse seisundi ⇨ või keelduda selle uuendamisest vastavalt direktiivile 2004/83/EÜ [...] /EÜ] [miinimumnõuete direktiiv];

~~k)p)~~ „liikmesriiki jäämine” – jäämine selle liikmesriigi territooriumile, kaasa arvatud piirile või transiiditsoonile, kus varjupaigataotlus ⇨ rahvusvahelise kaitse taotlus ⇨ esitati või kus seda läbi vaadatakse.

Artikkel 3

Reguleerimisala

1. Käesolevat direktiivi kohaldatakse kõikide varjupaigataotluste ⇨ rahvusvahelise kaitse taotluste suhtes ⇨ , mis on esitatud liikmesriigi territooriumil, kaasa arvatud piiril ⇨ , territoriaalvetes ⇨ või transiiditsoonis, ning pagulasseisundi ⇨ ⇨ rahvusvahelise kaitse seisundi ⇨ äravõtmise suhtes.
2. Käesolevat direktiivi ei kohaldata liikmesriikide välisesindustele esitatud diplomaatilise või territoriaalse varjupaiga taotluste suhtes.
- ~~3. Kui liikmesriigid kasutavad menetlust või kehtestavad menetluse, kus varjupaigataotlusi vaadatakse läbi nii Genfi konventsioonil põhinevate taotlustena kui muud liiki rahvusvahelise kaitse taotlustena, mis on määratletud direktiivi 2004/83/EÜ artiklis 15, kohaldavad nad käesolevat direktiivi kogu menetluse vältel.~~
43. Lisaks sellele võivad liikmesriigid Liikmesriigid võivad kohaldada käesolevat direktiivi menetluste puhul, kus tehakse otsus mis tahes liiki rahvusvahelise kaitse taotluste kohta ⇨ , mis ei kuulu direktiivi [...] /EÜ] [miinimumnõuete direktiiv] reguleerimisalasse ⇨ .

Artikkel 4

Vastutavad ametiasutused

1. Liikmesriigid määravad kõikide menetluste jaoks ~~tuvastava~~ menetleva ametiasutuse, ~~mis kes~~ vastutab taotluste asjakohase läbivaatamise eest kooskõlas käesoleva direktiiviga, ~~eelkõige artikli 8 lõikega 2 ja artikliga 9.~~ ⇒ Liikmesriigid tagavad, et osutatud ametiasutusel on piisav hulk pädevat ja spetsialiseerunud personali, kes täidab tema ülesandeid ettenähtud tähtaja jooksul. Selleks näevad liikmesriigid taotlusi läbivaatava ja rahvusvahelise kaitse taotluste üle otsustava personali jaoks ette alg- ja jätkukoolituse programmid. ⇐

2. Lõikes 1 osutatud koolitus hõlmab eelkõige järgmist:

a) rahvusvahelist kaitset ja inimõigusi käsitlevad materiaal- ja menetlusõiguse normid, mis on sätestatud asjaomastes rahvusvahelistes ja ühenduse õigusaktides, sealhulgas tagasi- ja väljasaatmise lubamatuse ning mittediskrimineerimise põhimõtte;

b) sooküsimuste ning tervisekahjustuste ja vanusega seotud küsimuste teadvustamine;

c) päritoluriiki käsitleva teabe kasutamine;

d) vestlustehnikad, sealhulgas kultuuridevaheline suhtlemine;

e) piinamise tunnuste ja sümptomite tuvastamine ja dokumenteerimine;

f) tõendite hindamine, sealhulgas põhimõtte, et vastupidiste tõendite puudumisel tehakse otsus taotleja kasuks;

g) rahvusvahelise kaitse taotluste läbivaatamise seisukohast asjakohase kohtupraktikaga seotud küsimused.

~~Vastavalt määruse (EÜ) nr 343/2003 artikli 4 lõikele 4 tegeleb liikmesriigi territooriumil teise liikmesriigi immigratsioonikontrolli teostavale asutusele esitatud varjupaigataotlustega liikmesriik, mille territooriumil olles taotlus esitati.~~

↓ 2005/85/EÜ (kohandatud)
⇒ uus

23. Liikmesriigid võivad siiski ette näha, et ⇒ määruse (EÜ) nr .../... [Dublini määrus] kohaste juhtumite ⇐ läbivaatamise eest vastutab mõni muu ametiasutus, ~~kui eesmärgiks on.~~

~~a) vaadata läbi juhtumid, kus kaalutakse taotleja üleandmist teisele riigile vastavalt eeskirjadele, millega kehtestatakse kriteeriumid ja mehhanismid selle liikmesriigi määramiseks, kes vastutab varjupaigataotluse läbivaatamise eest kuni ajani, mil üleandmine aset leiab või ajani, mil taotluse saanud riik keeldub taotluse esitajat vastu või tagasi võtmast;~~

~~b) võtta siseriiklikke julgeolekusätteid silmas pidades vastu otsus taotluse kohta tingimusel, et enne otsuse vastuvõtmist konsulteeritakse tuvastava asutusega, kas taotlejat saab direktiivi 2004/83/EÜ põhjal käsitleda pagulasena;~~

~~e) teostada taotluse esialgne läbivaatamine vastavalt artiklile 32 tingimusel, et kõnealusel asutusel on juurdepääs taotleja eelnevat taotlust sisaldavale toimikule;~~

~~d) vaadata juhtumid läbi artikli 35 lõikes 1 sätestatud menetluse raames;~~

~~e) keelduda artikli 35 lõigetes 2–5 sätestatud menetluse raames andmast riiki sisenemise luba vastavalt kehtestatud tingimustele kui kõnealuste sätete tingimustest ei tulene teisiti;~~

~~f) teha kindlaks, kas taotleja soovib siseneda või on sisenenud liikmesriiki artiklis 36 määratletud turvalisest kolmandast riigist kui kõnealusest artikli tingimustest ei tulene teisiti.~~

34. Liikmesriigid tagavad, et vastavalt lõikele 23 määratud ~~asutuste töötajatel ametiasutuse personalil~~ on nõuetekohased teadmised või nad saavad vajalikku koolitust täitmaks käesoleva direktiivi rakendamiselga seoses neile pandud kohustusi.

↓ uus

5. Rahvusvahelise kaitse taotlust, mis esitatakse ühes liikmesriigis teise liikmesriigi ametiasutustele, kes teostavad seal piiri- või sisserände kontrolli, menetleb liikmesriik, kelle territooriumil taotlus esitati.

↓ 2005/85/EÜ

⇒ uus

Artikkel 5

Soodsamad sätted

Liikmesriigid võivad kehtestada või säilitada soodsamad nõuded ~~pagulasstaatus~~ ⇒ rahvusvahelise kaitse ⇐ andmisele ja selle äravõtmisele, ~~kui võrd~~ kui need nõuded ~~ühilduvad on kooskõlas~~ käesoleva direktiiviga.

II PEATÜKK

ÜLDPÕHIMÕTTED JA TAGATISED

Artikkel 6

Juurdepääs menetlusele

~~1. Liikmesriigid võivad nõuda varjupaigataotluse esitamist isiklikult ja/või kindlaksmääratud kohas.~~

↓ uus

1. Liikmesriigid määravad pädevad ametiasutused, kes vastutavad rahvusvahelise kaitse taotluste vastuvõtmise ja registreerimise eest. Ilma et see piiraks lõigete 5, 6, 7 ja 8 kohaldamist, võivad liikmesriigid nõuda rahvusvahelise kaitse taotluse esitamist isiklikult ja/või kindlaksmääratud kohas.
2. Liikmesriigid tagavad, et rahvusvahelise kaitse taotlust esitada soovival isikul on tegelik võimalus esitada see pädevatele ametiasutustele võimalikult kiiresti.

↓ 2005/85/EÜ

⇒ uus

- ~~23.~~ Liikmesriigid tagavad, et igal täisealisel õigus- ja teovõimelisel isikul oleks õigus esitada ~~varjupaigataotlus~~ ⇒ rahvusvahelise kaitse taotlus ⇐ enda nimel.
- ~~24.~~ Liikmesriigid võivad ette näha, et taotleja võib esitada taotluse ülalpeetava nimel. Sellisel juhul tagavad liikmesriigid, et täisealised ülalpeetavad annavad nõusoleku taotluse esitamiseks nende nimel, vastasel juhul on neil võimalik esitada taotlus enda nimel.

Nõusolekut ~~nõutakse~~ küsitakse taotluse esitamise või hiljemalt vestluse ajal täisealisest ülalpeetavaga ~~küsitlemise ajal~~. ⇒ Enne nõusoleku küsimist teavitatakse iga täisealist ülalpeetavat eraviisil asjaomastest menetluslikest tagajärgedest ja tema õigusest esitada uus rahvusvahelise kaitse taotlus. ⇐

⇓ uus

5. Liikmesriigid tagavad, et alaealisel on õigus esitada rahvusvahelise kaitse taotlus kas enda nimel või oma vanemate või muu täisealise pereliikme kaudu.
6. Liikmesriigid tagavad, et Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2008/115/EÜ¹⁷ artiklis 10 viidatud asjaomastel üksustel on õigus esitada rahvusvahelise kaitse taotlus saatjata alaealise nimel, kui sellise alaealise olukorra konkreetse hindamise alusel on osutatud üksused seisukohal, et alaealisel võib olla vaja direktiivi [...]/../EÜ] [miinimumnõuete direktiiv] kohast kaitset.

↓ 2005/85/EÜ

⇒ uus

47. Liikmesriigid võivad siseriiklike õigusaktidega määrata kindlaks juhtumid, kus:
- a) alaealine võib taotluse ise esitada;
  - b) saatjata alaealise eest peab ~~avalduse~~ taotluse esitama esindaja, nagu on sätestatud artikli ~~1721~~ lõike 1 punktis a;
  - c) ~~esitatud varjupaigataotlust~~ ⇒ rahvusvahelise kaitse taotluse esitamist ⇐ käsitatakse ka ⇒ rahvusvahelise kaitse taotluse esitamisenä ⇐ vallalise alaealise eest ~~esitatud varjupaigataotlusena~~.

~~5. Liikmesriigid tagavad, et asutused, kelle poole varjupaigataotlust esitada soovivad isikud tõenäoliselt pöörduvad, oleksid võimelised andma nendele isikutele nõu, kuidas ja kuhu avaldus esitada, samuti võivad liikmesriigid nõuda, et nimetatud asutused edastaksid taotluse pädevale asutusele.~~

⇓ uus

8. Liikmesriigid tagavad, et piirivalve-, politsei- ja sisserändega tegelevatel asutustel ning kinnipidamisasutuste personalil on rahvusvahelise kaitse taotluste menetlemiseks juhised ja nad saavad selliste taotluste menetlemiseks vajalikku koolitust. Kui osutatud ametiasutused on määratud lõike 1 kohasteks pädevateks ametiasutusteks, peavad juhised sisaldama kohustust registreerida taotlused. Muudel juhtudel tuleb juhistega nõuda taotluse ja kogu asjaomase teabe edastamist ametiasutusele, kes on pädev seda registreerima.

¹⁷ ELT L 348, 24.12.2008, lk 98.

Liikmesriigid tagavad, et kõik muud ametiasutused, kelle poole rahvusvahelise kaitse taotlust esitada soovivad isikud tõenäoliselt pöörduvad, oleksid võimelised andma sellistele isikutele nõu taotluse esitamise viisi ja koha kohta, ja/või võivad nõuda, et osutatud ametiasutused edastaksid taotluse pädevale ametiasutusele.

9. Pädevad ametiasutused registreerivad rahvusvahelise kaitse taotluse kooskõlas lõike 8 esimese lõiguga 72 tunni jooksul alates hetkest, mil isik väljendas oma soovi taotleda rahvusvahelist kaitset.

Artikkel 7

Teavitamine ja nõustamine piiripunktides ja kinnipidamisasutustes

1. Liikmesriigid tagavad, et teave rahvusvahelise kaitse taotluse esitamisel järgitava menetluse kohta on kättesaadav:
  - a) välispiiril asuvates piiripunktides, sealhulgas transiiditsoonis, ning
  - b) kinnipidamisasutustes.
2. Liikmesriigid kindlustavad suulise tõlke, et tagada rahvusvahelise kaitse taotlust esitada sooviva isiku ja piirivalveametnike või kinnipidamisasutuse personali vaheline suhtlus.
3. Liikmesriigid tagavad, et rahvusvahelise kaitse taotlejaid nõustavatel organisatsioonidel on vastavalt liikmesriigi pädevate ametiasutustega sõlmitud kokkuleppele juurdepääs piiripunktidele, sealhulgas transiiditsoonile, ning kinnipidamisasutustele.

Liikmesriigid võivad kehtestada eeskirjad, millega reguleeritakse osutatud organisatsioonide kohalolu käesolevas artiklis nimetatud aladel.

↓ 2005/85/EÜ
⇒ uus

Artikkel 78

Õigus jääda liikmesriiki kuni taotluse läbivaatamiseni

1. ~~Taotluse esitaja~~ Taotlejal lubatakse jääda liikmesriiki üksnes menetluse eesmärgil seni, kuni ~~tuvastav~~ menetlev ametiasutus on vastu võtnud otsuse vastavalt III peatükis sätestatud esimese astme menetlusele. Kõnealune õigus riiki jääda ei anna õigust saada elamisluba.
2. Liikmesriigid võivad teha erandi ainult juhul, kui ~~vastavalt artiklitele 32 ja 34~~ ⇒ isik esitab ⇐ ⇒ artikli 35 lõike 8 kohase ⇐ korduvat taotlust ⇐ ~~enam läbi ei vaadata~~ või kui liikmesriigid annavad isiku kas üle või välja teisele liikmesriigile kooskõlas

Euroopa vahistamismääruses¹⁸ sätestatud kohustustega või kolmandale riigile ⇨, välja arvatud asjaomase taotleja päritoluriigile, ⇨ või rahvusvahelisele kriminaalkohtule või tribunalile.

⇩ uus

3. Liikmesriik võib taotleja anda lõike 2 kohaselt kolmandale riigile välja ainult juhul, kui pädevad ametiasutused on veendunud, et väljaandmisotsusega ei kaasne otsene ega kaudne tagasi- või väljasaatmine, millega rikutakse liikmesriigi rahvusvahelisest õigusest tulenevaid kohustusi.

⇩ 2005/85/EÜ (kohandatud)

⇨ uus

Artikkel ~~89~~

Taotluse läbivaatamise nõuded

1. ~~Ilma et see piiraks artikli 23 lõike 4 punkti i kohaldamist, tagavad~~ Liikmesriigid tagavad, et ~~varjupaigataotlusi~~ ⇨ rahvusvahelise kaitse taotlusi ⇨ ei lükata tagasi ega jäeta läbi ~~vaatamisest kõrvale vaatamata~~ ainult põhjusel, et neid ei esitatud ~~niipea kui võimalik võimalikult kiiresti~~.

⇩ uus

2. Rahvusvahelise kaitse taotlus vaadatakse esmalt läbi eesmärgiga tuvastada, kas taotleja vastab pagulaseks tunnistamise nõuetele. Kui taotleja sellistele nõuete ei vasta, vaadatakse taotlus läbi eesmärgiga tuvastada, kas taotleja vastab täiendava kaitse saamise nõuetele.

⇩ 2005/85/EÜ (kohandatud)

⇨ uus

- ~~23.~~ Liikmesriigid tagavad, et ~~tuvastavad~~ menetlevad ametiasutused võtavad ~~varjupaigataotluse~~ ⇨ rahvusvahelise kaitse taotluse ⇨ kohta otsuse vastu pärast taotluse asjakohast läbivaatamist. Sel eesmärgil tagavad liikmesriigid, et:

- a) taotlused vaadatakse läbi ja otsused tehakse individuaalselt, objektiivselt ja erapooletult;

¹⁸ Nõukogu ~~13. juuni 2002. aasta raammäärus~~ raamotsus 2002/584/JSK, 13. juuni 2002, Euroopa vahistamismääruse ja liikmesriikidevahelise üleandmiskorra kohta (EÜT L 190, 18.7.2002, lk 1).

- b) täpset ja ajakohast teavet ~~hangitakse erinevatest allikatest, nagu näiteks ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ametilt (UNHCR)~~ üldise olukorra kohta ~~varjupaigataotluse esitanud isiku~~ taotleja päritoluriigis ning vajadusel transiidiriikides, mille kaudu taotleja on liikmesriiki tulnud, ~~hangitakse erinevatest allikatest, nagu näiteks ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ametilt (UNHCR)~~ ⇒ ja Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiametilt, ⇐ ning et ~~vastav~~ selline teave on kättesaadav taotluste läbivaatamise ja otsuste vastuvõtmise eest vastutavale personalile ⇒ ning juhul, kui menetlev ametiasutus võtab seda otsuse tegemisel arvesse, siis ka taotlejale ja tema õigusnõustajale ⇐ ;
- c) taotluste läbivaatamise ja otsuste vastuvõtmise eest vastutaval personalil on vajalikud teadmised varjupaika ja pagulasi käsitlevatest õigusaktidest;

↓ uus

- d) taotluste läbivaatamise ja otsuste vastuvõtmise eest vastutavale personalile antakse juhised ja neil on võimalus küsida vajaduse korral ekspertidelt nõu konkreetsetes küsimustes, nagu meditsiinilised ja kultuurilised, lastega seotud ja sooküsimused.

↓ 2005/85/EÜ

⇒ uus

34. V peatükis osutatud ametiasutustel on juurdepääs oma ülesannete täitmiseks vajalikule, lõike 23 punktis b osutatud üldisele teabele ~~tuvastava~~ menetleva ametiasutuse või taotleja kaudu või muul viisil.
45. Liikmesriigid ~~võivad ette näha~~ ⇒ kehtestavad ⇐ eeskirjad, mis käsitlevad taotluste läbivaatamiseks vajalike dokumentide tõlkimist.

Artikkel 910

Tuvastava Menetleva ametiasutuse otsustele esitatavad nõuded

1. Liikmesriigid tagavad, et otsused ~~varjupaigataotluse~~ ⇒ rahvusvahelise kaitse taotluse ⇐ kohta tehakse kirjalikult.
2. Liikmesriigid tagavad, et ⇒ pagulasseisundi ja/või täiendava kaitse seisundiga seotud ⇐ taotluse rahuldamata jätmise korral esitatakse otsuses ~~seda õigustavad asjaolud ja õiguslikud põhjused~~ selle aluseks olevad faktilised ja õiguslikud asjaolud ning et teave eitava otsuse vaidlustamise võimaluste kohta esitatakse kirjalikult.

~~Liikmesriigid ei pea pagulasseisundi andmisest keeldumist otsuses põhjendama, kui taotlejale antakse staatus, mis annab talle siseriikliku ja ühenduse õiguse raames samad õigused ja eelised mis pagulasseisund direktiivi 2004/83/EÜ põhjal. Sellistel juhtudel tagavad liikmesriigid, et pagulasseisundi andmisest keeldumise põhjused on kirjas taotleja toimikus ning et taotlejal on soovi korral juurdepääs oma toimikule.~~

~~Lisaks sellele ei pea liikmesriigid ei pea andma kirjalikku teavet eitava otsuse vaidlustamise võimaluste kohta, kui taotlejat on neist varem teavitatud, kas kirjalikult või taotlejale juurdepääsetaval elektroonilisel viisil, kuidas sellist otsust vaidlustada.~~

3. Artikli 6 lõike ~~34~~ kohaldamisel ning alati, kui taotlus põhineb samadel alustel, võivad liikmesriigid võtta vastu ühe otsuse, mis kehtib ka kõigi ülalpeetavate kohta.

↓ uus

4. Lõiget 3 ei kohaldata juhul, kui isiku konkreetse olukorra avaldamine tema pere liikmetele võib seada ohtu selle isiku huvid, sealhulgas soolist ja/või vanuse alusel tagakiusamist hõlmavad juhud. Sellisel juhul väljastatakse asjaomase isiku kohta eraldi otsus.

↓ 2005/85/EÜ (kohandatud)
⇒ uus

Artikkel ~~10~~11

~~Varjupaigataotleja~~ ⇌ Rahvusvahelise kaitse taotleja ⇌ tagatised

1. III peatükis sätestatud menetluste suhtes peavad liikmesriigid tagama, et kõigil ~~varjupaigataotlejatel~~ ⇌ rahvusvahelise kaitse taotlejatel ⇌ oleksid järgmised tagatised:

- a) ~~varjupaiga~~taotlejat peab teavitama keeles, mille puhul on põhjust oletada, et ta seda mõistab millest ta kõigi eelduste kohaselt aru saab, sellest, millist menetlust tuleb järgida järgitakse, millised on tema õigused ja kohustused menetluse ajal ning millised on võimalikud tagajärjed, kui ta ei pea kinni oma kohustustest ja ei ega tee koostööd ametivõimudega. ~~Varjupaiga~~Taotlejat peab teavitama menetluse kestusest ajakavast ning tema käsutuses olevatest vahenditest, mis võimaldavad tal täita kohustuse esitada direktiivi 2004/83/EÜ [...] /EÜ [miinimumnõuete direktiiv] artiklis 4 osutatud elementideid esitamiseks dokumendid. Selline ~~teave~~ tuleb edastada sellise ajavaruuga õigeaegselt, et ~~varjupaiga~~taotlejatel oleks võimalik kasutada käesoleva direktiiviga tagatud õigusi ning järgida artiklis ~~11~~12 kirjeldatud kohustusi;
- b) ~~varjupaiga~~taotlejal peab olema võimalus kasutada oma juhtumi esitamisel pädevale ametiasutusele esitamisel vajaduse korral tõlgi teenuseid ~~alati kui see osutub vajalikuks~~. Liikmesriigid peavad tõlketeenuse osutamist vajalikuks vähemalt juhul, kui ~~tuvastav~~ menetlev ametiasutus palub taotlejal ilmuda küsitlusele tulla vestlusele vastavalt artiklitele 12 ja 13, 14, ⇒ 15, 16 ja 30 ⇌ ning asjakohast suhtlemist ei saa ilma nimetatud teenuseta tagada. Nimetatud juhul ja muudel juhtudel, kus pädevad

ametiasutused kutsuvad taotleja välja, makstakse kõnealuste teenuste eest avalikest vahenditest;

- c) ~~varjupaiga~~taotlejal peab olema võimalus võtta ühendust UNHCRiga või mõne muu liikmesriigi territooriumil vastava liikmesriigiga sõlmitud kokkuleppe alusel UNHCRi nimel tegutseva organisatsiooniga ⇒, kes pakub kooskõlas asjaomase liikmesriigi õigusaktidega varjupaiga~~taotleja~~le õigusnõustamise teenust ⇐ ;
- d) ~~varjupaiga~~taotlejat peab mõistliku aja jooksul teavitama ~~tuvastava~~ menetleva ametiasutuse otsusest tema ~~varjupaiga~~taotluse ⇒ rahvusvahelise kaitse taotluse ⇐ kohta. Kui ~~varjupaiga~~taotlejat esindab ametlikult juriidiline õigusnõustaja või muu nõustaja, võivad liikmesriigid otsusest teavitada teda, ~~ja~~ mitte ~~varjupaiga~~taotlejat ⇒ rahvusvahelise kaitse taotlejat ⇐ ;
- e) ~~varjupaiga~~taotlejat peab teavitama ~~tuvastava~~ menetleva ametiasutuse otsusest keeles, mille puhul on põhjust oletada, et varjupaiga~~taotleja~~ seda mõistab millest ta on kõigi eelduste kohaselt võimeline aru saama, kui teda ei abista ega esinda juriidiline õigusnõustaja ega muu nõustaja ning kui tasuta õigusabi pole kättesaadav. Edastatavast teabest peab selguma, kuidas vaidlustada eitavat otsust sisaldama vastavalt artikli 910 lõikele 2 ~~sätetele~~ teavet eitava otsuse vaidlustamise võimaluste kohta.

2. V peatükis sätestatud menetluste suhtes peavad liikmesriigid tagama, et kõigil ~~varjupaiga~~taotlejatel oleksid käesoleva artikli lõike 1 punktides b, c ja d loetletud tagatistega samaväärsed tagatised.

Artikkel ~~11~~12

Varjupaigataotleja ⇒ Rahvusvahelise kaitse taotleja ⇐ kohustused

1. ⇒ Rahvusvahelise kaitse taotlejad teevad koostööd pädevate ametiasutustega, et teha kindlaks taotleja isik ja esitada muud dokumendid, millele on osutatud direktiivi [....../EÜ] [miinimumnõuete direktiiv] artikli 4 lõikes 2. ⇐ Liikmesriigid võivad kehtestada ~~varjupaiga~~taotlejatele ☒ muid ☒ kohustusei teha koostööd pädevate ametiasutustega, ~~niivõrd~~ kui see on vajalik taotluse läbivaatamiseks.
2. Liikmesriigid võivad eelkõige ette näha, et:
- a) ~~varjupaiga~~taotleja peab endast pädevatele ametiasutustele teada andma või ~~ilmutama~~ tulema isiklikult kohale, kas viivitamata või kindlaksmääratud ajal;
- b) ~~varjupaiga~~taotleja peab andma ära taotluse läbivaatamise seisukohalt olulised tema valduses olevad dokumendid, ~~naagu~~ näiteks passi;
- c) ~~varjupaiga~~taotleja peab teatama pädevatele ametiasutustele oma elukoha või aadressi ning teavitama neid selle muutumisest ~~nii kiiresti kui võimalik~~ võimalikult kiiresti. Liikmesriigid võivad ette näha, et taotleja

peab nõustuma igasuguse ühendusevõttega suhtlemisega elukohas või aadressil, millest ta on pädevaid ametiasutusi viimati teavitanud;

- d) pädevad ametiasutused võivad taotleja ja temaga kaasas olevad asjad läbi otsida ⇨ , kui läbiotsimist teeb samasooline isik ⇨ ;
- e) pädevad ametiasutused võivad teha taotlejast foto ning
- f) pädevad ametiasutused võivad lindistada taotleja suulisi ütlusi tingimusel, et viimast teda on sellest eelnevalt teavitatud.

Artikkel ~~12~~13

Küsitlus Vestlus taotlejaga

1. Enne, kui ~~tuvastav~~ menetlev ametiasutus võtab vastu otsuse, antakse ~~varjupaigataotlejale~~ võimalus tema ~~varjupaigataotlusega~~ ⇨ rahvusvahelise kaitse taotlusega ⇨ seonduvaks küsitluseks vestluseks, ~~mille viib läbi~~ mida juhib siseriiklike ~~seaduste~~ õigusaktide alusel selleks pädevaks tunnistatud isik. ⇨ Vestlust rahvusvahelise kaitse taotluse sisu üle juhib alati menetleva ametiasutuse personal. ⇨

~~Liikmesriigid võivad anda ka igale artikli 6 lõikes 3 osutatud ülalpeetavatele täisealisele isikule võimaluse lasta end küsitleda.~~

⇩ uus

Kui isik on esitanud rahvusvahelise kaitse taotluse oma ülalpeetava nimel, tuleb igale taotlejaga seotud täisealisele isikule anda nii võimalus avaldada oma seisukoht eraviisil kui ka võimalus vestluseks tema taotluse üle.

⇩ 2005/85/EÜ (kohandatud)
⇨ uus

Liikmesriigid võivad määrata siseriiklike õigusaktidega ~~ära~~ kindlaks juhtumid, kus alaealisele antakse võimalus ~~lasta end küsitleda~~ vestluseks.

2. Küsitluse Vestluse ⇨ taotluse sisu üle ⇨ võib ära jätta, kui:

- a) ~~tuvastav~~ menetlev ametiasutus saab võtta vastu positiivse otsuse ⇨ pagulasseisundi kohta ⇨ olemasolevate tõendite alusel või

- ~~b) pädev asutus on taotlejaga juba kohtunud seoses tema abistamisega taotluse täitmisel ning taotlust puudutava olulise teabe esitamisega direktiivi 2004/83/EÜ artikli 4 lõike 2 tingimustel või~~

~~e) tuvastav asutus leiab taotleja poolt esitatud teabe põhjalikul uurimisel, et taotlus on artikli 23 lõike 4 punktides a, e, g, h ja j nimetatud asjaolude tõttu põhjendamatu.~~

~~3. Küsitluse võib ka ära jätta, kui:~~

- b) ~~see pole praktikas mõistlikult läbiviidav, eelkõige juhul, kui~~ pädev ametiasutus on seisukohal, et taotleja ~~pole ei ole~~ temast mitteolenevatel püsivatel asjaoludel ~~küsitluseks~~ vestluseks võimeline või suuteline. Kahtluse korral ~~võivad liikmesriigid nõuda arsti või psühhiaatri tõendit.~~
⇒ konsulteerib pädev ametiasutus meditsiiniekspertiga, et teha kindlaks, kas taotleja olukord on ajutine või püsiv. ⇐

Kui liikmesriik ei taga ~~isiku küsitluse võimalust~~ taotlejale või vajaduse korral ülalpeetavale vastavalt ~~käesolevale lõikele~~ punktile b võimalust vestluseks, tuleb teha asjakohaseid jõupingutusi võimaldamaks taotlejal või ülalpeetaval esitada lisateavet muul viisil.

43. Käesoleva artikli kohase ~~küsitluse~~ vestluse ~~läbiviimata~~ korraldamata jätmine ei takista ~~tuvastavalt~~ menetleva ametiasutustel võtmast vastu otsust ~~varjupaigataotluse~~
⇒ rahvusvahelise kaitse taotluse ⇐ kohta.
54. Lõike 2 punktide b ja e ning lõike 3 kohase ~~küsitluse läbiviimata~~ vestluse korraldamata jätmine ei mõjuta ~~tuvastava~~ menetleva ametiasutuse otsust ebasoodsas suunas.
65. Olenemata artikli 2024 lõikest 1 võivad liikmesriigid võtta ~~varjupaigataotluse~~
⇒ rahvusvahelise kaitse taotluse ⇐ kohta otsuse tegemisel arvesse asjaolu, et taotleja ei ~~ilmunud~~ tulnud ~~küsitlusele~~ vestlusele, välja arvatud juhul, kui tal oli ~~mitteilmumiseks~~ tulemata jätmiseks mõjuv põhjus.

Artikkel ~~13~~ 14

Küsitlusele Taotlejaga vestlusele esitatavad nõuded

1. ~~Küsitlus~~ Vestlus toimub tavaliselt ilma perekonna liikmete juuresolekuta, välja arvatud juhul, kui ~~tuvastav~~ menetlev ametiasutus peab perekonna liikmete juuresviibimist ~~asjakohase küsitluse läbiviimise~~ asjaomase taotluse läbivaatamise seisukohalt vajalikuks.
2. ~~Küsitlus~~ Vestlus peab toimuma tingimustes, mis tagavad vajaliku konfidentsiaalsuse.
3. Liikmesriigid ~~astuvad~~ võtavad vajalikke ~~samme~~ meetmeid, et tagada ~~küsitluste~~ vestluse toimumine tingimustes, kus taotlejatel on võimalus põhjalikult põhjendada oma taotlust. Selleks liikmesriigid:
  - a) tagavad, et ~~küsitlust läbiviiv~~ vestlust juhtiv isik oleks ~~piisavalt~~ pädev, et võtta ~~võimalikult palju~~ arvesse taotlusega seotud isiklike või üldisi asjaolusid, kaasa arvatud taotleja kultuurilist tausta ⇐, sugu ⇐ ja ~~kaitsetut olekut~~ haavatavust; ning

---

↓ uus

b) näevad ette, et võimaluse ja taotleja taotluse korral juhib taotlejaga vestlust temaga samasooline isik;

↓ 2005/85/EÜ

⇒ uus

b)c) valivad ⇒ pädeva ⇐ tõlgi kes on võimeline tagama asjakohase suhtlemise taotleja ja ~~küsitlust läbiviiva~~ vestlust juhtiva isiku vahel. Suhtlemiskeeleks ei pea olema keel, mida ~~varjupaigataotleja~~ eelistab, kui on mõni teine keel, ~~mille puhul on põhjust oletada, et millest varjupaigataotleja seda mõistab~~ aru saab ja milles ta on võimeline ~~selles keeles~~ ⇒ selgelt ⇐ suhtlema. ⇒ Võimaluse ja taotleja taotluse korral tagavad liikmesriigid taotlejale samasoolise tõlgi;⇐

↓ uus

d) tagavad, et rahvusvahelise kaitse taotluse sisu käsitlevat vestlust juhtiv isik ei kannu vormirietust;

e) tagavad, et alaealistega peetavat vestlust juhitakse lapsesõbralikul viisil.

↓ 2005/85/EÜ

4. Liikmesriigid võivad ette näha eeskirjad, ~~mis puudutavad~~ milles käsitletakse kolmandate isikute viibimist ~~küsitluse~~ vestluse juures.

~~5. Käesolevat artiklit kohaldatakse ka artikli 12 lõike 2 punktis b osutatud kohtumise puhul.~~

↓ uus

Artikkel 15

Vestluse sisu

Rahvusvahelise kaitse taotluse sisu käsitleva vestluse korraldamisel tagab menetlev ametiasutus, et taotlejal oleks piisav võimalus esitada vastavalt direktiivi [.../..EÜ] [miinimumnõuete direktiiv] artikli 4 lõigetele 1 ja 2 dokumendid, mis on vajalikud tema rahvusvahelise kaitse taotluse põhjendamiseks. Sel eesmärgil tagavad liikmesriigid, et:

- a) taotlejale esitatavad küsimused on asjakohased, et hinnata vastavalt direktiivile [...]/.EÜ] [miinimumnõuete direktiiv] taotleja vajadust rahvusvahelise kaitse järele;
- b) taotlejal on piisav võimalus anda selgitusi taotluse põhjendamiseks vajalike dokumentide võimaliku puudumise ja/või lahknevuste või vasturääkivuste kohta oma väidetes.

↓ 2005/85/EÜ

~~Artikkel 14~~

~~Küsitlust käsitleva aruande tähtsus menetluses~~

~~1. Liikmesriigid tagavad, et iga küsitluse kohta koostatakse kirjalik aruanne, mis sisaldab vähemalt taotleja poolt taotluse kohta esitatud olulist teavet direktiivi 2004/83/EÜ artikli 4 lõike 2 tähenduses.~~

~~2. Liikmesriigid tagavad, et taotlejal oleks võimalus pääseda küsitlust käsitlevale aruandele juurde õigeaegselt. Kui juurdepääs võimaldatakse alles pärast seda, kui tuvastav asutus on otsuse teinud, tagab liikmesriik juurdepääsu niipea kui võimalik, et kaebuse saaks õigeaegselt ette valmistada ja esitada.~~

~~3. Liikmesriigid võivad nõuda küsitlust käsitlevale aruandele taotleja heakskiitu.~~

~~Kui taotleja keeldub küsitlust käsitlevat aruannet heaks kiitmast, märgitakse keeldumise põhjused taotleja toimikusse.~~

~~Taotleja keeldumine aruande heakskiitmisest ei takista tuvastavat asutust võtmast vastu otsust taotluse kohta.~~

~~4. Käesolevat artiklit kohaldatakse ka artikli 12 lõike 2 punktis b osutatud kohtumise puhul.~~

↓ uus

~~Artikkel 16~~

~~Vestluse üleskirjutus ja aruanne~~

- ~~1. Liikmesriigid tagavad, et iga vestlus kirjutatakse üles.~~
- ~~2. Liikmesriigid küsivad vestluse lõpus üleskirjutusele taotleja heakskiitu. Sel eesmärgil tagavad liikmesriigid, et taotlejal oleks võimalus teha märkusi ja/või anda selgitusi üleskirjutuses oleva ebatäpse tõlke või vääritimõistmise kohta.~~

3. Kui taotleja keeldub üleskirjutust heaks kiitmast, märgitakse keeldumise põhjused taotleja toimikusse.

Taotleja keeldumine üleskirjutuse heakskiitmisest ei takista menetleval ametiasutusel võtmast vastu otsust tema taotluse kohta.

4. Ilma et see piiraks lõigete 1 ja 2 kohaldamist, võivad liikmesriigid koostada taotlejaga peetud vestluse kohta kirjaliku aruande, mis sisaldab vähemalt taotleja esitatud olulist teavet taotluse kohta. Sellisel juhul tagavad liikmesriigid, et vestluse üleskirjutus lisatakse aruandele.
5. Liikmesriigid tagavad, et taotlejal on õigeaegne juurdepääs vestluse üleskirjutusele ja vajaduse korral aruandele, enne kui menetlev ametiasutus teeb oma otsuse.

Artikkel 17

Kohtumeditiiniline aruanne

1. Liikmesriigid võimaldavad taotlejale tema taotluse korral arstlikku läbivaatust, et toetada varasema tagakiusamise või suure kahjuga seotud väiteid. Sel eesmärgil määravad liikmesriigid taotlejale mõistliku tähtaja arstitõendi esitamiseks menetlevale ametiasutusele.
2. Ilma et see piiraks lõike 1 kohaldamist, tagab menetlev ametiasutus juhul, kui on põhjendatult alust arvata, et taotleja kannatab traumajärgse stressi all, taotleja nõusoleku korral arstliku läbivaatuse.
3. Liikmesriigid kehtestavad asjaomase korra, et tagada erapooletu ja pädeva meditsiinilise ekspertiisi kättesaadavus, et oleks võimalik teha lõikes 2 osutatud arstlikku läbivaatust.
4. Liikmesriigid kehtestavad täiendavad eeskirjad ja korra piinamise ja muu füüsilise, seksuaalse või psühholoogilise vägivalla sümptomite tuvastamise ja dokumenteerimise kohta, mis on olulised käesoleva artikli kohaldamiseks.
5. Liikmesriigid tagavad, et käesoleva direktiivi kohaselt taotlejaga peetavat vestlust juhtivad isikud saavad piinamise sümptomite tuvastamise alast koolitust.
6. Menetlev ametiasutus hindab lõigetes 1 ja 2 osutatud arstliku läbivaatuse tulemusi koos muude taotlusega kaasnevate dokumentidega. Arstliku läbivaatuse tulemusi võetakse arvesse eelkõige taotleja väidete õigsuse ja piisavuse kontrollimisel.

↓ 2005/85/EÜ

⇒ uus

Artikkel ~~15~~18

Õigus õigusabile ja esindamisele

1. ⇒ Rahvusvahelise kaitse taotlejale antakse võimalus ⇐ Liikmesriigid võimaldavad varjupaigataotlejatel konsulteerida oma varjupaigataotlust ⇒ rahvusvahelise kaitse taotlust ⇐ käsitlevates küsimustes oma ~~kulul~~ siseriiklike õigusaktide alusel tunnustatud või tegutseva ~~juridilise~~ õigusnõustaja või muu nõustajaga ⇒ menetluse kõikides etappides, sealhulgas pärast eitava otsuse saamist. ⇐
2. Kui tuvastav asutus teeb eitava otsuse, tagavad Liikmesriigid tagavad taotlejale viimase nõudmisel taotluse korral tasuta õigusabi ja/või ~~esindaja~~ esindusteenused vastavalt lõikele 3 ~~sätetele~~. ⇒ Selleks liikmesriigid: ⇐

↓ uus

- a) näevad ette tasuta õigusabi teenuse pakkumise III peatüki kohastes menetlustes. See hõlmab vähemalt menetlusega seotud teabe esitamist taotlejale tema konkreetse olukorra kohta ning eitava otsuse korral selle aluseks olevate faktiliste ja õiguslike asjaolude selgitamist;
- b) näevad ette tasuta õigusabi või esindusteenuse pakkumise V peatüki kohastes menetlustes. See peab hõlmama vähemalt vajalike menetlusedokumentide ettevalmistamist ja taotleja esindamist esimese astme kohtu istungil.

↓ 2005/85/EÜ (kohandatud)

⇒ uus

3. Liikmesriigid võivad oma siseriiklikes õigusaktides ette näha, et tasuta õigusabi ja/või ~~esindaja~~ esindusteenuseid ~~võimaldatakse~~ antakse:
  - a) ainult kohtumenetluses vastavalt V peatükile, kuid mitte siseriiklike õigusaktidega ette nähtud edasiste kaebuste või läbivaatamiste puhul, kaasa arvatud kaebuse uuesti läbivaatamine pärast edasikaebust või edasist läbivaatuse toimumist ja/või
  - b) ainult neile, kellel ~~endal pole~~ ei ole piisavaid vahendeid ja/või
  - c) ainult ~~juridilistele~~ õigusnõustajatele või ~~teistele~~ muudele nõustajatele, kes on siseriiklike õigusaktidega spetsiaalselt määratud abistama ja/või esindama ~~varjupaigataotlejat~~ ⇒ rahvusvahelise kaitse taotlejaid. ⇐ ja/või

~~d) ainult juhul, kui on tõenäoline, et kaebuse või läbivaatamise tulemus on positiivne.~~

~~Liikmesriigid tagavad, et punkti d kohast õigusabi ja/või esindatust omavoliliselt ei piirata.~~

↓ uus

V peatükis sätestatud menetluste puhul võivad liikmesriigid otsustada anda taotlejatele tasuta õigusabi ja/või esindusteenuseid ainult juhul, kui selline abi on vajalik, et tagada neile tõhus juurdepääs õiguskaitsele. Liikmesriigid tagavad, et käesoleva lõike kohaselt antavat õigusabi ja/või esindusteenuseid ei piirata omavoliliselt.

↓ 2005/85/EÜ

⇒ uus

4. Liikmesriigid võivad ette näha õigusabi ja/või ~~esindatuse~~ esindusteenuste taotluste esitamise ja menetlemise ~~eeskirjad~~ üksikasjad.

↓ uus

5. Liikmesriigid võivad lubada valitsusvälisel organisatsioonil pakkuda rahvusvahelise kaitse taotlejatele tasuta õigusabi ja/või esindusteenuseid III ja/või V peatükis sätestatud menetlustes.

↓ 2005/85/EÜ

⇒ uus

- ~~56.~~ Liikmesriigid võivad ka:

- a) kehtestada tasuta õigusabile ja/või esindusteenustele rahalised ja/või ~~ajalised piirmäärad~~ ajapiirangud, tingimusel, et nendega ei piirata omavoliliselt juurdepääsu õigusabile ja/või esindusteenustele;
- b) ette näha, et tasude ja muude kulude osas ei koheldaks õigusabiga seotud küsimustes ~~varjupaiga~~ taotlejaid soodsamalt kui liikmesriigi enda kodanikke.

- ~~67.~~ Liikmesriigid võivad nõuda tehtud kulutuste osalist või täielikku korvamist ~~sisu~~ või juhul, kui taotleja rahaline olukord on oluliselt paranenud või kui ~~toetuse~~ sellise hüve andmise otsus tehti taotleja esitatud valeandmete põhjal.

Õigusabi ja esindamise ulatus

- Liikmesriigid tagavad, et siseriiklike õigusaktide alusel tunnustatud ~~või sellisena lubatud~~ või tegutseval ~~juridilisel~~ õigusnõustajal või muul nõustajal, kes siseriiklikes õigusaktides sätestatud tingimustel abistab või esindab ~~varjupaigataotlejat~~ ⇒ rahvusvahelise kaitse taotlejat ⇐, oleks juurdepääs taotleja toimikus sisalduvale teabele, ⇒ mille alusel otsus tehakse ⇐ ~~mida tõenäoliselt V peatükis osutatud asutused hindavad, niivõrd kui see teave on taotluse läbivaatamise seisukohalt oluline.~~

Liikmesriigid võivad teha erandi, kui teabe või allika avalikustamine ohustab riiklikku julgeolekut, teavet edastavate organisatsioonide või isiku(te) ~~julgeolekut~~ või teabega seotud isiku(te) julgeolekut, ~~keda teave puudutab~~ või kui avalikustamise tagajärjel satuvad ohtu liikmesriigi pädevate ametiasutuste poolt ⇒ rahvusvahelise kaitse ⇐ taotluste läbivaatamisega seotud ~~liikmesriigi pädevate asutuste uurimisalased huvid~~ uurimine või liikmesriigi rahvusvahelised suhted. Sellistel juhtudel ⇒ liikmesriigid: ⇐

↓ uus

- annavad vähemalt õigusnõustajale või muule nõustajale, kellele on tehtud julgeolekukontroll, juurdepääsu kõnealusele teabele või allikatele ulatuses, mis on avalduse läbivaatamiseks või rahvusvahelise kaitse äravõtmise otsuse tegemiseks asjakohane;

↓ 2005/85/EÜ (kohandatud)

⇒ uus

- ☒ annavad ☒ ~~peab~~ V peatükis osutatud ametiasutustele juurdepääsu kõnealusele teabele või allikatele ~~olema juurdepääs V peatükis osutatud asutustel, välja arvatud juhul, kus juurdepääs on välistatud riiklikel julgeoleku kaalutlustel.~~

- Liikmesriigid tagavad, et ~~varjupaigataotlejat~~ ⇒ rahvusvahelise kaitse taotlejat ⇐ abistaval või esindaval ~~juridilisel~~ õigusnõustajal või muul nõustajal on ~~varjupaiga~~ taotleja nõustamise eesmärgil juurdepääs suletud ~~territooriumitele~~ aladele, näiteks ~~kinnipidamiskohtadele~~ kinnipidamisasutustele ja transiiditsoonidele.

Liikmesriigid võivad piirata taotleja külastamist suletud ~~territooriumitel~~ aladel ainult juhul, kui sellised piirangud on siseriiklike õigusaktide põhjal objektiivselt vajalikud julgeoleku, avaliku korra või ~~territooriumi~~ ala halduskorralduse huvides või selleks, et tagada taotluse ~~tõhus~~ tulemuslik läbivaatamine, tingimusel, et ~~juridilise~~ õigusnõustaja või muu nõustaja juurdepääsu ei piirata seejuures märkimisväärselt või ei muudeta juurdepääsu ~~päris~~ võimatuks.

↓ uus

3. Liikmesriigid lubavad taotlejal võtta vestlusele kaasa siseriiklike õigusaktide alusel tunnustatud või tegutseva õigusnõustaja või muu nõustaja.
-

↓ 2005/85/EÜ

⇒ uus

34. Liikmesriigid võivad sätestada eeskirjad, ~~mis näevad ette milles reguleeritakse~~ ~~juridiliste~~ ~~õigusnõustajate~~ või muude nõustajate juuresolekul kõikidel menetluse käigus toimuvatel ~~küsitlustel~~ ~~vestlustel~~, ilma et see piiraks käesoleva artikli või artikli ~~17~~21 lõike 1 punkti b kohaldamist.

~~4. Liikmesriigid võivad sätestada, et taotlejal on lubatud võtta küsitlusele kaasa siseriiklike õigusaktidega sellisena tunnustatud juridiline nõustaja või muu nõustaja.~~

Liikmesriigid võivad nõuda, et taotleja viibiks ~~küsitluse~~ ~~vestluse~~ juures ka ~~sis~~ juhul, kui teda esindab siseriiklikes õigusaktides sätestatud tingimustel ~~juridiline~~ ~~õigusnõustaja~~ või muu nõustaja ning et taotleja vastaks esitatud küsimustele ise.

~~Juridilise~~ ~~Õigusnõustaja~~ või muu nõustaja puudumine ei takista pädevat ~~ametiasutustel~~ ~~küsitlust läbi viimas~~ korraldamast vestlust taotlejaga ⇒, ilma et see piiraks artikli 21 lõike 1 punkti b kohaldamist. ⇐

↓ uus

Artikkel 20

Erivajadustega taotleja

1. Liikmesriigid võtavad vajalikke meetmeid, et tagada erivajadustega taotlejale võimalus esitada taotlusega kaasnevad dokumendid võimalikult täielikult ja kõigi tõenditega. Vajaduse korral pikendatakse talle antud tähtaega, et ta saaks esitada tõendid või võtta menetluses muid vajalikke meetmeid.
2. Kui menetlev ametiasutus on seisukohal, et taotleja on direktiivi [.../.../EÜ] [millega sätestatakse varjupaigataotlejate vastuvõtu miimumnõuded (vastuvõtutingimuste direktiiv)] artiklis 21 osutatud piinamise või vägistamise või tema suhtes muu jõhkra psühholoogilise, füüsilise või seksuaalse vägivalla ohvriks langenud, määratakse taotlejale piisav tähtaeg ja talle antakse asjakohast toetust, et valmistada ette vestlus tema taotluse sisu üle.
3. Artikli 27 lõikeid 6 ja 7 ei kohaldata lõikes 2 osutatud taotlejate suhtes.

Artikkel ~~17~~21

Tagatised saatjata alaealisele

1. Kõikide käesolevas direktiivis sätestatud menetluste suhtes ja ilma et see piiraks artiklite ~~12 ja 14~~ sätete 13, ⇒ 14 ⇐ ja 15 kohaldamist, liikmesriigid:

- a) ~~rakendavad~~ võtavad võimalikult kiiresti meetmeid tagamaks, et saatjata alaealist esindaks ja/või abistaks taotluse ⇒ esitamise ja ⇐ läbivaatamise ajal esindaja. ⇒ Esindaja on erapooletu ja tal on vajalikud teadmised lastehooldusest. ⇐ Selliseks esindajaks võib olla ka ~~27. jaanuari 2003. aasta direktiivi 2003/9/EÜ (millega sätestatakse miinimumnõuded varjupaigataotlejate vastuvõtmisele)¹⁹ artiklis 19~~ direktiivis [...] /.../EÜ] [vastuvõtutingimuste direktiiv] osutatud esindaja;
- b) tagavad, et esindajale antakse võimalus teavitada saatjata alaealist ~~küsitluse~~ vestluse tähendusest ja võimalikest tagajärgedest ning vajadusel korral sellest, kuidas ~~küsitluseks~~ vestluseks valmistuda. Liikmesriigid ~~lubavad~~ ⇒ tagavad, et ⇐ esindajal ⇒ ja/või siseriiklike õigusaktide alusel tunnustatud õigusnõustaja või muu nõustaja ⇐ viibib ~~küsitluse~~ vestluse juures ning ⇒ tal on võimalus ⇐ esitada küsimusi või teha märkusi ~~küsitlust läbiviiva~~ vestlust juhtiva isiku kehtestatud piirides.

Liikmesriigid võivad nõuda, et saatjata alaealine viibiks ~~küsitluse~~ vestluse juures ka juhul, kui tema esindaja on kohal.

2. Liikmesriigid ei pea esindajat määrama, kui saatjata alaealine:

- a) saab suure tõenäosusega täisealiseks enne, kui esimese astme otsus vastu võetakse; ~~või~~
- ~~b) saab tasuta kasutada juriidilise nõustaja või muu nõustaja teenuseid, kes on siseriiklike õigusaktide alusel sellisena tunnustatud ja määratud täitma esindajale pandud kohustusi; või~~
- ~~c) on või on olnud abielus.~~

~~3. Liikmesriigid võivad kooskõlas 1. detsembril 2005 kehtivate õigusaktidega esindajat mitte määrata, kui saatjata alaealine on 16aastane või vanem, välja arvatud juhul, kui ta pole võimeline oma taotlusega seotud toiminguid ilma esindajata teostama.~~

43. Liikmesriigid tagavad, et:

¹⁹ ELTL L 31, 6.2.2003, lk 18.

- (a) juhul, kui saatjata alaealisega tuleb tema ~~varjupaigataotluse~~ ⇒ rahvusvahelise kaitse taotluse ⇐ suhtes ~~läbi viia~~ korraldada artiklites ~~12, 13 ja 14~~ 13, 14 ja 15 osutatud ~~küsitlus~~ vestlus, ~~viib küsitlust läbi~~ juhib seda isik, kellel on ~~piisavad~~ vajalikud teadmised alaealiste erivajadustest;
- (b) ~~menetleva ametiasutuse otsuse~~ saatjata alaealise taotluse ~~esse~~ kohta valmistab ~~tuvastava asutuse otsuse~~ ette isik, kel on vajalikud teadmised alaealiste erivajadustest.

↓ uus

4. Vastavalt artiklis 18 sätestatud tingimustele antakse saatjata alaealisele tasuta õigusabi kõikide käesolevas direktiivis sätestatud menetluste puhul.

↓ 2005/85/EÜ
⇒ uus

5. Liikmesriigid võivad ~~varjupaigataotluse~~ ⇒ rahvusvahelise kaitse taotluse ⇐ läbivaatamise raames teha saatjata alaealise vanuse kindlaks arstliku läbivaatuse teel ⇒ , kui taotleja üldiste väidete või muude asjakohaste tõendite alusel liikmesriik siiski kahtleb tema vanuses ⇐.

↓ uus

Arstlik läbivaatus tehakse isiku inimväärikust täielikult austades, kasutades selleks kõige vähem sekkuvaid uuringuid.

↓ 2005/85/EÜ
⇒ uus

~~Seoses a~~ Arstliku läbivaatusega korral tagavad liikmesriigid, et:

- a) enne ~~varjupaigataotluse~~ ⇒ rahvusvahelise kaitse taotluse ⇐ läbivaatamist teavitatakse saatjata alaealist keeles, millest ta aru saab, ~~mille puhul on põhjust oletada, et varjupaigataotleja seda mõistab~~, võimalusest määrata tema vanust arstliku ~~kontrolli~~ läbivaatuse teel. Saatjata alaealist tuleb teavitada ka sellest, millisel viisil läbivaatust ~~sooritatakse~~ tehakse, kuidas ~~mõjutavad~~ võivad arstliku läbivaatuse ~~võimalikud~~ tulemused ~~mõjutada varjupaigataotluse~~ ⇒ rahvusvahelise kaitse taotluse ⇐ läbivaatamist ning millised on tagajärjed, kui saatjata alaealine keeldub arstlikust läbivaatusest;
- b) saatjata alaealine ja/või tema esindaja annaksid nõusoleku määrata asjaomase alaealise vanust arstliku läbivaatuse teel ning

- c) otsus lükata arstlikust läbivaatusest keeldunud saatjata alaealise ~~varjupaigataotlus~~ ⇒ rahvusvahelise kaitse taotlus ⇐ tagasi ei põhineks ainult nimetatud keeldumisel.

Asjaolu, et saatjata alaealine on keeldunud kõnealusest arstlikust läbivaatusest, ei takista tuvastaval menetleva ametiasutusel vastu võtmast otsust ~~varjupaigataotluse~~ ⇒ rahvusvahelise kaitse taotluse ⇐ kohta.

↓ uus

6. Artikli 27 lõikeid 6 ja 7, artikli 29 lõike 2 punkti c ning artikleid 32 ja 37 ei kohaldata saatjata alaealiste suhtes.

↓ 2005/85/EÜ

⇒ uus

67. Käesoleva artikli rakendamisel on liikmesriikide esmaseks kohuseks lähtuda lapse huvidest.

Artikkel ~~19~~22

Kinnipidamine

1. Liikmesriigid ei pea isikut kinni ainult sel põhjusel, et ~~viimane~~ ta on ~~varjupaigataotleja~~ ⇒ rahvusvahelise kaitse taotleja ⇐ . ⇒ Rahvusvahelise kaitse taotleja kinnipidamise alused ja tingimused ning tema tagatised peavad olema kooskõlas direktiiviga [...]../EÜ] [vastuvõtutingimuste direktiiv]. ⇐
2. Kui ~~varjupaigataotleja~~ ⇒ rahvusvahelise kaitse taotleja ⇐ peetakse kinni, tagavad liikmesriigid võimaluse asja kiireks kohtulikuks läbivaatamiseks ⇒ vastavalt direktiivile [...]../EÜ] [vastuvõtutingimuste direktiiv] ⇐.

Artikkel ~~19~~23

Menetlus taotluse tagasivõtmise korral

1. Kui liikmesriik on siseriiklike õigusaktidega ette näinud võimaluse ~~varjupaigataotlus~~ ⇒ rahvusvahelise kaitse taotlus ⇐ sõnaselgelt tagasi võtta ja kui ~~varjupaiga~~ taotleja seda teeb, tagavad liikmesriigid, et tuvastav menetlev ametiasutus teeb otsuse taotluse läbivaatamise lõpetamise või taotluse tagasilükkamise kohta.
2. Liikmesriigid võivad ka otsustada, et tuvastav menetlev ametiasutus võib lõpetada taotluse läbivaatamise ilma otsust vastu võtmata. Sellisel juhul tagavad liikmesriigid, et tuvastav menetlev ametiasutus teeb vastava märkuse märke taotleja toimikusse.

Menetlus ~~varjupaiga~~taotluse kaudse tagasivõtmise või sellest loobumise korral

1. Kui on piisav alus arvata, et ~~varjupaigataotleja~~ ⇒ rahvusvahelise kaitse taotleja ⇐ on oma ~~varjupaigataotluse~~ ⇒ rahvusvahelise kaitse taotluse ⇐ kaudselt tagasi võtnud või sellest loobunud, tagab liikmesriik, et ~~tuvastav menetlev ametiasutus~~ teeb otsuse taotluse läbivaatamise lõpetamise või taotluse tagasilükkamise kohta põhjendusel, et ~~taotleja pole tõestanud oma õigust pagulasseisundile vastavalt direktiivile 2004/83/EÜ.~~

Liikmesriigid võivad eeldada, et taotleja on oma ~~varjupaigataotluse~~ ⇒ rahvusvahelise kaitse taotluse ⇐ kaudselt tagasi võtnud või sellest loobunud, eriti kui on kindlaks tehtud, et:

- a) ~~varjupaiga~~taotleja pole ei ole ~~reageerinud~~ vastanud palvele esitada oma taotluse seisukohalt olulist teavet direktiivi ~~2004/83/EÜ~~ [...]/../EÜ [miinimumnõuete direktiiv] artikli 4 põhjal või pole ei ole ilmunud isiklikule küsitlusele vestlusele, nagu on ette nähtud artiklites ~~1213, 1314, 15~~ ja ~~1416~~, välja arvatud juhul, kui taotleja tõestab mõistliku aja jooksul, et ta ei saanud seda teha temast mitteolenevatel põhjustel;
- b) ~~varjupaiga~~taotleja varjab ~~ennast~~ end või on lahkunud loata oma elukohast või kinnipidamiskohast, ilma et ta oleks mõistliku aja jooksul ~~sellest teavitanud~~ pädevat ~~ametiasutustega~~ ühendust võtnud, või kui ~~varjupaiga~~taotleja pole ei ole mõistliku aja jooksul täitnud kohustust kohale ilmuda või võtnud muul viisil ühendust.

Liikmesriigid võivad käesolevate sätete rakendamisel kehtestada tähtajad või suunised.

2. Liikmesriigid tagavad, et taotlejal, kes võtab pädeva ~~ametiasutusega~~ uuesti ühendust pärast seda, kui käesoleva artikli lõikes 1 osutatud otsus taotluse läbivaatamise lõpetamise kohta on vastu võetud, on õigus nõuda oma juhtumi ~~uuesti käsitlemist uut läbivaatamist, välja arvatud juhul, kui taotlust vaadatakse läbi vastavalt artiklitele 32 ja 34.~~

~~Liikmesriigid võivad ette näha tähtaja, pärast mida ei saa juhtumit enam uuesti käsitleda.~~

Liikmesriigid tagavad, et selliseid isikuid ei saadeta tagasi, kui see on vastuolus ~~non-refoulement~~ tagasi- ja väljasaatmise lubamatuse põhimõttega.

Liikmesriigid võivad lubada ~~tuvastavatel~~ menetlevatel ~~ametiasutustel~~ jätkata taotluse läbivaatamist sealt, kus see ~~pooleni jäi~~ lõpetati.

↓ uus

3. Käesoleva artikli kohaldamine ei piira määruse (EÜ) nr .../.... [Dublini määrus] kohaldamist.

↓ 2005/85/EÜ

⇒ uus

Artikkel ~~24~~25

UNCHRi roll

1. Liikmesriigid lubavad UNCHRil:
  - a) ~~pääseda juurde~~ kohtuda ~~varjupaigataotlejatele~~ ⇒ rahvusvahelise kaitse taotlejaga ⇐, kaasa arvatud ~~neile~~ isikuga, kes on kinnipidamiskohas asutuses ja lennujaama või sadama transiiditsoonis;
  - b) ~~pääseda juurde~~ juurdepääsu teabele, milles käsitletakse ~~üksikuid~~ konkreetset ~~varjupaigataotlust~~ ⇒ rahvusvahelise kaitse taotlust ⇐, menetluse kulgu ja vastuvõetud otsuseid, tingimusi et ~~varjupaiga~~ taotleja on sellega nõus;
  - c) esitada menetluse kõikides etappides Genfi konventsiooni artikliga 35 talle pandud järelevalvekohustuste elluviimisel pädevatele ametiasutustele konkreetseid ~~varjupaigataotlusi~~ ⇒ rahvusvahelise kaitse taotlusi ⇐ käsitlevaid seisukohti.
2. Lõiget 1 kohaldatakse ka organisatsiooni suhtes, kes vastavalt liikmesriigiga sõlmitud kokkuleppele tegutseb ~~asjasepuutuva~~ asjaomase liikmesriigi territooriumil UNCHRi nimel.

Artikkel ~~22~~26

Teabe kogumine ~~üksik~~ konkreetsete juhtumite kohta

~~Üksik~~ Konkreetsete juhtumite läbivaatamise eesmärgil liikmesriigid:

- a) ei avalda ~~etse üksikut~~ konkreetset ~~varjupaigataotlust~~ ⇒ rahvusvahelise kaitse taotlust ⇐ käsitlevat teavet ega taotluse esitamise fakti ~~varjupaigataotleja~~ väidetava(te)le tagakiusaja(te)le ⇒ ega suure kahju põhjustaja(te)le ⇐;
- b) ei kogu teavet väidetava(te)lt tagakiusaja(te)lt ⇒ ega suure kahju põhjustaja(te)lt ⇐ viisil, mis teavitaks ~~tagakiusajat või tagakiusajaid~~ neid

otseselt asjaolust, et kõnealune taotleja on ~~variupaiga~~ taotluse esitanud, ning mis seaks ohtu taotleja ja tema ülalpeetavate füüsilise puutumatuse või taotlejate päritolumaalriigis elavate perekonnaliikmete vabaduse ja julgeoleku.

III PEATÜKK

ESIMESE ASTME MENETLUS

I JAGU

Artikkel ~~23~~27

Taotluse läbivaatamise kord menetlus

1. Liikmesriigid vaatavad ~~variupaigataotlused~~ ⇨ rahvusvahelise kaitse taotlused ⇨ läbi ~~korras~~ menetluse kohaselt, mis ~~vastab~~ on kooskõlas II peatükis sätestatud üldpõhimõtetele ja tagatistele.
2. Liikmesriigid tagavad, et ~~taotluse selline menetlemine lõpetatakse~~ menetlus viiakse ~~lõpule~~ võimalikult kiiresti, ilma et see piiraks taotluse piisavat ja põhjalikku läbivaatamist.

↴ uus

3. Liikmesriigid tagavad, et menetlus viiakse lõpule kuue kuu jooksul alates taotluse esitamisest.

Liikmesriigid võivad seda tähtaega pikendada maksimaalselt kuue kuu võrra konkreetsete juhtumite puhul, mis hõlmavad keerulisi faktilisi ja õiguslikke asjaolusid.

4. Kui otsust ei ole võimalik vastu võtta lõike 3 esimeses lõigus nimetatud tähtaja jooksul, tagavad liikmesriigid, et asjaomast taotlejat teavitatakse:

a) viivitusest ning

b) taotluse korral viivituse põhjusest ja eeldatavast tähtajast, millal tehakse otsus tema taotluse kohta.

Tagajärjed, mis kaasnevad otsuse langetamata jätmisega lõikes 3 nimetatud tähtaja jooksul, määratakse kindlaks vastavalt siseriiklikele õigusaktidele.

↓ 2005/85/EÜ
⇒ uus

~~Liikmesriigid tagavad, et kui otsust ei ole võimalik kuue kuu jooksul vastu võtta, siis teavitatakse asjaomast taotlejat:~~

~~a) viivitusest või~~

~~b) tema soovil tähtajast, millal on oodata tema taotlust käsitlevat otsust. See teave ei kohusta liikmesriiki võtma otsust vastu nimetatud tähtajaks.~~

35. Liikmesriigid võivad ⇒ rahvusvahelise kaitse ⇐ taotluste eelisjärjekorras läbi vaadata eelisjärjekorras või kiirendada selle läbivaatamist vastavalt II peatükis sätestatud üldpõhimõtetele ja tagatistele, kaasa arvatud juhul, kui on tõenäoline, et taotlus on hästi põhjendatud või kui taotlejal on erivajadused:

a) kui taotlus näib olevat põhjendatud;

b) kui taotlejal on erivajadused;

c) muudel juhtudel, välja arvatud lõikes 6 osutatud juhud.

↓ 2005/85/EÜ (kohandatud)
⇒ uus

46. ~~Samuti võivad~~ Liikmesriigid võivad ette näha, et taotluse läbivaatamiste menetluse kiirendamise vastavalt II peatükis sätestatud üldpõhimõtetele ja tagatistele ~~või korraldada eelisjärjekorras või seda kiirendada~~, kui:

a) taotleja on taotluse ja asjaolude esitamisel tõstatanud ainult ~~probleeme küsimusi~~, mis ei seostu ~~või seostuvad minimaalselt küsimusega~~ sellega, kas teda saab käsitada pagulasena ⇒ või ⇐ direktiivi [...] /EÜ [miinimumnõuete direktiiv] alusel ⇒ täiendava kaitse saamise nõuetele vastava isikuna ⇐ direktiivi 2004/83/EÜ alusel, või

~~b) on selge, et taotlejat ei saa liikmesriigis käsitada pagulasena või pagulasseisundit vääriva isikuna direktiivi 2004/83/EÜ alusel või~~

~~c) varjupaigataotlust peetakse põhjendamatuks:~~

~~ii) kuna~~ taotleja on pärit turvalisest päritoluriigist artiklite 29, 30 ja 31 ☒ käesoleva direktiivi ☒ tähenduses, või

~~ii) kuna riiki, mis pole liikmesriik, peetakse taotleja seisukohalt turvaliseks kolmandaks riigiks, ilma et see piiraks artikli 28 lõike 1 kohaldamist või~~

~~d) c)~~ taotleja on ametiasutusi eksitanud, esitades valeandmeid või -dokumente või jättes avaldamata esitamata tema isikut ja/või rahvust käsitlevat

teavet või dokumente, millel oleks võinud olla otsusele negatiivne mõju, ~~olla~~ või

~~e) taotleja on esitanud uue varjupaigataotluse uute isikuandmetega või~~

~~f)d) taotleja pole esitanud teavet, mille alusel oleks võimalik piisava kindlusega tuvastada tema isik või kodakondsus, või on tõenäoline, et taotleja on pahatahtlikult pahauskselt hävitanud või vabanenud kaotanud isikut tõendavast dokumendist või reisidokumendist, mis oleks aidanud kindlaks teha tema isikut või kodakondsust, või~~

~~g) taotleja on teinud ebajärjekindlaid, vastukäivaid, ebatõenäolisi või ebapiisavaid avaldusi, mis muudavad selgelt ebausutavateks tema väited, et ta on tagakiusatav direktiivi 2004/83/EÜ tähenduses või~~

~~h) taotleja on esitanud korduva taotluse, kus pole esitatud uusi asjasse puutuvaid asjaolusid tema isikliku olukorra või päritoluriigis valitseva olukorra kohta või~~

~~i) taotleja jättis mõjuva põhjuseta taotluse varem esitamata, kuigi tal oli võimalus seda teha või~~

↓ uus

e) taotluse esitas vallaline alaealine, kelle suhtes kohaldatakse artikli 6 lõike 7 punkti c, pärast seda, kui tema eest vastutavate vanemate või vanema taotlus tagasi lükati, ning tema konkreetse või tema päritoluriigis valitseva olukorra kohta ei ole lisatud uut asjakohast teavet või

---

↓ 2005/85/EÜ (kohandatud)

⇒ uus

~~f)f) taotleja esitab taotluse üksnes eesmärgiga lükata edasi või nurjata tema tagasisaatmist käsitleva varasema või ~~vältimatu~~ peatselt tehtava otsuse täideviimist, või~~

~~k) taotleja on jätnud mõjuva põhjuseta täitmata direktiivi 2004/83/EÜ artikli 4 lõigetes 1 ja 2 või käesoleva direktiivi artikli 11 lõike 2 punktides a ja b ning artikli 20 lõikes 1 osutatud kohustused või~~

~~l) taotleja sisenes liikmesriigi territooriumile ebaseaduslikult või pikendas ebaseaduslikult oma riigis viibimist ning jättis mõjuva põhjuseta vastavate asutustega ühendust võtmata ja/või ei esitanud varjupaigataotlust niipea kui võimalik, arvestades tema riiki sisenemise asjaoludega või~~

~~m) taotleja ohustab liikmesriigi riiklikku julgeolekut või avalikku korda või taotleja on vastavalt siseriiklikule õigusele välja saadetud riiklikku julgeolekut või avalikku korda käsitlevatel mõjuvatel põhjustel või~~

~~n) taotleja keeldub andmast sõrmejälgi vastavalt asjaomastele ühenduse ja/või siseriiklikele õigusaktidele või~~

~~o) taotluse esitas vallaline alaealine, kelle suhtes kohaldatakse artikli 6 lõike 4 punkti e pärast seda, kui alaealise eest vastutavate vanemate või vanema taotlus on tagasi lükatud, ning tema isikliku olukorra või tema päritoluriigis valitseva olukorra kohta pole lisatud uusi asjakohaseid asjaolusid.~~

↓ uus

7. Artiklis 28 osutatud põhjendamatu taotluse korral, mille suhtes kohaldatakse kõiki lõikes 6 nimetatud asjaolusid, võivad liikmesriigid taotluse pärast selle piisavat ja täielikku läbivaatamist selgelt põhjendamatuna tagasi lükata.
8. Liikmesriigid kehtestavad seoses lõikega 6 mõistliku tähtaja otsuse vastuvõtmiseks esimese astme menetluses.
9. Kiirendatud läbivaatamismenetluse rakendamine ei kaasne automaatselt asjaoluga, et rahvusvahelise kaitse taotlus esitati pärast ebaseaduslikku sisenemist territooriumile või piirile, sealhulgas transiiditsooni, ega dokumentide puudumise või võltsitud dokumentide kasutamisega.

Artikkel 28

Põhjendamatud taotlused

Ilma et see piiraks artikli 23 kohaldamist, peavad liikmesriigid rahvusvahelise kaitse taotlust põhjendamatuks ainult juhul, kui menetlev ametiasutus on teinud kindlaks, et taotleja ei vasta rahvusvahelise kaitse saamise nõuetele direktiivi [...]/../EÜ [miinimumnõuete direktiiv] tähenduses.

↓ 2005/85/EÜ
⇒ uus

Artikkel 24

Erimenetlused

~~1. Liikmesriigid võivad erandina II peatüki üldpõhimõtetest ja tagatistest ette näha järgmised erimenetlused:~~

~~a) esialgne menetlus IV jaos kehtestatu raames käsitletavate juhtumite läbivaatamiseks;~~

~~b) menetlused V jaos kehtestatu raames käsitletavate juhtumite läbivaatamiseks.~~

~~2. Liikmesriigid võivad VI jao osas ette näha erandeid.~~

II JAGU

Artikkel ~~25~~29

Vastuvõetamatud taotlused

1. Lisaks juhtudele, kus taotlust ei vaadata läbi vastavalt määrusele (EÜ) ~~nr 343/2003~~ [nr .../....] [Dublini määrus], ei ole liikmesriigid kohustatud ~~uvastama~~ hindama, kas taotlejat ~~saab käsitada pagulasena~~ vastab ⇨ rahvusvahelise kaitse saamise nõuetele ⇨ vastavalt direktiivile ~~2004/83/EÜ~~ .../.../EÜ [miimumnõuete direktiiv], kui taotlust ~~loetakse~~ peetakse vastavalt käesolevale artiklile vastuvõetamatuks.

↓ 2005/85/EÜ
⇨ uus

2. Liikmesriigid võivad ~~lageda~~ pidada ~~varjupaigataotluse~~ ⇨ rahvusvahelise kaitse taotlust ⇨ ~~vastavalt käesolevale artiklile~~ vastuvõetamatuks ⇨ ainult juhul ⇨ , kui:
  - a) mõni teine liikmesriik on ~~omistanud~~ andnud pagulasseisundi;
  - b) vastavalt artiklile ~~26~~31 ~~loetakse~~ peetakse taotleja ~~seisukohalt~~ esimeseks varjupaigariigiks ~~mõnd muud~~ riiki, mis ~~pole ei ole~~ liikmesriik;
  - c) vastavalt artiklile 32 peetakse taotleja jaoks turvaliseks kolmandaks riigiks riiki, mis ~~pole ei ole~~ liikmesriik, ~~loetakse vastavalt artiklile 27 taotleja seisukohalt turvaliseks kolmandaks riigiks~~;
  - ~~d) taotlejal lubatakse jääda asjaomasesse liikmesriiki muudel alustel, mille tulemusena talle antakse staatus, mis on võrdne pagulasseisundiga kaasnevate õiguste ja eelistega, mis tulenevad direktiivist 2004/83/EÜ;~~
  - ~~e) taotlejal lubatakse jääda asjaomase liikmesriigi territooriumile muudel alustel, mis kaitsevad teda välja- või tagasisaatmise eest, kuni selgub punkti d kohase staatuse määramise menetluse tulemus;~~
  - ~~f)d)~~ taotleja ~~esitab~~ on esitanud samasuguse taotluse pärast lõpliku otsuse langetamist;
  - ~~e)c)~~ taotleja ülalpeetav esitab taotluse pärast seda, kui ta on vastavalt artikli 6 lõikele ~~34~~ nõustunud oma juhtumi läbivaatamisega tema nimel tehtud

taotluse ~~osana~~ raames ning ~~ei esine~~ puuduvad ülalpeetava olukorraga seotud asjaolused, mis õigustaksid eraldi taotluse esitamist.

↓ uus

Artikkel 30

Erieeskirjad taotluse vastuvõetavust käsitleva vestluse kohta

1. Enne seda, kui võetakse vastu otsus taotluse vastuvõetamatuse kohta, võimaldavad liikmesriigid taotlejal esitada seoses taotlusega ja arvestades tema konkreetset olukorda oma seisukoha artiklis 29 osutatud põhjenduste kohta. Sel eesmärgil korraldavad liikmesriigid taotlejaga taotluse vastuvõetavust käsitleva vestluse. Liikmesriigid tohivad kooskõlas artikliga 36 teha erandi ainult korduvate taotluste suhtes.
2. Lõike 1 kohaldamine ei piira määruse (EÜ) nr .../.... [Dublini määrus] artikli 5 kohaldamist.

↓ 2005/85/EÜ
⇒ uus

Artikkel ~~26~~31

Esimese varjupaigariigi mõiste

Riiki ~~võib~~ saab pidada konkreetse ~~varjupaigataotleja~~ ⇒ rahvusvahelise kaitse taotleja ⇐ ~~seisukohalt~~ esimeseks varjupaigariigiks juhul, kui:

- a) ~~teda taotleja~~ on seal riigis ~~pagulase~~ tunnistatud pagulaseks tunnistatud ja ta saab ennast selle riigi kaitse alla anda või
- b) tal on muul viisil selle riigi piisav kaitse, ~~kaasa arvatud non-refoulement~~ muu hulgas kohaldataks tema suhtes tagasi- ja väljasaatmise lubamatuse põhimõtet ~~põhimõttest tulenev~~,

tingimusel, et see riik võtab ta tagasi.

Esimese varjupaigariigi mõiste kohaldamisel ~~varjupaigataotleja~~ ⇒ rahvusvahelise kaitse taotleja ⇐ konkreetsele olukorrale suhtes võivad liikmesriigid võtta arvesse artikli ~~27~~32 lõiget 1.

Turvalise kolmanda riigi mõiste

1. Liikmesriigid võivad kohaldada turvalise kolmanda riigi mõistet ainult juhul, kui pädevad ametiasutused on veendunud, et ~~varjupaika~~ ⇒ rahvusvahelist kaitset ⇐ taotlevat isikut koheldakse asjaomases kolmandas riigis kooskõlas järgmiste põhimõtetega:

- a) elu ja vabadus ~~pole~~ ei ole ohus rassi, usu, rahvuse, teatavas sotsiaalsesse ~~gruppi~~ rühma kuulumise või poliitiliste tõekspidamiste tõttu ~~ning~~;

↓ uus

- b) puudub [direktiivis ....../EÜ] [miinimumnõuete direktiiv] kindlaks määratud suure kahju oht;

↓ 2005/85/EÜ

⇒ uus

- ~~b)c)~~ riigis austatakse ~~non-refoulement~~ tagasi- ja väljasaatmise lubamatuse põhimõtet vastavalt Genfi konventsioonile;

- ~~e)d)~~ riigis austatakse rahvusvahelistes õigusaktides sätestatud keeldu saata isikut tagasi, kui sellega rikutaks isiku õigust kaitsele piinamise või muu julma, ebainimliku või inimväärikust alandava kohtlemise eest ning

- ~~d)e)~~ isikul on võimalus taotleda pagulasseisundit ning pagulaseks tunnistamise korral saada kaitset vastavalt Genfi konventsioonile.

2. Turvalise kolmanda riigi mõiste rakendamisele ~~le~~ suhtes kohaldatakse siseriiklikes õigusaktides sätestatud eeskirju, kaasa arvatud:

- a) eeskirjad, mis nõuavad ~~varjupaika~~ ⇒ rahvusvahelist kaitset ⇐ taotleva isiku ja asjaomase kolmanda riigi vahelist sidet, mille alusel oleks ~~nimetatud~~ isikul mõistlik minna asjaomasesse riiki;

- b) eeskirjad, mis ~~esitatakse~~ käsitlevad meetodeid, mille alusel pädevad ametiasutused veenduvad, et turvalise kolmanda riigi mõistet saab kohaldada ~~konkreetselt~~ konkreetselt riigile või ~~konkreetselt~~ konkreetselt taotlejale suhtes. ~~Nimetatud~~ Sellised meetodid hõlmavad riigi turvalisuse hindamist igal konkreetsel juhul konkreetse taotleja seisukohast ja/või ~~siseriiklikul tasandil~~ siseriiklikul tasandil üldiselt turvaliseks peetavate riikide ~~määratlemist~~ kindlaksmääramist siseriiklikul tasandil;

- c) eeskirjad, mis vastavalt rahvusvahelisele õigusele võimaldavad konkreetsel juhul teha kindlaks, kas asjaomane kolmas riik on konkreetse

taotleja seisukohast turvaline, ning mille alusel on taotlejal vähemalt õigus vaidlustada turvalise kolmanda riigi mõiste kohaldamist põhjendusel, et ~~teda asjaomases riigis piinatakse või rakendatakse muud julma, ebainimlikku või inimväärikust alandavat kohtlemist või karistamist~~ ⇒ kolmas riik ei ole tema konkreetset olukorda silmas pidades turvaline ⇐. ⇒ Taotlejal on ka võimalus vaidlustada punkti a kohase enda ja kolmanda riigi vahelise sideme olemasolu. ⇐

3. Ainult käesoleva artikli põhjal tehtud otsuse rakendamisel liikmesriigid:
  - a) teavitavad taotlejat vastavalt ning
  - b) edastavad talle dokumendi, milles teavitatakse kolmanda riigi ametiasutusi selle riigi keeles asjaolust, et taotlust ei ole põhjalikult sisuliselt läbi vaadatud.
4. Kui kolmas riik ei luba ~~varjupaigataotlejal~~ ⇒ rahvusvahelise kaitse taotlejal ⇐ oma territooriumile siseneda, tagavad liikmesriigid juurdepääsu menetlusele vastavalt II peatükis kirjeldatud üldpõhimõtetele ja tagatistele.
5. Liikmesriigid teavitavad komisjoni regulaarselt korrapäraselt riikidest, mille suhtes kohaldatakse turvalise kolmanda riigi mõistet vastavalt käesolevale artiklile sätetele.

III JAGU

~~Artikkel 28~~

Põhjendamatud taotlused

~~1. Ilma et see piiraks artiklite 19 ja 20 kohaldamist, võivad liikmesriigid lugeda varjupaigataotluse põhjendamatuks, kui tuvastav asutus on teinud kindlaks, et taotlejat ei saa käsitada pagulasena direktiivi 2004/83/EÜ tähenduses.~~

~~2. Artikli 23 lõike 4 punktis b mainitud juhtudel ning põhjendamatud varjupaigataotluste korral, mille puhul kehtivad artikli 23 lõike 4 punktides a ja e o loetletud tingimused, võivad liikmesriigid samuti lugeda taotluse ilmselt põhjendamatuks, kui siseriiklikes õigusaktides on nii määratletud.~~

~~Artikkel 29~~

Turvalise päritoluriigina käsitatavate kolmandate riikide ühine miinimumnimekirja

~~1. Nõukogu võtab komisjoni ettepaneku põhjal ja pärast konsulteerimist Euroopa Parlamendiga kvalifitseeritud häälteenamusega vastu nende kolmandate riikide ühise miinimumnimekirja, mida liikmesriigid käsitavad turvaliste päritoluriikidena vastavalt II lisale.~~

~~2. Nõukogu võib komisjoni ettepaneku põhjal ja pärast konsulteerimist Euroopa Parlamendiga muuta kvalifitseeritud häälteenamusega ühist miinimumnimekirja,~~

lisades või kustutades kolmandaid riike vastavalt II lisale. Komisjon vaatab läbi kõik nõukogu või liikmesriigi poolt talle suunatud taotlused ühise miinimumnimekirja muutmissettepaneku esitamiseks.

3. Lõigete 1 või 2 alusel ettepaneku tegemisel kasutab komisjon olemasolevat enda teavet, liikmesriikidelt ning vajadusel UNCHRilt, Euroopa Nõukogult ja teistelt asjaomastelt rahvusvahelistelt organisatsioonidelt saadud teavet.

4. Kui nõukogu palub komisjonil esitada ettepanek kolmanda riigi ühisest miinimumnimekirjast kustutamise kohta, peatatakse liikmesriikide artikli 31 lõikest 2 tulenev kohustus vastava kolmanda riigi suhtes järgmisel päeval pärast nõukogu otsust paluda komisjonil esitada selline ettepanek.

5. Kui liikmesriik palub komisjonil esitada nõukogule ettepanek kustutada kolmas riik ühisest miinimumnimekirjast, teavitab liikmesriik kirjalikult nõukogu komisjonile esitatud palvest. Liikmesriigi artikli 31 lõikest 2 tulenev kohustus vastava kolmanda riigi suhtes peatatakse järgmisel päeval pärast nõukogu teavitamist.

6. Euroopa Parlamenti teavitatakse lõigete 4 ja 5 kohastest peatamistest.

7. Lõigete 4 ja 5 kohased peatamised lõppevad kolme kuu möödumisel, välja arvatud juhul, kui komisjon teeb enne nimetatud tähtaja möödumist ettepaneku kolmanda riigi kustutamiseks ühisest miinimumnimekirjast. Peatamised lõpevad ka juhul, kui nõukogu lükkab tagasi komisjoni ettepaneku kolmanda riigi nimekirjast kustutamise kohta.

8. Komisjon esitab nõukogu taotlusel Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande selle kohta, kas olukord ühisest miinimumnimekirjas olevas riigis on endiselt kooskõlas II lisaga. Komisjon võib aruande esitamisel teha soovitusi või ettepanekuid, mida ta peab sobivaks.

Artikkel 3033

Kolmandate riikide riigi tunnistamine turvaliseks päritoluriigiks tunnistamine liikmesriikide poolt siseriiklikul tasandil

1. Piiramata artikli 29 kohaldamist, võivad liikmesriigid võivad säilitada või kehtestada õigusaktid, mis võimaldavad riikidel endil siseriiklikul tasandil määratleda vastavalt II lisale kolmandad riigid, mida varjupaigataotluste määrata ⇒ rahvusvahelise kaitse taotluste ⇐ läbivaatamise eesmärgil peetakse kindlaks turvalisteks päritoluriikideks, kuid mis ei ole ühisest miinimumnimekirjas. Liikmesriigid võivad tunnistada turvaliseks ka kolmanda riigi osa, mille puhul on täidetud II lisa tingimused.

2. Erandina lõikest 1 võivad liikmesriigid säilitada 1. detsembril 2005 kehtivad õigusaktid, mis võimaldavad määratleda kolmandad riigid, mida varjupaigataotluste läbivaatamise eesmärgil peetakse turvalisteks päritoluriikideks, kuid mis ei ole ühisest miinimumnimekirjas, kui liikmesriigid on veendunud, et üldiselt isikuid asjaomastes kolmandates riikides ei

~~a) kiusata taga direktiivi 2004/83/EÜ artikli 9 tähenduses ega~~

~~b) piinata, kohelda ega karistata ebainimlikult või inimväärikust alandavalt.~~

~~3. Liikmesriigid võivad samuti säilitada 1. detsembril 2005 kehtivad õigusaktid, mis võimaldavad määratleda turvalisena riigi osa või riiki või riigi osa konkreetse isikute grupi suhtes seal riigis, kui lõike 2 tingimused on selle riigi osa või isikute grupi suhtes täidetud.~~

~~4. Kui liikmesriigid määratlevad, kas riik on turvaline päritoluriik vastavalt lõigetele 2 ja 3, peavad nad silmas pidama asjaomase kolmanda riigi õiguslikku olukorda, seaduste rakendamist ja üldisi poliitilisi asjaolusid.~~

↴ uus

2. Liikmesriigid tagavad käesoleva artikli kohaselt siseriiklikul tasandil turvaliseks tunnistatud kolmandate riikide olukorra korrapärase läbivaatamise.

↓ 2005/85/EÜ (kohandatud)

⇒ uus

- ~~53.~~ Hinnang, kas riik on turvaline päritoluriik vastavalt käesolevale artiklile, põhineb tabel, mis on saadud ~~paljudest~~ erinevatest teabeallikatest, kaasa arvatud eelkõige teistelt liikmesriikidelt, ~~⇒~~ Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiametilt ~~⇐~~, UNCHRilt, Euroopa Nõukogult ja ~~teistelt~~ muudelt asjaomastelt rahvusvahelistelt organisatsioonidelt.

- ~~64.~~ Liikmesriigid teatavad komisjonile, ~~milliseid riike riigid, kelle nad loevad on~~ vastavalt käesolevale artiklile tunnistanud turvalisteks päritoluriikideks ~~vastavalt käesoleva artiklile.~~

Artikkel ~~34~~34

Turvalise päritoluriigi mõiste ~~kohaldamine~~

1. Vastavalt ~~artiklile 29 ja 30~~ ☒ käesolevale direktiivile ☒ võib turvaliseks päritoluriigiks tunnistatud kolmandat riiki pidada pärast taotluse individuaalset läbivaatamist konkreetse ~~varjupaiga~~ taotleja ~~osas~~ seisukohalt turvaliseks päritoluriigiks ainult juhul, kui:

- taotlejal on selle riigi kodakondsus või
- ta on kodakondsuseta isik ning tema varasem ~~peamine~~ alaline elukoht oli selles riigis
- ning ta ei ole esitanud ~~tõsiseltvõetavaid põhjendusi~~ mõjuvaid põhjusi selle kohta, miks ei saa ~~taotleja konkreetsetes olukorras~~ seda riiki tema

konkreetsel olukorral ja pagulaseks ~~ne~~ ⇒ või ⇐ [direktiivi ....../EÜ kohaselt] [miinimumnõuete direktiiv] ⇒ täiendava kaitse saamise nõuetele vastavaks isikuks ⇐ ~~käsitamise tunnistamise~~ seisukohalt pidada turvaliseks päritoluriigiks ~~vastavalt direktiivile 2004/83/EÜ.~~

~~2. Liikmesriigid peavad varjupaigataotlust põhjendamatuks vastavalt lõikele 1, kui kolmas riik on tunnistatud turvaliseks vastavalt artiklile 29.~~

32. Liikmesriigid sätestavad siseriiklikes õigusaktides täiendavad eeskirjad ja juhendid üksikasjad turvalise päritoluriigi mõiste kohaldamiseks.

IV JAGU

Artikkel 23~~25~~

Korduvad taotlused

1. Kui liikmesriigis ~~varjupaika~~ ⇒ rahvusvahelist kaitset ⇐ taotleb isik esitab samas liikmesriigis täiendavaid selgitusi või korduva taotluse, ~~või~~ vaatab asjaomane liikmesriik ~~vaadata~~ need täiendavad selgitused või korduva taotlusega kaasnevad dokumendid üksikasjad läbi eelneva taotluse läbivaatamise raames või läbivaatamisele kuuluva otsuse või edasikaebuse läbivaatamise raames, kui ~~võrd~~ pädevad ametiasutused saavad selles raamistikus võtta arvesse ja kaaluda kõiki täiendavate selgituste või korduva taotlusega aluseks olevaid üksikasju kaasnevaid dokumente.
2. ~~Lisaks sellele~~ ⇒ Selleks et teha artikli 29 lõike 2 punkti d kohane otsus rahvusvahelise kaitse taotluse vastuvõetavuse kohta, ⇐ võivad liikmesriigid kohaldada ☒ käesoleva artikli ☒ lõikes 3 osutatud erimenetlust, kui isik esitab korduva ~~varjupaigataotluse~~ ⇒ rahvusvahelise kaitse taotluse ⇐ :
  - a) pärast seda, kui ta on eelmise ~~st~~ taotluse artiklite ~~19 või 20~~ 21 või 22 alusel tagasi võtnud ~~või sellest loobunud~~;
  - ~~b) pärast seda, kui eelmise taotluse kohta on otsus vastu võetud. Liikmesriigid võivad samuti otsustada rakendada seda menetlust alles pärast lõpliku otsuse vastuvõtmist.~~

↓ uus

- b) pärast seda, kui eelmise taotluse kohta on lõplik otsus vastu võetud.

3. Korduvate ~~variupaigataotluste~~ ⇒ rahvusvahelise kaitse taotluste ⇐ ~~ees~~ puhul tuleb esmalt kontrollida, kas ~~esialgsest~~ taotlusest ~~loobumise~~ tagasivõtmise järel või pärast selle taotluse kohta käesoleva artikli lõike 2 punktis b osutatud otsuse vastuvõtmist on ~~kerkinud esile~~ tuvastatud või taotleja ~~poolt~~ esitanud uusi ~~asjaolusid~~ dokumente või tõendeid, mis ~~on seotud selle väljasegitamisega~~ aitavad kindlaks teha, kas ~~teda~~ taotlejat on võimalik käsitada pagulasena ⇒ või täiendava kaitse saamise nõuetele vastava isikuna ⇐ direktiivi 2004/83/EÜ [...] [...]/../EÜ [miimumnõuete direktiiv] alusel.
4. Kui käesoleva artikli lõikes 3 osutatud ~~esialgse läbivaatamise~~ esmase kontrollimise käigus ~~kerkib esile~~ tuvastatakse või taotleja esitab uusi ~~asjaolusid~~ dokumente või ~~taotleja esitab uusi~~ tõendeid, mis olulisel määral ~~lisavad~~ suurendavad tõenäosust, et taotlejat saab käsitada ~~taotlejat~~ pagulasena ⇒ või täiendava kaitse saamise nõuetele vastava isikuna ⇐ direktiivi 2004/83/EÜ [...] [...]/../EÜ [miimumnõuete direktiiv] alusel, ~~jätkatakse~~ vaadatakse taotluse ~~läbivaatamist~~ uuesti läbi vastavalt II peatükile.
5. Liikmesriigid võivad vastavalt siseriiklikele õigusaktidele ~~jätkata~~ vaadata korduvate taotluste ~~uuesti läbi läbivaatamist~~, kui uue menetluse ~~uuendamiseks~~ algatamiseks on muid põhjusi.
6. Liikmesriigid võivad otsustada ~~jätkata~~ taotluse ~~läbivaatamist~~ uuesti läbi vaadata ainult juhul, kui asjaomane taotleja ei saanud temast mitteolenevatel põhjustel eelneva menetluse käigus tõendada käesoleva artikli lõigetes 3, 4 ja 5 sätestatud asjaolusid, eelkõige ~~aga~~ juhul, kui ta kasutab artikli 41 kohast õigust tõhusale õiguskaitsevahendile vastavalt artiklile 39.
7. Käesolevas artiklis osutatud menetlust võib ~~rakendada~~ kohaldada ka ülalpeetava ~~puhul~~ suhtes, kes esitab ~~avalduse~~ taotluse pärast seda, kui ta on vastavalt artikli 6 lõikele ~~34~~ nõustunud oma juhtumi läbivaatamisega tema nimel tehtud taotluse ~~osana~~ raames. Sellisel juhul tehakse käesoleva artikli lõikes 3 osutatud ~~esialgse läbivaatamise~~ esmase kontrolli käigus kindlaks, kas ülalpeetava olukorraga on seotud asjaolusid, mis õigustaksid eraldi taotluse esitamist.

8. Kui pärast lõplikku otsust pidada korduvat taotlust artikli 29 lõike 2 punkt d kohaselt vastuvõetamatuks või lõplikku otsust lükata korduv taotlus põhjendamatuna tagasi esitab asjaomane isik enne tagasisaatmisotsuse jõustumist uue rahvusvahelise kaitse taotluse samale liikmesriigile, võib asjaomane liikmesriik:
- a) teha erandi taotleja õigusest jääda territooriumile, kui menetlev ametiasutus on veendunud, et tagasisaatmisotsusega ei kaasne otsene ega kaudne tagasi- või väljasaatmine, millega rikutakse asjaomase liikmesriigi rahvusvahelisest ja ühenduse õigusest tulenevaid kohustusi, ja/või

b) näha ette, et taotluse suhtes kohaldatakse käesoleva artikli ja artikli 29 kohast taotluse vastuvõetavust käsitlevat menetlust, ja/või

c) näha ette, et taotluse läbivaatamise menetlust kiirendatakse artikli 27 lõike 6 punkti f kohaselt.

Esimese lõigu punktides b ja c osutatud juhtude korral võivad liikmesriigid teha siseriiklike õigusaktide kohaselt erandeid tähtaegadest, mida tavaliselt kohaldatakse taotluse vastuvõetavust käsitlevas ja/või kiirendatud menetluses.

9. Kui isik, kelle suhtes tuleb jõustada määruse (EÜ) nr [...] [Dublini määrus] kohane üleandmisotsus, esitab üleandvale liikmesriigile täiendavaid selgitusi või korduva taotluse, vaatab sellised täiendavad selgitused või korduva taotluse kooskõlas käesoleva direktiiviga läbi määruses (EÜ) nr [...] [Dublini määrus] määratletud vastutav liikmesriik.

↓ 2005/85/EÜ (kohandatud)
⇒ uus

~~Artikkel 32~~

~~Ilmunuta jätmine~~

~~Liikmesriigid võivad säilitada või kehtestada artiklis 32 sätestatud menetluse varjupaigataotluste suhtes, mille esitavad hiljem taotlejad, kes tahtlikult või raske hooletuse tõttu ei läinud vastuvõtukeskusesse või ei ilmunud pädevasse asutusse määratud ajal.~~

~~Artikkel 34~~³⁶

Menetluseeskirjad

1. Liikmesriigid ~~kindlustavad~~ tagavad ~~varjupaigataotlejatele~~ ⇒ rahvusvahelise kaitse taotlejatele ⇐, kelle taotlusi ~~vaadatakse~~ vastavalt artiklile ~~32~~ ³⁵ ~~esialgselt läbi tuleb~~ esmalt kontrollida, artikli ~~40~~ ¹¹ lõikes 1 ette nähtud tagatised.
2. Liikmesriigid võivad siseriiklikes õigusaktides sätestada artikli ~~32~~ ³⁵ kohase ~~esialgse läbivaatamise~~ esmase kontrolli ~~menetluse~~ eeskirjad. Nende eeskirjadega võib muu hulgas:
  - a) kohustada asjaomast taotlejat ~~viitama faktidele~~ esitada asjaolud ja tõestama tõendite õigsust, mis õigustavad uue menetluse algatamist;
  - ~~b) nõuda asjaomaselt taotlejalt tema käsutusse jõudnud uue teabe esitamist teatud aja jooksul pärast teabe omandamist;~~

- e)b) ~~ette näha esialgse läbivaatamise~~ lubada teha esmast kontrolli ainult kirjaliku ~~teabe~~ taotluse alusel ilma isikutga ~~küsitlemata~~ vestlemata ⇨, välja arvatud artikli 35 lõikes 7 osutatud juhtumid ⇨.

~~Need tingimused ei või tohi~~ välistada ~~varjupaigataotlejatele~~ juurdepääsu uuele menetlusele ega viia sellise juurdepääsu lõpliku tühistamise või olulise piiramiseni.

3. Liikmesriigid tagavad, et:

- a) taotlejat teavitatakse asjakohasel viisil ~~esialgse läbivaatamise~~ esmase kontrolli tulemustest ja juhul, kui taotluse ~~läbivaatamist ei jätkata~~ uuesti läbi ei vaadata, siis ka selle põhjustest, ning võimalustest, kuidas otsuse ~~peale edasi~~ kaevata või taotleda selle ~~uuesti~~ läbivaatamist;
- b) kui on tegemist ühega artikli ~~32~~35 lõikes ~~23~~ osutatud olukordadest, ~~jätkab~~ vaatab ~~tuvastav~~ menetlev ametiasutus korduva taotluse ~~läbivaatamist~~ vastavalt II peatüki sätetele niipea kui võimalik uuesti läbi.

V JAGU

Artikkel ~~35~~37

Menetlused piiril

1. Liikmesriigid võivad vastavalt II peatükis sättestatud üldpõhimõtetele ja tagatistele ette näha menetlused, mille alusel otsustatakse liikmesriigi piiril või transiiditsoonis:

- a) seal esitatud taotluste ⇨ vastuvõetavuse ⇨ üle ~~otsustatakse sealsamas~~ ☒ ja/või ☒

↓ uus

- b) taotluse sisu üle artikli 27 lõike 6 kohaselt kiirendatud menetluse korral.

↓ 2005/85/EÜ

⇨ uus

~~2. Kui lõikes 1 sätestatud menetlusi ei ole siiski veel olemas, võivad liikmesriigid vastavalt käesoleva artikli sätetele ja kooskõlas 1. detsembril 2005 kehtivate õigusaktidega säilitada menetlused, mis kalduvad kõrvale II peatükis kirjeldatud üldpõhimõtetest ja tagatistest ning mille eesmärgiks on otsustada, kas lubada piiril või transiiditsoonis sinna saabunud ja seal ka varjupaigataotluse esitanud varjupaigataotlejad liikmesriigi territooriumile.~~

~~3. Lõikes 2 osutatud menetlusega tagatakse eelkõige, et:~~

~~a) asjaomastel isikutel lubatakse jääda liikmesriigi piirile või transiiditsooni, ilma et see piiraks artikli 7 kohaldamist;~~

~~b) asjaomaseid isikuid teavitatakse kohe artikli 10 lõike 1 punktis a kirjeldatud õigustest ja kohustustest;~~

~~c) asjaomastel isikutel oleks vajadusel võimalus kasutada tõlgi teenuseid, nagu on kirjeldatud artikli 10 lõike 1 punktis b;~~

~~d) enne, kui pädev asutus võtab selliste menetluste raames vastu otsuse, käsitlevad asjaomaseid isikuid varjupaigataotluse osas isikud, kellel on vajalikud teadmised varjupaika ja pagulasi käsitlevatest õigusaktidest, nagu on kirjeldatud artiklites 12, 13 ja 14;~~

~~e) asjaomased isikud saavad konsulteerida vastavalt artikli 15 lõikele 1 siseriiklike õigusaktide alusel tunnustatud või sellisena lubatud juriidilise nõustaja või muu nõustajaga ning~~

~~f) saatjata alaealistele määratakse esindaja vastavalt artikli 17 lõikele 1, välja arvatud juhul, kui kohaldatakse artikli 17 lõikeid 2 või 3.~~

~~Juhul, kui pädev asutus keeldub sisenemise luba andmast, peab ta asjaomasele taotlejale teatama asjaolud ja õiguslikud põhjused, miks varjupaigataotlust peetakse põhjendamatuks või vastuvõetamatuks.~~

42. Liikmesriigid tagavad, et lõikes 21 sätestatud menetluste raames vastuvõetavad otsused tehakse mõistliku aja jooksul. Kui otsust pole nelja nädala jooksul vastu võetud, lubatakse ~~varjupaiga~~ taotlejal siseneda liikmesriigi territooriumile, et tema taotlust saaks läbi vaadata vastavalt käesoleva direktiivi ~~teistele~~ muudele sätetele.

53. Juhul, kui ~~isik saabub ebatavalisel viisil või kui~~ korraga saabub palju kolmanda riigi kodanikke või kodakondsuseta isikuid, kes esitavad ~~varjupaigataotluse~~ ⇒ rahvusvahelise kaitse taotluse ⇐ piiril või transiiditsoonis, mistõttu on praktiliselt võimatu kohaldada lõike 1 ~~sätteid~~ või lõikes 2 ja 3 sätestatud erimenetlust, võib neid menetlusi ~~rakendada~~ kohaldada juhul ja sel ajal, kui seni, kui ~~kõnealused~~ kolmanda riigi kodanikud või kodakondsuseta isikud on ~~normaalsetel tingimustel~~ paigutatud piiri või transiiditsooni ~~lähedale~~ lähedusse.

VI JAGU

Artikkel 36~~38~~

Euroopa turvalise kolmanda riigi mõiste

1. Liikmesriigid võivad ette näha, et II peatükis kirjeldatud varjupaigataotluse läbivaatamist ja taotleja ~~olukorra~~ turvalisuse kindlakstegemist konkreetses olukorras ei teostata või teostatakse mittetäielikult juhtudel, kus pädev ametiasutus on ~~faktide~~ asjaolude põhjal tõestanud, et ~~varjupaigataotleja~~ ⇒ rahvusvahelise kaitse taotleja ⇐

soovib siseneda või on sisenenud liikmesriigi territooriumile ebaseaduslikult lõike 2 kohasest turvalisest kolmandast riigist.

2. Kolmandat riiki võib lõike 1 tähenduses ~~lugea~~ pidada turvaliseks kolmandaks riigiks ainult ~~siis~~ juhul, kui:

a) see riik on ratifitseerinud Genfi konventsiooni ja järgib selle sätteid geograafiliste piiranguteta;

b) selles riigis rakendatakse õigusaktidega ettenähtud varjupaigamenetlust ja

c) see riik on ratifitseerinud Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni ning järgib selle sätteid, kaasa arvatud tõhusaid õiguskaitsevahendeid käsitlevaid ~~norme nõudeid~~ ning

~~d) nõukogu on nii määranud vastavalt lõikele 3.~~

~~3. Nõukogu võib komisjoni ettepaneku põhjal ja pärast konsulteerimist Euroopa Parlamendiga võtta vastu või muuta kvalifitseeritud häälteenamusoga ühist nimekirja kolmandatest riikidest, mida peetakse lõike 1 tähenduses turvalisteks kolmandateks riikideks.~~

43. Asjaomased liikmesriigid näevad lõike 1 ~~kohaldamiseks~~ rakendamiseks siseriiklike õigusaktidega ette vajalikud ~~juhendid üksikasjad~~ ning vastavalt ~~nendele sätetele~~ nimetatud sättele vastuvõetavate otsuste tagajärjed kooskõlas ~~Genfi konventsiooni kohase~~ non-refoulement tagasi- ja väljasaatmise lubamatuse põhimõttega, nähes ette ka erandid käesoleva artikli kohaldamisest humanitaarsetel või poliitilistel põhjustel või rahvusvahelises avalikus õiguses sätestatud põhjustel.

54. Ainult käesoleva artikli põhjal tehtud otsuse rakendamisel asjaomased liikmesriigid:

a) teavitavad taotlejat vastavalt ning

b) edastavad talle dokumendi, milles teavitatakse kolmanda riigi ametiasutusi selle riigi keeles asjaolust, et taotlust ei ole sisuliselt läbi vaadatud.

65. Kui turvaline kolmas riik ei luba varjupaigataotlejal uuesti riiki siseneda, tagavad liikmesriigid juurdepääsu menetlusele vastavalt II peatükis kirjeldatud üldpõhimõtetele ja tagatistele.

~~7. Liikmesriigid, mis on tunnistanud kolmandaid riike turvalisteks riikideks vastavalt 1. detsembril 2005 kehtinud siseriiklike õigusaktidele ning lõike 2 punktides a e toodud kriteeriumitele, võivad kohaldada lõiget 1 kõnealuste kolmandate riikide suhtes kuni nõukogu võtab vastu ühise nimekirja vastavalt lõikele 3.~~

IV PEATÜKK

~~PAGULASSEISUNDI~~ ⇨ RAHVUSVAHELISE KAITSE SEISUNDI ⇨ ÄRAVÕTMISE MENETLUSED

Artikkel ~~37~~39

~~Pagulasseisundi~~ ⇨ Rahvusvahelise kaitse seisundi ⇨ äravõtmine

Liikmesriigid tagavad, et konkreetse isiku ~~pagulasseisundi~~ ⇨ rahvusvahelise kaitse seisundi ⇨ äravõtmiseks võib alustada menetlust, kui ~~kerkivad esile~~ tuvastatakse uued asjaolud või tõendid, mis annavad alust tema ~~pagulasseisundi~~ ⇨ rahvusvahelise kaitse seisundi ⇨ kehtivuse uuesti läbivaatamiseks.

Artikkel ~~38~~40

Menetluseeskirjad

1. Liikmesriigid tagavad, et kui pädev ametiasutus kaalub kolmanda riigi kodaniku või kodakondsuseta isiku ~~pagulasseisundi~~ ⇨ rahvusvahelise kaitse seisundi ⇨ äravõtmist vastavalt direktiivi ~~2004/83/EÜ~~ [....../EÜ] [miinimumnõuete direktiiv] artiklile 14 ⇨ või 19 ⇨, on asjaomasel isikul järgmised tagatised:
  - a) teda tuleb kirjalikult teavitada asjaolust, et pädev ametiasutus vaatab uuesti läbi tema ~~pagulasseisundi~~ ⇨ rahvusvahelise kaitse seisundi ⇨ aluseid, ning ~~talle tuleb teatada~~ läbivaatamise põhjustest ning
  - b) talle tuleb anda võimalus esitada ~~pagulasseisundi~~ ⇨ rahvusvahelise kaitse seisundi ⇨ äravõtmise kohta vastuväiteid kas ~~küsitluse~~ vestluse käigus vastavalt artikli ~~10~~ 11 lõike 1 punktile b ja artiklitele ~~12~~ 13, ja 14 ja 15 või kirjalikult ~~avalduse teel~~.

Lisaks sellele tagavad liikmesriigid, et ~~nimetatud~~ kõnealuse menetluse raames:

- a) saaks pädev ametiasutus täpset ja ajakohast teavet ~~erinevatest allikatest, vajadusel näiteks UNHCRilt~~ üldise olukorra kohta asjaomase isiku päritoluriigis erinevatest allikatest, vajaduse korral näiteks UNHCRilt ⇨ ja Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiametilt, ⇨ ning
- b) kui teavet kogutakse ~~üksikjuhul~~ konkreetsel juhul ~~pagulasseisundi~~ ⇨ rahvusvahelise kaitse seisundi ⇨ uuesti läbivaatamise eesmärgil, ei koguta teavet tagakiusaja(te)lt ⇨ ega suure kahju põhjustaja(te)lt ⇨ viisil, mis teavitaks neid otseselt ~~tagakiusajat või tagakiusajaid~~ asjaolust, et kõnealune isik on ~~pagulane~~ ⇨ rahvusvahelise kaitse saaja ⇨, kelle ~~staatus on uuesti läbivaatamisel~~ seisund vaadatakse uuesti läbi, või mis seaks ohtu isiku ja tema ülalpeetavate füüsilise puutumatuse või isiku päritolumaalriigis elavate perekonnaliikmete vabaduse ja julgeoleku.

2. Liikmesriigid tagavad, et pädeva ametiasutuse ~~poolt tehtud~~ otsus ~~pagulasseisundi~~ ⇒ rahvusvahelise kaitse seisundi ⇐ äravõtmise kohta esitatakse kirjalikult. Otsuses esitatakse äravõtmise aluseks olevad faktilised ja õiguslikud ~~õigustavad~~ asjaolud ja ~~õiguslikud põhjused~~ ning antakse kirjalikult teavet ~~selle kohta, kuidas otsust vaidlustada~~ otsuse vaidlustamise võimaluste kohta.
3. Kui pädev ametiasutus on ~~otsustanud~~ teinud otsuse ~~pagulasseisundi~~ ⇒ rahvusvahelise kaitse seisund ⇐ ära võtta, on artikli ~~1518~~ lõige 2, artikli ~~1619~~ lõige 1 ja artikkel ~~2125~~ samaväärselt võrdselt kohaldatavad.
4. Erandina käesoleva artikli lõigetest 1, 2 ja 3 võivad liikmesriigid otsustada, et ~~pagulasseisund~~ ⇒ rahvusvahelise kaitse seisund ⇐ kaotab seadusega kehtivuse, kui see lõpeb vastavalt direktiivi 2004/83/EÜ artikli 11 lõike 1 punktidele a-d või kui ~~pagulane~~ ⇒ rahvusvahelise kaitse saaja ⇐ on ⇒ oma rahvusvahelise kaitse saajaks tunnistamisest ⇐ ühetähenduslikult ~~pagulasseisundist lahti öelnud~~ loobunud.

V PEATÜKK

APELLATSIOONIMENETLUS

Artikkel ~~3941~~

Õigus tõhusale õiguskaitsevahendile

1. Liikmesriigid tagavad, et ~~varjupaigataotlejatel~~ ⇒ rahvusvahelise kaitse taotlejal ⇐ on õigus tõhusale õiguskaitsevahendile ~~kohtumenetluses~~ kohtus ~~järgmise osas~~ seoses ~~järgneva~~:
  - a) ~~varjupaigataotluse~~ ⇒ rahvusvahelise kaitse taotluse ⇐ kohta tehtava otsus, kaasa arvatud otsus:

↓ uus

- i) pidada pagulasseisundi ja/või täiendava kaitse seisundiga seotud taotlust põhjendamatuks;

↓ 2005/85/EÜ

⇒ uus

- ii) ~~luge~~ pidada taotlust vastuvõetamatuks vastavalt artiklile ~~25~~ lõikele ~~2~~ 29;

- iii) mis on vastu võetud liikmesriigi piiril või transiiditsoonis, nagu on kirjeldatud artikli ~~35~~ 37 lõikes 1;

~~iii)iv)~~ mitte teostada läbivaatamist vastavalt artiklile ~~36~~38;

b) keeldumine ~~uuendada läbivaatamismenetlust~~ taotluse uuesti läbivaatamisest pärast seda, kui ~~see~~ taotluse läbivaatamine on lõpetatud vastavalt artiklitele ~~19~~ 23 ja ~~20~~ 24;

~~e) otsus mitte vaadata korduvat taotlust põhjalikumalt läbi vastavalt artiklitele 32 ja 34;~~

~~d) otsus keelduda taotleja riiki lubamisest artikli 35 lõikes 2 sätestatud menetluse raames;~~

~~e)c)~~ otsus ~~pagulasseisund~~ ⇨ rahvusvahelise kaitse seisund ⇨ ära võtta vastavalt artiklile ~~38~~ 40.

↓ uus

2. Liikmesriigid tagavad, et menetleva ametiasutuse poolt täiendava kaitse saamise nõuetele vastavaks tunnistatud isikul on õigus lõikes 1 osutatud tõhusale õiguskaitsevahendile seoses otsusega pidada pagulasseisundiga seotud taotlust põhjendamatuks.

Asjaomasel isikul on õigus direktiivi [...../EÜ] [miinimumnõuete direktiiv] kohastele täiendava kaitse saajatele tagatud õigustele ja hüvedele kuni apellatsioonimenetluse lõppemiseni.

3. Liikmesriigid tagavad, et lõikes 1 osutatud tõhusa õiguskaitsevahendiga nähakse ette nii faktiliste kui ka õiguslike asjaolude, sealhulgas direktiivi [...../EÜ] [miinimumnõuete direktiiv] kohaste rahvusvahelise kaitse vajaduste *ex nunc* täielik läbivaatamine vähemalt esimese astme apellatsioonimenetluses.

↓ 2005/85/EÜ artikkel 4

⇨ uus

24. Liikmesriigid näevad ette ⇨ mõistlikud ⇨ tähtsajad ja muud vajalikud eeskirjad, et taotlejal oleks võimalik kasutada oma õigust tõhusale õiguskaitsevahendile vastavalt lõikele 1.

↓ 2005/85/EÜ artikkel 4

~~3. Liikmesriigid sätestavad vajadusel eeskirjad kooskõlas rahvusvaheliste kohustustega, mis käsitlevad:~~

~~a) küsimust, kas lõike 1 kohasel õiguskaitsevahendil on toime, mis võimaldab taotlejal jääda asjaomasesse liikmesriiki kuni selgub selle kasutamise tulemus;~~

~~b) õiguskaitsevahendi või kaitsemeetmete rakendamise võimalikkust, kui lõike 1 kohasel õiguskaitsevahendil pole toimet, mis võimaldaks taotlejal jääda asjaomasesse liikmesriiki kuni tulemuse selgumiseni. Liikmesriigid võivad ette näha ka õiguskaitsevahendi ex officio ning~~

~~e) artikli 25 lõike 2 punkti e kohaste otsuste vaidlustamise põhjusi vastavalt artikli 27 lõike 2 punktide b ja c raames rakendatavatele meetoditele.~~

↓ uus

Tähtjad ei tohi välistada taotleja juurdepääsu lõike 1 kohasele tõhusale õiguskaitsevahendile ega muuta seda ülemäära keeruliseks. Liikmesriigid võivad ette näha artikli 37 kohaste otsuste *ex officio* läbivaatamise.

5. Ilma et see piiraks lõike 6 kohaldamist, annab käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud õiguskaitsevahend taotlejale õiguse jääda asjaomasesse liikmesriiki kuni õiguskaitsevahendi üle otsuse tegemiseni.

6. Kui on tegemist otsusega, mis on tehtud artikli 27 lõike 6 kohaselt kiirendatud menetluse raames, ja otsusega pidada taotlust vastuvõetamatuks vastavalt artikli 29 lõike 2 punktile d ning kui õigust jääda õiguskaitsevahendi üle otsuse tegemiseni liikmesriiki ei ole siseriiklikes õigusaktides ette nähtud, on kohtul õigus asjaomase taotleja taotluse alusel või omal algatusel otsustada taotleja õiguse üle jääda liikmesriigi territooriumile.

Käesolevat lõiget ei kohaldata artiklis 37 osutatud menetluste suhtes.

7. Liikmesriigid lubavad taotlejal jääda oma territooriumile lõikes 6 osutatud menetluse lõppemiseni.

8. Lõigete 5, 6 ja 7 kohaldamine ei piira määruse (EÜ) nr .../... [Dublini määrus] artikli 26 kohaldamist.

↓ 2005/85/EÜ artikkel 4

⇒ uus

49. Liikmesriigid ~~võivad~~ ⇒ sätestavad ⇐ kooskõlas lõikega 1 ~~sätestada~~ tähtaja, mille jooksul peab kohus ~~tuvastava~~ menetleva ametiasutuse otsuse läbi vaatama.

510. Kui taotlejale on antud ~~staatus~~ seisund, mis annab talle siseriikliku ja ühenduse õiguse raames samad õigused ja ~~eelised~~ hüved mis pagulasseisund direktiivi 2004/83/EÜ [.../.../EÜ] [miinimumnõuete direktiiv] põhjal, ~~võib loetakse, et see tagab taotlejale ka~~ tõhusat õiguskaitsevahendit ~~juhul~~ pidada taotlejale tagatuks olukorras, kus kohus otsustab, et lõike 1 kohast õiguskaitsevahendit ei ole võimalik kasutada või et see ei anna tõenäoliselt tulemust, kuna taotleja ~~pole ei ole~~ piisavalt huvitatud menetluse jätkamisest.

611. Liikmesriigid võivad samuti sätestada siseriiklikes õigusaktides tingimused, mille raames võib eeldada, et taotleja on lõike 1 kohase õiguskaitsevahendi kaudselt tagasi võtnud või sellest loobunud, koos sel juhul järgitavate menetluseeskirjadega.

VI PEATÜKK

ÜLD- JA LÕPPSÄTTED

Artikkel ~~40~~42

Ametiasutuste vaidlustusõigus

Käesolev direktiiv ei mõjuta ametiasutustele siseriiklike õigusaktidega ette nähtud ametiasutuste võimalust vaidlustada haldus- ja/või kohtuotsuseid.

Artikkel ~~41~~43

Konfidentsiaalsus

Liikmesriigid tagavad, et käesolevat direktiivi ~~kohaldavad~~ rakendavad ametiasutused on mis tahes teabe puhul, mida nad oma töö käigus saavad, kohustatud järgima siseriiklikus õiguses määratletud konfidentsiaalsuse põhimõtet.

↓ uus

Artikkel 44

Koostöö

Iga liikmesriik määrab riikliku kontaktpunkti ja teatab selle aadressi komisjonile. Komisjon edastab kõnealuse teabe teistele liikmesriikidele.

Liikmesriigid võtavad komisjoniga kooskõlastatult kõik vajalikud meetmed otsese koostöö ning pädevate ametiasutuste teabevahetuse sisseseadmiseks.

↓ 2005/85/EÜ (kohandatud)
⇒ uus

Artikkel ~~42~~45

Aruanne

Komisjon esitab hiljemalt ~~1. detsembril 2009~~ ⇒ [...] ⇐ Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande käesoleva direktiivi kohaldamise kohta liikmesriikides ning teeb ettepanekud vajalike muudatuste tegemiseks. Liikmesriigid saadavad komisjonile nimetatud aruande koostamiseks vajaliku teabe. Pärast aruande esitamist annab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule käesoleva direktiivi kohaldamisest liikmesriikides aru ~~mitte harvem kui vähemalt iga kahe~~ ⇒ viie ⇐ aasta järel.

Artikkel ~~43~~46

Ülevõtmine

Liikmesriigid jõustavad ~~käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigusnormid hiljemalt 1. detsembriks 2007~~ ☒ artiklite [...] [varasema direktiiviga võrreldes sisuliselt muudetud artiklite] ☒ täitmiseks vajalikud õigusnormid ☒ hiljemalt [...] ☒ . Artikli 15 osas jõustavad liikmesriigid ~~käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt 1. detsembriks 2008~~. Liikmesriigid ~~teatavad sellest~~ ☒ edastavad kõnealuste õigusnormide teksti ning kõnealuste normide ja käesoleva direktiivi vahelise vastavustabeli ☒ viivitamata komisjonile.

↓ uus

Liikmesriigid jõustavad artikli 27 lõike 3 järgimiseks vajalikud õigusnormid [kolme aasta jooksul alates direktiivi ülevõtmise kuupäevast]. Liikmesriigid edastavad kõnealuste õigusnormide teksti ning kõnealuste normide ja käesoleva direktiivi vahelise vastavustabeli viivitamata komisjonile.

↓ 2005/85/EÜ (kohandatud)
⇒ uus

Kui liikmesriigid need õigusnormid vastu võtavad, lisavad nad nendesse või nende ametliku avaldamise ~~juhul~~ korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. ~~Nimetatud viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.~~ ☒ Samuti lisavad liikmesriigid märkuse, et kehtivates õigusnormides esinevaid viiteid käesoleva direktiiviga kehtetuks tunnistatud direktiivile käsitatakse viidetena käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi ja kõnealuse märkuse sõnastuse näevad ette liikmesriigid. ☒

Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga ~~reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastuvõetud~~ reguleeritud ☒ põhiliste ☒ siseriiklike õigusnormide teksti ☒ ning nende normide ja käesoleva direktiivi vastavustabeli ☒

Artikkel ~~44~~47

Üleminekusätted

Liikmesriigid kohaldavad artiklis ~~43~~ 46 lõikes 1 sätestatud õigusnorme ~~varjupaigataotluste~~ ⇒ rahvusvahelise kaitse taotluste ⇐ suhtes, mis esitatakse pärast ~~1. detsembrist 2007~~ ⇒ [...], ⇐ ning ~~pagulasseisundi~~ ⇒ rahvusvahelise kaitse ⇐ äravõtmise menetluste suhtes, mida ~~alustati~~ alustatakse pärast ~~1. detsembrist 2007~~ ⇒ [...] ⇐ . ⇒ Taotlused, mis esitati enne [...], ja pagulasseisundi äravõtmise menetlused, mida alustati enne [...], on reguleeritud direktiiviga 2005/85/EÜ. ⇐

↓ uus

Liikmesriigid kohaldavad artikli 46 teist lõiku rahvusvahelise kaitse taotluste suhtes, mis esitatakse pärast [...]. Taotlused, mis esitati enne [...], on reguleeritud direktiiviga 2005/85/EÜ.

Artikkel 48

Kehtetuks tunnistamine

Direktiiv 2005/85/EÜ tunnistatakse kehtetuks alates [käesoleva direktiivi artikli 46 esimeses lõigus sätestatud kuupäevale järgnevast päevast], ilma et see piiraks liikmesriikide kohustusi seoses käesoleva direktiivi siseriiklikkusse õigusesse ülevõtmise tähtajaga, mis on sätestatud III lisa B osas.

Viiteid kehtetuks tunnistatud direktiivile käsitatakse viidetena käesolevale direktiivile ja loetakse vastavalt IV lisa vastavustabelile.

↓ 2005/85/EÜ

Artikkel ~~45~~49

Jõustumine

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnenandal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikleid [...] ja [...] kohaldatakse alates [artikli 46 esimeses lõigus sätestatud kuupäevale järgnevast päevast].

↓ 2005/85/EÜ (kohandatud)

Artikkel ~~46~~50

Adressaadid

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele ~~kooskõlas Euroopa Ühenduse asutamislepinguga~~.

..., [...]

Euroopa Parlamendi nimel
president
[...]

Nõukogu nimel
eesistuja
[...]

ILISA

„Tuvastava Menetleva ametiasutuse” mõiste

Käesoleva direktiivi ~~sätete~~ kohaldamisel võib Iirimaa ~~seni~~, kuni kehtivad ~~Refugee Act 1966 (as amended)~~ (1996. aasta pagulaste seaduse (muudetud redaktsioon)) 17. jaotise lõike 1 ~~sätted~~, arvestada, et:

- „~~tuvastavaks menetlevaks ametiasutuseks~~”, mis on ette nähtud käesoleva direktiivi artikli 2 punktis ~~e f~~, on *Office of the Refugee Applications Commissioner*, kui juhtum hõlmab taotleja pagulaseks kuulutamise üle otsustamist ~~asi käsitleb selle kindlakstegemist, kas kuulutada asjaomane taotleja olukorrast sõltuvalt pagulaseks või mitte ning~~

- „esimese astme otsused”, mis on ette nähtud käesoleva direktiivi artikli 2 punktis ~~e f~~, ~~hõlmavad~~ sisaldavad ka ametniku *Refugee Applications Commissioner* soovitusi, kui juhtum hõlmab taotleja pagulaseks tunnistamise üle otsustamist ~~asi käsitleb küsimust, kas kuulutada asjaomane taotleja olukorrast sõltuvalt pagulaseks või mitte.~~

Iirimaa ~~teavitab~~ teatab komisjonile 1996. aasta pagulaste seaduse (muudetud redaktsioon) 17. jaotise lõike 1 ~~võimalikest mis tahes~~ kõigist muudatustest.

II LISA

Turvaliste päritoluriikide ~~määratlemine~~ kindlaks määramine artikli ~~29 ja artikli 30~~ 33 lõike 1 kohaldamiseks

Riiki ~~loetakse~~ käsitatakse turvaliseks päritoluriigiks, kui õigusliku olukorra, õigusaktide demokraatlikus süsteemis kohaldamise ja üldiste poliitiliste olude põhjal on võimalik ~~tõestada~~ tõendada, et riigis ei toimu üldist ja järjekindlat tagakiusamist ~~nõukogu~~ direktiivi 2004/83/EÜ [....../EÜ] [miinimumnõuete direktiiv] artikli 9 tähenduses ega piinamist või muud ebainimlikku või inimväärikust alandavat kohtlemist või karistamist ning et seal ei ole rahvusvahelise või ~~riigisisese~~ siseriikliku relvastatud konfliktiga kaasnevast valimatust vägivallast tingitud ohtu.

Nimetatud hinnangu andmisel tuleb võtta arvesse muu hulgas ka seda, millises ulatuses antakse asjaomases riigis kaitset tagakiusamise ja väärkohtlemise eest:

- a) riigi asjaomaste õigusaktidega ning nende kohaldamise viisiga;
- b) Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioonis ja/või kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelises paktis ja/või piinamise vastases konventsioonis sätestatud õiguste ja vabaduste järgimisega, eelkõige selliste õiguste järgimisega, millest ei saa teha erandit vastavalt nimetatud Euroopa konventsiooni artikli 15 lõikele 2;
- c) Genfi konventsiooni kohase ~~non-refoulement~~ tagasi- ja väljasaatmise lubamatuse põhimõtte raames;
- d) nimetatud õiguste ja vabaduste rikkumise vastaste tõhusate õiguskaitsevahendite süsteemi ~~sätestamisega~~ loomisega.

↓ 2005/85/EÜ
⇒ uus

III LISA

~~Mõisted „Taotleja” või „Varjupaigataotleja”~~

~~Käesoleva direktiivi sätete kohaldamisel võib Hispaania, kui kohaldatakse 26. novembri 1992. aasta „Ley 30/1992 de Régimen jurídico de las Administraciones Públicas y del Procedimiento Administrativo Común” ja 13. juuli 1998. aasta „Ley 29/1998 reguladora de la Jurisdicción Contencioso-Administrativa” sätteid, arvestada, et V peatüki kohaldamise eesmärgil hõlmavad direktiivi artikli 2 punkti e mõisted „taotleja” või „varjupaigataotleja” ka eespool nimetatud õigusaktides sätestatud mõistet „recurrente”.~~

~~„Recurrentel” on õigus samadele tagatistele, mis käesolevas direktiivis sätestatud „taotlejal” või „varjupaigataotlejal”, kui ta kasutab V peatükis sätestatud õigust tõhusale õiguskaitsevahendile.~~

~~Hispaania teavitab komisjoni eespool mainitud õigusaktide mis tahes asjakohastest muudatustest.~~

III LISA

A osa

Kehtetuks tunnistatud direktiiv (millele viidatakse artiklis 48)

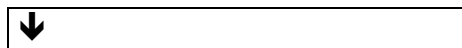
Nõukogu direktiiv 2005/85/EÜ

(ELT L 326, 13.12.2005, lk 13)

B osa

Siseriiklikku õigusesse ülevõtmise tähtaeg (millele viidatakse artiklis 48)

Direktiiv	Ülevõtmise tähtaeg
2005/85/EÜ	Esimene tähtaeg: 1. detsember 2007 Teine tähtaeg: 1. detsember 2008

IV LISA

VASTAVUSTABEL

Direktiiv 2005/85/EÜ

Käesolev direktiiv

Artikkel 1

Artikkel 1

Artikli 2 punkt a

Artikli 2 punkt a

Artikli 2 punkt b

Artikli 2 punkt b

Artikli 2 punkt c

Artikli 2 punkt c

-

Artikli 2 punkt d

Artikli 2 punkt d

Artikli 2 punkt e

Artikli 2 punkt e

artikli 2 punkt f

artikli 2 punkt f

Artikli 2 punkt g

-

Artikli 2 punkt h

-

Artikli 2 punkt i

Artikli 2 punkt g

Artikli 2 punkt j

-

Artikli 2 punkt k

-

Artikli 2 punkt l

Artikli 2 punkt h

Artikli 2 punkt m

Artikli 2 punkt i

Artikli 2 punkt n

Artikli 2 punkt j

Artikli 2 punkt o

Artikli 2 punkt k

Artikli 2 punkt p

Artikli 3 lõige 1

Artikli 3 lõige 1

Artikli 3 lõige 2

Artikli 3 lõige 2

Artikli 3 lõige 3

-

Artikli 3 lõige 4

Artikli 3 lõige 3

Artikkel 4 lõike 1 esimene lõik

Artikkel 4 lõike 1 esimene lõik

Artikli 4 lõike 1 teine lõik

-

Artikli 4 lõige 2

Artikli 4 lõige 3

-

Artikkel 5

Artikli 6 lõige 1

-

-

Artikli 6 lõige 2

Artikli 6 lõige 3

-

-

Artikli 6 lõige 4

Artikli 6 lõige 5

-

-

-

Artikli 7 lõige 1

Artikli 7 lõige 2

-

Artikli 8 lõige 1

-

Artikli 8 lõike 2 punkt a

Artikli 8 lõike 2 punkt b

Artikli 8 lõike 2 punkt c

-

-

Artikli 4 lõige 2

Artikli 4 lõige 3

Artikli 4 lõige 4

Artikli 4 lõige 5

Artikkel 5

-

Artikli 6 lõige 1

Artikli 6 lõige 2

Artikli 6 lõige 3

Artikli 6 lõige 4

Artikli 6 lõige 5

Artikli 6 lõige 6

Artikli 6 lõige 7

-

Artikli 6 lõige 8

Artikli 6 lõige 9

Artikli 7 lõiked 1–3

Artikli 8 lõige 1

Artikli 8 lõige 2

Artikli 8 lõige 3

Artikli 9 lõige 1

Artikli 9 lõige 2

Artikli 9 lõike 3 punkt a

Artikli 9 lõike 3 punkt b

Artikli 9 lõike 3 punkt c

Artikli 9 lõike 3 punkt d

Artikli 8 lõige 3	Artikli 9 lõige 4
Artikli 8 lõige 5	Artikli 9 lõige 5
Artikli 9 lõige 1	Artikli 10 lõige 1
Artikli 9 lõike 2 esimene lõik	Artikli 10 lõike 2 esimene lõik
Artikli 9 lõike 2 teine lõik	-
Artikli 9 lõige 3	Artikli 10 lõige 3
-	Artikli 10 lõige 4
Artikkel 10	Artikkel 11
Artikkel 11	Artikkel 12
Artikli 12 lõige 1	Artikli 13 lõige 1
Artikli 12 lõike 2 punkt a	Artikli 13 lõike 2 punkt a
Artikli 12 lõike 2 punkt b	-
Artikli 12 lõike 2 punkt c	-
Artikli 12 lõige 3	Artikli 13 lõike 2 punkt b
Artikli 12 lõiked 4–6	Artikli 13 lõiked 3–5
Artikli 13 lõiked 1 ja 2	Artikli 14 lõiked 1 ja 2
Artikli 13 lõike 3 punkt a	Artikli 14 lõike 3 punkt a
-	Artikli 14 lõike 3 punkt b
Artikli 13 lõike 3 punkt b	Artikli 14 lõike 3 punkt c
-	Artikli 14 lõike 3 punkt d
-	Artikli 14 lõike 3 punkt e
Artikli 13 lõige 4	Artikli 14 lõige 4
Artikli 13 lõige 5	-
-	Artikkel 15
Artikkel 14	-
-	Artikkel 16
-	Artikkel 17

Artikli 15 lõiked 1 ja 2 ning lõike 3 esimene lõik	Artikli 18 lõiked 1 ja 2 ning lõike 3 esimene lõik
Artikli 15 lõike 3 punkt a	-
Artikli 15 lõike 3 punkt b	Artikli 18 lõike 3 punkt a
Artikli 15 lõike 3 punkt c	Artikli 18 lõike 3 punkt b
Artikli 15 lõike 3 punkt d	-
Artikli 15 lõike 3 teine lõik	-
-	Artikli 18 lõike 3 teine lõik
Artikli 15 lõige 4	Artikli 18 lõige 4
-	Artikli 18 lõige 5
Artikli 15 lõige 5	Artikli 18 lõige 6
Artikli 15 lõige 6	Artikli 18 lõige 7
Artikli 16 lõige 1	Artikli 19 lõige 1
Artikli 16 lõige 2	Artikli 19 lõige 2
-	Artikli 19 lõige 3
Artikli 16 lõige 3	Artikli 19 lõige 4
Artikli 16 lõige 4	Artikli 19 lõige 4
-	Artikli 20 lõiked 1–3
Artikli 17 lõige 1	Artikli 21 lõige 1
Artikli 17 lõike 2 punkt a	Artikli 21 lõike 2 punkt a
Artikli 17 lõike 2 punkt b	-
Artikli 17 lõike 2 punkt c	Artikli 21 lõike 2 punkt b
Artikli 17 lõige 3	-
Artikli 17 lõige 4	Artikli 21 lõige 3
-	Artikli 21 lõige 4
Artikli 17 lõige 5	Artikli 21 lõige 5

-	Artikli 21 lõige 6
Artikli 17 lõige 6	Artikli 21 lõige 7
Artikkel 18	Artikkel 22
Artikkel 19	Artikkel 23
Artikkel 20	Artikkel 24
Artikli 20 lõike 1 punktid a ja b	Artikli 24 lõike 1 punktid a ja b
Artikli 20 lõige 2	Artikli 24 lõige 2
-	Artikli 24 lõige 3
Artikkel 21	Artikkel 25
Artikkel 22	Artikkel 26
Artikkel 23	Artikkel 27
Artikli 23 lõige 1	Artikli 27 lõige 1
Artikli 23 lõike 2 esimene lõik	Artikli 27 lõige 2
Artikli 23 lõike 2 teine lõik	-
-	Artikli 27 lõige 3
-	Artikli 27 lõige 4
Artikli 23 lõige 3	Artikli 27 lõige 5
Artikli 23 lõige 4	Artikli 27 lõige 6
Artikli 23 lõike 4 punkt a	Artikli 27 lõike 6 punkt a
Artikli 23 lõike 4 punkt b	-
Artikli 23 lõike 4 punkti c alapunkt i	Artikli 27 lõike 6 punkt b
Artikli 23 lõike 4 punkti c alapunkt ii	-
Artikli 23 lõike 4 punkt d	Artikli 27 lõike 6 punkt c
Artikli 23 lõike 4 punkt e	-
Artikli 23 lõike 4 punkt f	Artikli 27 lõike 6 punkt d

Artikli 23 lõike 4 punkt g	-
Artikli 23 lõike 4 punkt h	-
Artikli 23 lõike 4 punkt i	-
Artikli 23 punkti 4 punkt j	Artikli 27 lõike 6 punkt f
Artikli 23 lõike 4 punktid k–n	-
Artikli 23 lõike 4 punkt o	Artikli 27 lõike 6 punkt e
-	Artikli 27 lõige 7
-	Artikli 27 lõige 8
-	Artikli 27 lõige 9
-	Artikkel 28
Artikkel 24	-
Artikkel 25	Artikkel 29
Artikli 25 lõige 1	Artikli 29 lõige 1
Artikli 25 lõike 2 punktid a–c	Artikli 29 lõike 2 punktid a–c
Artikli 25 lõike 2 punktid d ja e	-
Artikli 25 lõike 2 punktid f ja g	Artikli 29 lõike 2 punktid d ja e
-	Artikkel 30
Artikkel 26	Artikkel 31
Artikkel 27	Artikkel 32
Artikli 27 lõike 1 punkt a	Artikli 32 lõike 1 punkt a
-	Artikli 32 lõike 1 punkt b
Artikli 27 lõike 1 punktid b–d	Artikli 32 lõike 1 punktid c–e
Artikli 27 lõiked 2–5	Artikli 32 lõiked 2–5
Artikkel 28	-
Artikkel 29	-
Artikkel 30	Artikkel 33
Artikli 30 lõiked 2–4	-

-	Artikli 33 lõige 2
Artikli 30 lõige 5	Artikli 33 lõige 3
Artikli 30 lõige 6	Artikli 33 lõige 4
Artikkel 31	Artikkel 34
Artikli 31 lõige 2	-
Artikli 31 lõige 3	Artikli 34 lõige 2
Artikli 32 lõiked 1–7	Artikli 35 lõiked 1–7
-	Artikli 35 lõiked 8 ja 9
Artikkel 33	-
Artikkel 34	Artikkel 36
Artikli 34 lõige 1 ja lõike 2 punkt a	Artikli 36 lõige 1 ja lõike 2 punkt a
Artikli 34 lõike 2 punkt b	-
Artikli 34 lõike 2 punkt c	Artikli 36 lõike 2 punkt b
Artikli 34 lõike 3 punktid a ja b	Artikli 36 lõike 3 punktid a ja b
Artikli 35 lõige 1	Artikli 37 lõike 1 punkt a
-	Artikli 37 lõike 1 punkt b
Artikli 35 lõige 2 ja lõike 3 punktid a–f	-
Artikli 35 lõige 4	Artikli 37 lõige 2
Artikli 35 lõige 5	Artikli 37 lõige 3
Artikli 36 lõige 1 – lõike 2 punkt c	Artikli 38 lõige 1 – lõike 2 punkt c
Artikli 36 lõike 2 punkt d	-
Artikli 36 lõige 3	-
Artikli 36 lõige 4	Artikli 38 lõige 3
Artikli 36 lõige 5	Artikli 38 lõige 4
Artikli 36 lõige 6	Artikli 38 lõige 5
Artikli 36 lõige 7	-
Artikkel 37	Artikkel 39

Artikkel 38

Artikkel 39

Artikli 39 lõike 1 punkt a

-

Artikli 39 lõike 1 punkti a alapunkt i

Artikli 39 lõike 1 punkti a alapunkt ii

Artikli 39 lõike 1 punkti a alapunkt iii

Artikli 39 lõike 1 punkt b

Artikli 39 lõike 1 punktid c ja d

Artikli 39 lõike 1 punkt e

-

Artikli 39 lõige 2

Artikli 39 lõige 3

-

Artikli 39 lõige 4

Artikli 39 lõige 5

Artikli 39 lõige 6

Artikkel 40

Artikkel 41

-

Artikkel 42

Artikkel 43

Artikkel 44

-

Artikkel 45

Artikkel 46

I lisa

Artikkel 40

Artikkel 41

Artikli 41 lõike 1 punkt a

Artikli 41 lõike 1 punkti a alapunkt i

Artikli 41 lõike 1 punkti a alapunkt ii

Artikli 41 lõike 1 punkti a alapunkt iii

-

Artikli 41 lõike 1 punkt b

-

Artikli 41 lõike 1 punkt c

Artikli 41 lõiked 2 ja 3

Artikli 41 lõige 4

-

Artikli 41 lõiked 5 ja 8

Artikli 41 lõige 9

Artikli 41 lõige 10

Artikli 41 lõige 11

Artikkel 42

Artikkel 43

Artikkel 44

Artikkel 45

Artikkel 46

Artikkel 47

Artikkel 48

Artikkel 49

Artikkel 50

I lisa

II lisa

III lisa

-

-

II lisa

-

III lisa

IV lisa